

**Protokoll fört vid Stockholms kommunfullmäktiges
sammanträde måndagen den 21 september 2026****Tid:**

kl. 16:00-20:43

Lokal:

Rådssalen

Närvarande:

Se bilaga

§§1-27

Justerat den 28 september 2026 Anslaget den 29 september 2026

Olle Burell

Cecilia Brinck

Sara Stenudd

Karin Jöback
Sekreterare

§ 1**Interpellation av Johan Paccamonti (M) till
bostadsborgarrådet Deniz Butros (V) om inriktningen för
Stockholms bostadspolitik**

KS 2025/1387

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Johan Paccamonti (M) har ställt en interpellation om inriktningen för Stockholms bostadspolitik.

Kommunfullmäktige beslutade den 1 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Deniz Butros (V) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 2**Interpellation av Tom Hedrup (M) till bostadsborgarrådet
Deniz Butros (V) om den växande skuldsättningen i
stadens allmännyttiga bostadsbolag**

KS 2025/1388

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Tom Hedrup (M) har ställt en interpellation om den växande skuldsättningen i stadens allmännyttiga bostadsbolag.

Kommunfullmäktige beslutade den 1 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Deniz Butros (V) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 3**Interpellation av Andréa Hedin (M) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) angående utvärderingen av SST+**

KS 2025/1533

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Hedin (M) har ställt en interpellation om utvärderingen av SST+.

Kommunfullmäktige beslutade den 15 december 2025 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Ojanne (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 4**Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet
Lars Strömgren (MP) om att återuppta utredningen om en
överdäckning av Nynäsvägen**

KS 2025/1601

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Borgarrådet Wedin (M) har ställt en interpellation om att återuppta utredningen om en överdäckning av Nynäsvägen.

Kommunfullmäktige beslutade den 26 januari 2026 att interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Strömgren (MP) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 5**Interpellation av Emelie Wassermann (SD) till
stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Jan Valeskog (S)
om Svedmyrabadets strandsatta badgäster**

KS 2026/221

Beslut

Interpellationen är besvarad.

Interpellationen

Emelie Wassermann (SD) har ställt en interpellation om
Svedmyrabadets strandsatta badgäster.

Kommunfullmäktige beslutade den 16 februari 2026 att
interpellationen fick ställas.

Borgarrådet Valeskog (S) besvarar interpellationen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

§ 6
Bordlagda interpellationer

Kommunfullmäktige bordlägger interpellationerna med nummer 6-13 på föredragningslistan.

**§ 7
Ny interpellation****Beslut**

1. Interpellationen får ställas.
2. Interpellationen bordläggs.

Ny interpellation

Interpellation av Per Rosencrantz (M) till utbildnings-, arbetsmarknads- och personalborgarrådet Emilia Bjuggren om införandet av aktivitetskravet i Stockholms stad. Rotel III. Dnr KS 2026/751

Sammanträdet ajourneras mellan kl. 16.52 - 17.00.

**§ 8
Frågestund****Fråga 1**

Borgarrådet Hedin (M) ställer en fråga om skolskjuts.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 2

Linnéa Vinge (SD) ställer en fråga om skolrenoveringar i Bromma.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 3

Borgarrådet Avci (L) ställer en fråga om den regionala särskilda undervisningsgruppen (RSU) på Södermalm kommer att få stanna kvar i sina väl anpassade lokaler.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 4

Claes Nyberg (C) ställer en fråga om problemen med skolskjuts.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Fråga 5

Jonas Nilsson (M) ställer en fråga om kommunalt drivna restauranger.

Borgarrådet Boucher (V) svarar på frågan.

Fråga 6

Borgarrådet Avci (L) ställer en fråga om vilka evakueringsalternativ som utreds för Olovlundsskolans renovering.

Borgarrådet Bjuggren (S) svarar på frågan.

Sammanträdet ajourneras mellan kl. 17.44 - 18.00

§ 9
Mötet öppnas

**§ 10
Närvaro**

Närvaro, se bilaga 1.

**§ 11
Justering**

Första vice ordföranden Cecilia Brinck (M) och andra vice ordföranden Sara Stenudd (V) justerar dagens protokoll tillsammans med ordföranden Olle Burell (S). Justering sker den 28 september 2026.

§ 12**Anmälningssärenden till kommunfullmäktige**

KS 2026/13

Beslut

Följande ärenden anmäls till kommunfullmäktige och noteras i protokollet.

Anmälan av rapportering av ej verkställda beslut enligt 11 kap. 1 § socialtjänstlagen, kvartal 1 2026

KS 2026/766

Svea hovrätt, Mark- och miljööverdomstolen

Dom (2026-06-04) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2024-05-27 § 15 detaljplan för Årsta 1:1 med flera (Årstafältet etapp 4a) i stadsdelarna Årsta, Östberga och Enskedefältet (cirka 1 036 bostäder, en förskola, centrumändamål och parker).

Mark- och miljööverdomstolen ändrar mark- och miljödomstolens dom och fastställer Kommunfullmäktige i Stockholms kommuns beslut.

Mål nr 13298-25.

KS 2024/796-24

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-06-15) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-05-25 § 30 angående detaljplan för tunnelbanedepå i Älvsjö (Leverantören 2 m.fl.) (utbyggnad av tunnelbanan från Fridhemsplan - Älvsjö).

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

KS 2026/426-6

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-06-16) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-05-25 § 31 angående detaljplan för fastigheten Sothönan 3 m.fl. i stadsdelen Aspudden i Stockholm.

Länsstyrelsen beslutar att inte pröva kommunens antagandebeslut i enlighet med vad som anges i 11 kap. 10 § plan- och bygglagen (2010:900) PBL.

KS 2026/521-6

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-06-16) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-05-25 § 17 angående ändring i de lokala ordningsföreskrifterna avseende torghandeln i Stockholms stad.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de beslutade föreskrifterna inte strider mot ordningslagen. (1993:1617) och har därför inte för avsikt att upphäva dessa.

KS 2026/258-8

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-06-26) om ny ledamot och ersättare för ledamot i kommunfullmäktige för Liberalerna efter avgången ledamot Jan Jönsson.

KS 2026/12-3

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-07-03) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-06-15 § 23 angående ändring av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun gällande avveckling av hundrastområdet i Trekanten inom Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämndsområde.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de beslutade föreskrifterna inte strider mot ordningslagen. (1993:1617) och har därför inte för avsikt att upphäva dessa.

KS 2026/429-9

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-07-03) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-06-15 § 24 angående ändring i de lokala ordningsföreskrifterna avseende hundrastområden och hundrastgårdar inom Skarpnäcks stadsdelsområde, Nytorps gärde. Länsstyrelsen gör bedömningen att de beslutade föreskrifterna inte strider mot ordningslagen. (1993:1617) och har därför inte för avsikt att upphäva dessa.

KS 2024/756-8

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-07-03) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-06-15 § 30 angående Trafiknämnden och Stockholms Hamn ABs förslag till upphävande av badförbud på nio platser i Stockholms innerstad samt i konstruktioner godkända av staden.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de beslutade föreskrifterna inte strider mot ordningslagen. (1993:1617) och har därför inte för avsikt att upphäva dessa.

KS 2026/563-9

Länsstyrelsen Stockholm

Länsstyrelsens beslut (2026-08-10) med anledning av kommunfullmäktiges beslut 2026-05-25 § 21 angående ny digital karta till allmänna lokala ordningsföreskrifter för Stockholms kommun samt ändring i 22 § avseende förorening från hund och 16 § avseende tillfällig försäljning.

Länsstyrelsen gör bedömningen att de beslutade föreskrifterna inte strider mot ordningslagen. (1993:1617) och har därför inte för avsikt att upphäva dessa.

KS 2025/1562-27

§ 13
Ändring i föredragningslistan

Ärendet med nummer 20 i kungörelsen kommer att behandlas efter ärendet med nummer 31 i kungörelsen.

§ 14**Revisionsberättelser rörande räkenskaper och förvaltning år 2025 för vissa institutioner utanför den egentliga kommunalförvaltningen (bihang 2026:2)**

KS 2026/725

Beslut

1. Direktionen för Stockholms kommuns arbetstagares understödsstiftelse beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
2. För sin del beviljas styrelsen för Handelshögskolan i Stockholm ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
3. Styrelsen för Stiftelsen SHIS Bostäder beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
4. Styrelsen för Stiftelsen Stockholms Sjöfartshotell beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
5. Styrelsen för Stiftelsen Strindbergsmuseet beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
6. Styrelsen för Stiftelsen Tyrestaskogen beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.
7. Styrelsen för Stiftelsen Stockholms Läns Äldrecentrum beviljas ansvarsfrihet för 2025 års förvaltning.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Revisionsberättelser rörande räkenskaper och förvaltning år 2025 för vissa institutioner utanför den egentliga kommunalförvaltningen (bihang 2026:2).

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut, ett från kommunstyrelsen och ett från Liberalerna. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 15**Implementering av kommunala hyresgarantier för hushåll med barn i Stockholms stad**

KS 2026/876

Beslut

8. Socialnämnden fullgör stadens ansvar för den kommunala hyresgarantin, enligt förordning (2026:600) om kommuners skyldighet att ställa hyresgarantier, i enlighet med utlåtandet.
9. Reviderat reglemente för socialnämnden i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet godkänns.
10. Tillämpningsanvisningar för kommunal hyresgaranti i Stockholms stad, bilaga 3 till utlåtandet, godkänns.
11. Socialnämnden bemyndigas att revidera och uppdatera tillämpningsanvisningar för kommunal hyresgaranti.
12. Paragrafen justeras omedelbart.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Implementering av kommunala hyresgarantier för hushåll med barn i Stockholms stad.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 16**Kulturstrategiskt program för Stockholms stad****Framställan från kulturnämnden**

KS 2026/510

Beslut

1. Kulturstrategiskt program för Stockholms stad godkänns i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
2. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta Kulturstrategiskt program för Stockholms stad, i enlighet med bilaga 1 till utlåtandet.
3. Kulturstrategiskt program för Stockholms stad, dnr KS 2020/1109, upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Kulturstrategiskt program för Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Alma Carlsson (S), borgarrådet Boucher (V), Jonas Naddebo (C) och Martin Hansson (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Kristina Lutz (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Emelie Wassermann (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 17**Program för evenemang Stockholms stad**

KS 2026/133

Beslut

1. Program för evenemang Stockholms stad godkänns enligt bilaga 1 till utlåtandet.
2. Samtliga nämnder ska anta Program för evenemang Stockholms stad.
3. Stockholms Stadshus AB uppmanas att för egen del anta samt att även ge samtliga bolagsstyrelser i uppdrag att anta Program för evenemang Stockholms stad enligt bilaga 1 till utlåtandet.
4. Stockholms stads program för evenemang (dnr 171-1710/2015) upphör därmed att gälla.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Liberalerna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Centerpartiet reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Program för evenemang Stockholms stad.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Borgarrådet Wanngård (S) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Borgarrådet Wedin (M) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Emelie Wassermann (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Isabel Smedberg-Palmqvist (L) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Liberalernas förslag till beslut i kommunstyrelsen som innebär återremiss.

Linn Bessner (C) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Centerpartiets förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Kristdemokraternas ersättaryttrande i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden prövar förslaget om återremiss mot att ärendet ska avgöras idag och finner att kommunfullmäktige beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Ordföranden ställer därefter förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 18**Överenskommelse om slutreglering och genomförandeavtal med Region Stockholm samt avtal om fastighetsreglering, östra Hagastaden****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/746

Beslut

1. Överenskommelse om slutreglering och genomförandeavtal med Region Stockholm samt avtal om fastighetsregleringar för genomförandet av lagakraftvunnen detaljplan och beslutad kommungränsjustering avseende östra Hagastaden godkänns enligt utlåtandet.
2. Exploateringsnämnden ges i uppdrag att träffa överenskommelse om slutreglering och genomförandeavtal med Region Stockholm samt avtal om fastighetsregleringar för genomförandet av lagakraftvunnen detaljplan och beslutad kommungränsjustering avseende östra Hagastaden enligt utlåtandet.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Överenskommelse om slutreglering och genomförandeavtal med Region Stockholm samt avtal om fastighetsreglering, östra Hagastaden.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 19**Genomförandebeslut för fastigheten Kylhuset 26 m.fl.,
projekt Slakthusområdet etapp 2a****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/685

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra exploatering inom fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2a, till en projektutgift om 391,0 miljoner kronor, en projektinkomst om 39,5 miljoner kronor och en total försäljningsinkomst om cirka 24,2 miljoner kronor.
2. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifter för kommande år behandlas i kommande budgetarbete.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande Genomförandebeslut för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2a, dnr KS 2026/685, sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande Detaljplan för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2A, Kulturkvarteren i stadsdelen Johanneshov (kontor, centrum, gymnasieskola och verksamheter, m.fl.) Dp 2019-06180, dnr KS 2026/662.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Jonas Naddebo (C) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 20**Reviderat genomförandebeslut för projekt Herbariet i Liljeholmen****Hemställan från exploateringsnämnden**

KS 2026/565

Beslut

1. Exploateringsnämnden medges rätt att genomföra projekt Herbariet i Liljeholmen till en projektutgift om 71,1 mnkr och en projektinkomst om 4,6 mnkr.
2. Utgifterna för år 2026 ska rymmas inom nämndens investeringsbudget. Utgifterna för kommande år behandlas i budget för år 2027.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Reviderat genomförandebeslut för projekt Herbariet i Liljeholmen.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 21**Reviderat inriktningsbeslut gällande Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Centrala Bromma, Riksby**

KS 2026/253

Beslut

Reviderat inriktningsbeslut för Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Centrala Bromma, Riksby med en investeringsutgift om 636 miljoner kronor inklusive förväntad prisutveckling, godkänns.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Moderaterna, Liberalerna, Centerpartiet och Kristdemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Reviderat inriktningsbeslut gällande Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Centrala Bromma, Riksby.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Thomas Ehrnström (V) och borgarrådet Lindhagen (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Anna Cederschiöld (M), Sara Svanström (L), Jonas Naddebo (C) och Nike Örbrink (KD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Moderaternas, Liberalernas, Centerpartiets och Kristdemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Anders Edin (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 22

Detaljplan för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2A, Kulturkvarteren i stadsdelen Johanneshov (kontor, centrum, gymnasieskola och verksamheter, m.fl.) Dp 2019-06180

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/662

Beslut

Detaljplan för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2A, Kulturkvarteren i stadsdelen Johanneshov (kontor, centrum, gymnasieskola och verksamheter, m.fl.) Dp 2019-06180, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande Detaljplan för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2A, Kulturkvarteren i stadsdelen Johanneshov (kontor, centrum, gymnasieskola och verksamheter, m.fl.) Dp 2019-06180, dnr KS 2026/662, sambehandlas i gemensam överläggning med utlåtande Genomförandebeslut för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2a, dnr KS 2026/685.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Maria-Elsa Salvo (S), Jonas Naddebo (C) och Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i kommunstyrelsen.

Beslutsordning

Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 23

**Detaljplan för fastigheten Djurgården 1:38 m.fl.
(Beckholmen) i stadsdelen Djurgården
(varvsverksamhet), Dp 2012-03013**

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/528

Beslut

Detaljplan för fastigheten Djurgården 1:38 m.fl.
(Beckholmen) i stadsdelen Djurgården (varvsverksamhet), Dp
2012-03013, antas.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas.

Utlåtandet gäller Detaljplan för fastigheten Djurgården 1:38 m.fl.
(Beckholmen) i stadsdelen Djurgården (varvsverksamhet), Dp
2012-03013.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Cecilia Obermüller (MP) föreslår att kommunfullmäktige beslutar
enligt kommunstyrelsens förslag.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är
kommunstyrelsens förslag. Ordföranden finner att
kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 24

Detaljplan för fastigheten Liljeholmen 1:1 m.fl. vid kv. Stubinen i stadsdelen Liljeholmen (centrum, kontor och förskola), Dp 2018-14587

Hemställan från stadsbyggnadsnämnden

KS 2026/747

Beslut

Detaljplan för fastigheten Liljeholmen 1:1 m.fl. vid kv. Stubinen i stadsdelen Liljeholmen (centrum, kontor och förskola), Dp 2018-14587, antas.

Reservationer

Samtliga ledamöter för Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna förslaget.

Ärendet

Kommunstyrelsens utlåtande behandlas. Utlåtandet gäller Detaljplan för fastigheten Liljeholmen 1:1 m.fl. vid kv. Stubinen i stadsdelen Liljeholmen (centrum, kontor och förskola), Dp 2018-14587.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt Sverigedemokraternas förslag till beslut i stadsbyggnadsnämnden.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut, ett från kommunstyrelsen och ett från Sverigedemokraterna. Ordföranden ställer förslagen mot varandra och finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 25**Valärenden i kommunfullmäktige**

KS 2026/9

Beslut

1. Avsägelse och entlediganden godkänns.
2. Val förrättas för att utse ny person till uppdrag enligt valberedningens förslag, med tilläggsförslag från Gabriel Kroon (SD).
3. Om inte annat framgår inträder den senast valda ersättaren sist till tjänstgöring för sitt parti.
4. Om en ersättare/suppleant utses till ordinarie ledamot, utses en ny ersättare/suppleant.
5. För avsägelse i kommunfullmäktige hemställs om ny sammanräkning hos länsstyrelsen.
6. Vakanser bordläggs.

Ärendet

Valärenden i kommunfullmäktige den 21 september behandlas. I samband med behandlingen av valärendena tackar ordföranden kommunfullmäktige för mandatperioden och kommunfullmäktige avtackar avgående borgarråd.

I debatten yttrar sig, se bilaga 2.

Förslag till beslut

Gabriel Kroon (SD) föreslår att kommunfullmäktige utser Marie Åhlund och Per Sörensson till nämndemän i Södertörns tingsrätt samt Hans Nihlén, Nandi Rutgård och Freja Andersdotter till nämndemän i Stockholms tingsrätt.

Beslutsordning

Ordföranden konstaterar att det finns ett förslag till beslut och det är kommunstyrelsens och valberedningens förslag med tillägg från Gabriel Kroon (SD). Ordföranden finner att kommunfullmäktige beslutar enligt kommunstyrelsens förslag.

§ 26

Bordlagda motioner

Kommunfullmäktige bordlägger motionerna med nummer 32-207 i kungörelsen.

§ 27
Mötet avslutas

STOCKHOLMS STAD

Bilaga 1 - Närvaro

Mötesdatum: Kommunfullmäktige 2026-09-21

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
47	(S) Burell, Olle Ordförande: §§ 9-27		17:55	20:43
77	(M) Brinck, Cecilia Ordförande §§1-7		15:55	20:43
3	(V) Stenudd, Sara Ordförande § 8,		17:09	20:43
65	(V) Abdi, Ahmed		17:50	20:43
56	(S) Abdullahi Ali, Nassir		17:50	20:43
105	(V) Ali Hassan, Shamso		18:05	20:43
42	(C) Ali, Ismail		17:55	20:43
102	(S) Aranda de Gutiérrez, Norma	Karlsson, Oscar	17:56	20:43
89	(MP) Badeli, Aida	Carlbom, Lisa	15:56	20:43
96	(S) Bengtsson, Frida		16:59	20:43
46	(C) Bessner, Linn		17:29	20:43
23	(S) Bjuggren, Emilia		16:02	20:43
8	(V) Boucher, Torun		16:43	20:43
93	(S) Bustos, Emil		17:25	20:43
58	(S) Carlsson Hallberg, Ewa		15:55	20:43
94	(S) Carlsson, Alma		17:06	20:43
13	(M) Cederschiöld, Anna		17:31	20:43
80	(SD) Edin, Anders		16:56	20:43
53	(S) Edlund, Ingela		16:00	20:43
67	(M) Elmlund, Annika		17:07	20:43
95	(S) Finnveden, Felix		17:56	20:43
14	(KD) Forslund, Maurice		17:49	20:43
12	(M) Granswed Baat, Sophia		17:55	20:43
103	(S) Güler, Esme		16:29	20:43
52	(S) Göransson, Anders		16:38	20:43

Plats	Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
51	(MP) Hansson, Martin		16:02	20:43
4	(M) Hedin, Andréa		16:16	20:43
66	(M) Hedrup, Tom		15:58	20:43
61	(S) Heinonen, Johan		15:55	20:43
34	(M) Hellström, Anette		16:39	20:43
106	(V) Herrström, Cecilia		17:32	20:43
37	(KD) Hollis, Michaela		17:56	20:43
107	(V) Holm, Jens		18:04	20:43
70	(M) Hökmark, Christoffer		17:41	20:43
43	(C) Ibrahim, Ashna		17:08	20:43
19	(C) Jacobsson, Kristin		17:20	20:43
30	(V) Jama, Hassan	Rooth, Rose-Marie	17:58	20:43
88	(MP) Jama, Mansur		17:53	20:43
39	(L) Jonlund, Rasmus	Wistrand, Hanna	17:52	20:43
79	(SD) Juntunen, Tapani		17:54	20:43
48	(V) Karlsson, Ann		16:28	20:43
101	(S) Kazinic, Elvir		16:52	20:43
62	(V) Kratz, Tina		17:03	20:43
86	(SD) Kroon, Gabriel		17:11	20:43
81	(SD) Kroon, Julian		17:53	20:43
104	(V) Körhan, Özlem	Ehrnström, Thomas	16:53	20:43
36	(M) Lennaárd, Fritz		17:56	20:43
99	(S) Lind, Andreas		16:34	20:43
60	(S) Lindgren, Jimmy		16:51	20:43
71	(M) Lindström, Therese		17:23	20:43
45	(C) Linusson, Svante		17:07	20:41
16	(L) Ljung, Björn		17:11	20:43
64	(V) Ljuslin, Maria		17:17	20:43
97	(S) Lorentzi, Ulrika	Tengmark, Bengt-Olov	18:35	20:43
11	(M) Lutz, Kristina		17:25	20:43
7	(V) Mattsson, Alexandra		17:49	20:43

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
31	(V)	Mayr, Marre		17:57	20:43
63	(V)	Mjörnberg, Robert		16:01	20:43
38	(KD)	Modig, Aron	Roseen, Gaby	16:58	20:43
28	(V)	Mohammed, Rashid		17:58	20:43
29	(V)	Mustonen, Maria		17:45	20:43
20	(C)	Naddebo, Jonas		17:54	20:43
76	(L)	Nilsen, Robin		16:10	20:43
41	(L)	Nilsson Söderström, Åsa		17:49	20:43
32	(M)	Nilsson, Johan		17:18	20:43
10	(M)	Nilsson, Jonas		16:44	20:43
92	(S)	Nyberg, Berit		17:11	20:43
44	(C)	Nyberg, Claes		17:07	20:43
87	(MP)	Obermüller, Cecilia		18:01	20:43
24	(S)	Ojanne, Alexander		16:05	20:43
33	(M)	Paccamonti, Johan		15:55	20:43
100	(S)	Palm, Ulrika		16:22	20:43
91	(S)	Risberg, Eva		15:55	20:43
72	(M)	Rosencrantz, Per		17:26	20:43
90	(MP)	Runsten, Magnus		16:56	20:43
69	(M)	Sakala, Aleks		17:47	20:43
83	(SD)	Salnikov, Sergej		16:04	20:43
27	(S)	Salvo, Maria-Elsa		18:04	20:43
54	(S)	Sjöberg, Ulla		15:55	20:43
35	(M)	Sjölander, Henrik		17:34	20:43
17	(L)	Smedberg-Palmqvist, Isabel		18:04	20:43
98	(S)	Snis Sigtryggsson, Bjarne		17:42	20:43
57	(S)	Stavling, Margareta		16:30	20:43
50	(MP)	Strömgren, Lars		16:28	20:43
74	(L)	Svanström, Sara		17:36	20:43
84	(SD)	Söderström, Leif		16:51	20:43
75	(L)	Tufvesson, Christina		17:15	20:43

Plats		Ledamot	Ersättare	Ankom	Utgick
22	(S)	Valeskog, Jan		16:28	20:43
26	(S)	Vikman Rindevall, Arvid		18:03	20:43
85	(SD)	Vinge, Linnéa		16:54	20:43
55	(S)	Walther, Ulf		17:52	20:43
21	(S)	Wanngård, Karin		17:55	20:43
82	(SD)	Wassermann, Emelie		16:03	20:43
5	(M)	Wedin, Dennis		16:00	20:43
68	(M)	Wejke Norberg, Lou-Ann		16:10	20:43
73	(M)	Werner, Hanna		17:53	20:43
78	(SD)	Åkerlund, Liliane		16:54	20:43
15	(KD)	Örbrink, Nike		17:24	20:43
25	(S)	Österberg, Anders		17:44	20:43
59	(S)	Österman, Gustav		16:28	20:43
Övr.	(L)	Avci, Gulan		16:00	20:43
Övr.	(V)	Butros, Deniz		16:03	20:43
Övr.	(M)	Fjellner, Christofer		17:02	20:43
Övr.	(MP)	Lindhagen, Åsa		17:59	20:43

Bilaga 2**Yttranden vid Stockholms kommunfullmäktiges sammanträde den 21 september 2026***§ 1 Interpellation av Johan Paccamonti (M) till bostadsborgarrådet Deniz Butros (V) om inriktningen för Stockholms bostadspolitik***Anförande nr 1**

Borgarrådet B u t r o s (V): Tack så mycket för ordet! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 2

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! Tack, borgarrådet, för svaret!

Mycket har hänt sedan interpellationen lämnades in. En av de mest väsentliga sakerna som har hänt är kanske att vi har haft ett val här i Stockholm. I förhållande till interpellationens inriktning, det vill säga vad man kan göra mer för att värna Stockholms grönområden, tycker jag det finns en mycket intressant del i valresultatet som jag gärna vill höra hur borgarrådets syn på.

Partier som kanske har gått i bräsch för att vi ska bygga bort och ersätta grönområden genom ovarsam förtätning och betong har gått bakåt ganska tydligt. Partier som har stått upp för Stockholms grönområden och som vill att vi på ett rimligt och bra sätt ska kunna balansera de tre delar som utmärker Stockholms stadsbyggnadspolitik, det vill säga att vi är en stad med city, en stad med vatten och en stad med grönska, har gått kraftigt framåt. Det tycker jag ändrar balansen i det här rummet, oaktat hur de olika majoritetsförhållandena faller ut när vi ska göra val här senare under hösten.

Givet att de två partier som tydligast har inriktningen att bygga sönder Stockholms grönområden har gått så kraftigt bakåt är min fråga: Är borgarrådet beredd att nu lägga om bostadspolitiken i Stockholm?

Anförande nr 3

Borgarrådet B u t r o s (V): Tack, Johan Paccamonti, för att du lyfter upp frågor om bostadspolitiken!

Jag skulle vilja hävda att det viktigaste målet för Stockholms bostadspolitik fortsatt är att säkerställa att det finns en bostad åt alla och att man ska ha råd med en bostad. Tillgången till en bostad är också det som möjliggör en fungerande arbetsmarknad, både för den som vill ta ett jobb och för de företag som vill anställa. Det möjliggör också livet för unga som ska få sin första bostad. Större bostäder måste finnas när familjen växer men också på ålderns höst när man inte orkar ta trapporna. Då ska man ha råd att flytta till en tillgänglig bostad. Vi ska heller inte glömma den som är hemlös här i staden och som också behöver någonstans att bo.

Yttranden 2026-09-21

Jag kan sympatisera med och förstå varför vi ska fortsätta att bygga samtidigt som vi ska värna grönområden, men jag är inte helt säker på att jag delar ditt resonemang att vi inte ska bygga bara för att vissa partier har gått framåt. Även Vänsterpartiet har gått framåt, i Järva till exempel. Där har vi verkligen tryckt på att vi ska bygga fler hyresrätter med rimliga hyror för den som behöver det. Det är också ett sätt att tolka valresultatet, Johan Paccamonti.

En purfärsk undersökning från Hyresgästföreningen visar att sju av tio stockholmare vill se fler hyresrätter i Stockholms stad. Detta om något borde slå hål på myten att ett ökat hyresrättsbyggande inte efterfrågas av invånarna.

Om vi fortsätter att utgå från den regionala utvecklingsplanen behöver Stockholms stad fortfarande bygga ungefär 6 000 bostäder årligen. Ni har tryckt väldigt hårt på att vi ska fortsätta att bygga villor, och där har jag gjort en liten räkneövning, Johan Paccamonti. Om vi skulle bygga om hela Ålstensskogens naturreservat till ett villaområde skulle vi ändå inte få plats med fler än 685 villor, så var ska stockholmarna bo?

Det finns en tydlig motsättning mellan att bygga bostäder som människor behöver och att samtidigt värna våra grönområden. Vi vet att villamattorna tar väldigt mycket yta i anspråk och att de blir väldigt dyra. Hur ska man få ihop den ekvationen?

Anförande nr 4

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! Jag har faktiskt aldrig sagt att frågan handlar om vilken typ av bostäder man ska bygga. Jag tycker att det är rimligt i en stad som Stockholm, där man har hela generationer med folk som flyttar in, folk som blir gamla, folk som vill flytta härifrån, folk som kommer att ta sina första steg in i arbetslivet och folk som växer i arbetslivet, att man har hela den livsresan i en och samma stad. Den finns naturligtvis i många andra delar i Sverige, men det blir extra tydligt i Stockholm.

Det är bra med bostadsrätter och hyresrätter, men det byggs för få villor. Jag tror att Ålstensskogen hade varit en mycket dålig plats att bygga villor på. Det är sant att det är dyrt att bygga villor, men det är inte jättebilligt att bygga hyresrätter eller bostadsrätter heller. Det är generellt sett dyrt att bygga i Sverige, och där tror jag att mycket behöver göras.

I olika delar av den här salen kan man nog landa i lite olika lösningar, men – om jag får ta villafrågan: Om det är något stockholmarna väsentligen efterfrågar är det ju villor. Det är absolut en mycket ytkrävande del, men om det är något som vi har ett strukturellt underskott på i våra byggplaner är det definitivt nya småhus och radhus. Jag kan tänka mig att det är oerhört eftertraktat i alla delar av Stockholm, inte minst Järvaområdet, för att man ska kunna göra en bra bostadskarriär utan att behöva flytta till en helt annan del av staden, även om de flesta delar av Stockholm – egentligen alla delar – är förträffliga.

Yttranden 2026-09-21

Men min utgångspunkt var som sagt inte vad man ska bygga utan hur man ska bygga. Om vi nu ska leta efter villor eller billiga hyresrätter och få ned priset på dem behöver vi definitivt göra om den bostadspolitik som har fått underkännt i det här valet. Då behöver vi definitivt sluta att leta efter smådungen här och var, för det blir väldigt dyrt. Det blir dyra bostäder, och det sker till priset av att grönskan utarmas.

Varför är det så viktigt att hålla fast vid just den inriktningen, i stället för att se hur vi kan bygga flera olika typer av bostäder på så många olika ställen i Stockholmsområdet som möjligt?

Anförande nr 5

Borgarrådet B u t r o s (V): Tack för ordet! Första frågan i interpellationen, även om den skrevs för ett år sedan, handlar just om villor och varför vi inte bygger fler villor. Jag tror att Johan Paccamonti och jag kan vara överens om att det är väldigt dyrt att bygga, oavsett vad man bygger.

Jag vidhåller att Stockholm ska fortsätta att växa och att vi ska fortsätta att bygga bostäder som människor har råd med, för man har inte råd med de otroligt dyra villor som finns i dag. Vi i den rödgröna majoriteten försöker göra en sak av detta. Vi vill till exempel se över möjligheten att bygga Stockholmsradhus, men jag tror inte att det är hela svaret.

Det är precis som vi säger här: Vi behöver bygga både bostadsrätter och hyresrätter, och vi behöver kanske en del småhus. Men det finns fortfarande stadsdelar i dag där det knappt finns en enda hyresrätt. Någon som också vill se att Stockholms stad fortsätter att växa är Stockholms Handelskammare. Deras undersökning från december förra året visar att sju av tio stockholmare vill se fler bostäder i länet och att drygt en tredjedel är oroliga för att det kommer att byggas för lite bostäder framöver.

Jag tror att det finns fog för den oron, för vi vet att det är väldigt dyrt att bygga. De prisökningar på material som vi har sett och fortsatt ser, även om de planar ut, är fortfarande något som berör hela kommunens projektekonomi, eller bostadsbolagens projektekonomi när de ska bygga. Jag tror att vi kommer att kunna se en förändring här nu när vi kanske får en ny regering, förhoppningsvis med Vänsterpartiet. Då kan stora steg tas för att stödja kommunerna i projektkalkylerna så att det inte blir så fruktansvärt dyrt.

Vi behöver vara tydliga, vi behöver långsiktiga mål och vi behöver långsiktiga spelregler för vilken typ av bostäder som ska byggas. Mitt besked är tydligt: Vi ska ha en stad där alla har råd att bo.

Anförande nr 6

J o h a n P a c c a m o n t i (M): Fru ordförande! När det gäller om vi ska nå Stockholms bostadsmål eller om de rödgröna får ihop en ny regering är det oklart vilket som kan klaras av först. Vi kanske till och med hinner beta av Stockholms hela hyreskö innan det är klart, så jag är inte säker på att man ska sätta så stort hopp till just den utvecklingen i den här frågan.

Yttranden 2026-09-21

Här har vi en möjlighet att ta makten i våra egna händer och faktiskt bedriva en bostadspolitik i Stockholm som är till för alla stockholmare. Jag tror säkert att stockholmarna vill ha fler bostäder. Vi kan ta fram olika rapporter på samma sätt. Hyresgästföreningen har gjort undersökningar som visar att de som bor i hyresrätt i huvudsak längtar efter att bo i ett litet hus. Den drömmen är stark, och jag tror att det här kan bejakas generellt i Stockholm. Det skulle behöva vara en klart mycket större del av Stockholms byggnadspolitik.

Det är intressant: Även här är idén att staden nog ska lösa det och att man kanske kan hyra eller något. Jag tror att själva idén att det ägda boendet ska uppvärderas kommer att vara helt central när vi tittar på den typen av lösningar.

Återigen: Det verkar tyvärr som att de två partier som helt klart har åkt på en riktig smäll i det här valet också är de partier som har drivit en stadsbyggnadspolitik som går emot hur stockholmarna vill ha det. Stockholmarna vill ha ett grönt Stockholm, inte ett grått Stockholm.

Jag är kanske inte beklämd, men jag tycker att det är bekymmersamt att man inte lyssnar in det här och känner att det finns en möjlighet att göra något bättre. Man kan bygga bättre för stockholmarna, inte bara bygga igen våra grönområden, vilket har varit den dominerande inställningen hos de partier som nu möter ett kompakt motstånd från stockholmarna.

Jag tror att det hade varit bra för Stockholms stadsbyggnadspolitik om man hade haft mer lyhörddhet för detta och hittat andra sätt som är billigare och bättre för att möta den typen av bostadspolitik som stockholmarna efterfrågar.

§ 2 Interpellation av Tom Hedrup (M) till bostadsborgarrådet Deniz Butros (V) om den växande skuldsättningen i stadens allmännyttiga bostadsbolag

Anförande nr 7

Borgarrådet B u t r o s (V): Tack för ordet! Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 8

T o m H e d r u p (M): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Tack, fastighetsborgarrådet, för det välskrivna svaret!

Tänk vad två år kan göra skillnad! För två år sedan stod jag här och debatterade med Clara Lindblom. Jag försökte då övertyga henne om att det inte var en långsiktig strategi att bygga fastigheter som blev 300–600 miljoner dyrare än budget.

Vi moderater ville i stället att man skulle ta tag i det stora renoveringsbehov som finns i allmännyttan. Vi argumenterade för att renoveringar skulle öka värdet på fastigheterna men samtidigt se till att små och stora byggbolag kunde överleva byggkraschen.

Yttranden 2026-09-21

Moderaterna är glada över att ni lyssnade, men det är fortfarande väldigt svårt att få ihop de kalkyler vi arbetar med. De flesta hus blir helt enkelt inte lönsamma under sin livstid. Det är därför de tre bostadsbolagen i princip inte bygger något just nu, men vi renoverar så mycket vi kan. Det påverkar inte skulderna, tvärtom. Just nu har bostadsbolagen en skuld på 37 miljarder. Det betyder att vi med en ränta på 2,84 procent betalar 88 miljoner kronor i månaden i ränta – nästan 3 miljoner om dagen – trots att vi alltså inte bygger något.

I torsdags fick vi i Stockholmsshems styrelse veta att man justerar ned resultatet efter finansnetto till 120 miljoner. Det är 30 miljoner mindre. Bolaget varnar också för ökade räntor. Om detta slår in kan resultatet bli minus. Det gäller alla tre bolagen. År 2022, när vi styrde, var resultatet lite över 2 miljarder. Nu beräknas resultatet efter finansnetto för alla de tre bolagen bli 367 miljoner. Hur kan ni ha tappat så stora vinster på bara fyra år när ni inte ens bygger några nya lägenheter?

I min interpellation frågade jag också borgarrådet om ni har en plan för hur skuldsättningen ska minska. Jag fick aldrig något riktigt svar på det, tycker jag. Kan borgarrådet svara på den frågan?

Anförande nr 9

Borgarrådet B u t r o s s (V): Fru ordförande! Tack, Tom Hedrup, för att du ställt den här väldigt viktiga interpellationen!

Jag tycker att det är något alldeles särskilt med kommunala bolag. Till skillnad från privata företag är syftet med dem något större än att vara vinstdrivande för sina ägare. Våra bostadsbolag finns till för stockholmarna, och gemensamt kan vi styra våra kommunala bostadsbolag och säkerställa att alla har någonstans att bo.

Det här innebär att vi ska bygga nya bostäder, men vi ska också ha ett bra underhåll. Gårdar ska städas och utvecklas och nya bostäder byggas. Våra bostadsbolag länkar samman det som stadens budget för 2026 inleds med, nämligen: "Stockholm ska vara en stad för alla. Här ska nya och gamla stockholmare kunna bo, leva, arbeta och bygga sin framtid. Här uppfylls drömmar."

Inget av detta vore möjligt om vi inte samtidigt hade kontroll över ekonomin. När det gäller frågorna 1 och 2 har du redan nämnt ett av svaren. Jag vill också hänvisa till de tertialrapporter som kommer om ett par veckor.

Jag vill börja med att påpeka att våra bostadsbolag är välskötta och har en stark ekonomi. Det är viktigt för oss, för det är en förutsättning för att vi ska kunna ta hand om de bostäder vi har och också bygga fler.

Sedan har du en poäng, som precis nämndes i den tidigare interpellationsdebatten, nämligen att det är dyrt att bygga. Samtliga kommunala bostadsbolag har rensat i sina portföljer för att få fram de projekt som har bäst ekonomi. Jag hoppas att vi ska få en ny regering och att vi ska få större statliga investeringsstöd så att vi kan fortsätta att bygga bostäder som stockholmarna har råd med.

Yttranden 2026-09-21

Utöver detta ska kommunala bostadsbolag i Sverige enligt lag drivas både i allmännyttigt syfte och enligt affärsmässiga principer. Det gäller såklart även våra bostadsbolag.

När det gäller fråga 3, där du tyckte att du inte riktigt fått något svar, arbetar ju alla bostadsbolagen med att se över sin förvaltning, öka driftnettot och också se över organisationen för att försäkra sig om en långsiktigt hållbar ekonomi, vilket du säkert känner till då du sitter i Stockholmsbostads styrelse. Ekonomin följs upp vid varje styrelsemöte och i tertialrapporter, och den redovisas detaljerat i års- och hållbarhetsredovisningar.

Slutligen: I vår stad väntar tusentals stockholmare på en ny bostad. Tusentals är trångbodda. Att göra som ni i Moderaterna och bara slopa alla ambitioner och satsa på renoveringar vore ett svek mot stockholmarna.

Anförande nr 10

T o m H e d r u p (M): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Det jag tar med mig från det här är att det egentligen inte finns någon plan för att få ned skuldsättningen. Det är ingenting som ni har arbetat med, utan det är upp till bolagen själva. Jag tycker att ni ska tänka lite på det där.

Jag har två frågor till om skuldsättningen. Jag är faktiskt väldigt orolig för bolagen, även Stockholmsbostad. Jag har tittat lite på era vallöften. Ni vill ju bygga bostäder som vanligt folk har råd med. Det är bra, för just nu bygger vi lägenheter på Södermalm som kostar 30 000 kronor i månaden för fyra rum.

Exakt hur ska det här gå till? Jag antar att ni vill att regeringen ska subventionera lägenheterna, men Socialdemokraterna säger ju i sitt valmanifest till exempel att de lovar att bygga 4 000–5 500 nya lägenheter per år. Då ska man veta att det innebär runt 10–30 hyreshus per år. I dag bygger vi nästan ingenting. Har vi verkligen kapacitet för det här?

Vi pratar om hus som kostar 300–700 miljoner kronor styck. Det skulle på ett år höja skulden med 10 miljarder, även med subventioner från regeringen. Vi skulle då öka skulden till 47 miljarder första året, och i slutet av mandatperioden skulle skulden i bostadsbolagen vara runt 80 miljarder, det vill säga en fördubbling. Är du med på den skuldökningen?

Anförande nr 11

O r d f ö r a n d e n : Nu är det mandatperiodens sista sammanträde. Vi kommer att vara utomordentligt vänliga och inte tjata om regler, men normalt är vi inte jätteförtjusta i att man ställer nya frågor i interpellationsdebatter som inte finns med i interpellationen. Jag bara säger det.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 12

Borgarrådet B u t r o s (V): Fru ordförande! Senast i november 2025 var Karin Wanngård här och bjöd på tårta, som några av er kanske minns. Det var för att visa att Stockholms stads kreditbetyg var AAA med stabila utsikter. Standard & Poor's skrev att det fanns en låg risk förknippad med stadens vidareutlåning till bostadsbolagen ”på grund av deras starka affärsprofiler och finansiella ställning”.

Någon risk för att stadens kreditbetyg skulle påverkas negativt av bostadsbolagens ekonomier verkar alltså inte finnas. Tvärtom gäller faktiskt motsatsen, att våra bostadsbolag stärker stadens kreditbetyg.

Sedan vill jag bara påpeka att våra kommunala bolag är egna bolag som är separerade från den övriga stadens budget. Bostadsbolagens intäkter kommer från hyror, och bolagens investeringskostnader betalas av de hyresgäster som sedan ska flytta in. Vi plockar heller inte ut någon vinst från bostadsbolagen till stadens kassa. Jag vill understryka att allt detta sker i sin egen budget.

Man kanske ska jämföra det här med den svenska statsskulden. Den ligger i dag på en av de lägsta nivåerna någonsin, men samtidigt har vi en infrastruktur som faller samman i Sverige. Precis som jag tycker att det är klokt att våra bostadsbolag lånar för att göra kloka investeringar för stockholmarna kan man tänka sig att Sverige skulle kunna ta vissa strategiska lån för att öka sin robusthet och resiliens. Det skulle gagna hela Sverige.

När det gäller din sista fråga, hur vi ska få till fler billiga bostäder och bostäder med överkomliga hyror, är det ett stort jobb. Jag tror inte att det finns bara ett svar på den frågan, men ett av dem är kanske Stockholmshus, som vi har pratat om flera gånger här i kommunfullmäktige, men också statliga investeringar och fortsatt översyn av projektekonomierna i bolagen.

Anförande nr 13

T o m H e d r u p (M): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Jag ska fatta mig jättekort.

Visst har staden ett bra kreditbetyg. Det är det vi värnar så mycket om, och vi vill inte tappa det. Vi ser vad som händer med räntorna. Det är krig i Iran, och snart är det val i USA. Vi vet inte vad som händer. Bara i Stockholms hem är det 0,17 procent. Det är 20 miljoner i förlust. Vi är väldigt noga med det här.

Soliditeten sjunker hela tiden i bolagen nu. Var går gränsen? Vi måste se till att det stoppas på något sätt. Det var därför jag var så orolig när det skulle byggas så mycket mer, enligt vallöftena. Jag ska inte prata om det, men vi är oroliga och hoppas att ni återkommer med en bra plan för att se till att det blir bättre.

§ 3 Interpellation av Andréa Hedin (M) till social- och trygghetsborgarrådet Alexander Ojanne (S) angående utvärderingen av SST+

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 14

Borgarrådet O j a n n e (S): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 15

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Det är kul att vara tillbaka här efter valrörelsen.

Interpellationen handlar om den elevgrupp som har problem med sin skolkännsvara och som i dagligt tal brukar kallas för hemmasittare. Det är i dag är en alldeles för stor grupp i vår stad. Om man inte är i skolan är det klart att det är väldigt svårt att klara av den. Därför påbörjades arbetet med skolsociala team redan när vi styrde förra gången, och jag är positiv till att man har fortsatt att utveckla arbetet.

Utmaningen ligger i de stora skillnader som det har blivit geografiskt över staden. När man satsade på Skolsociala team plus valde man två stadsdelar. Det var inte de två stadsdelar där behoven var som störst, utan det var något annat, lite oklart vad, som fick styra.

Samtidigt ser vi att det vanliga stödet från SST är biståndsbedömt på Södermalm, medan det exempelvis inte är det på Östermalm. Det ser alltså väldigt olika ut, och det var mot bakgrund av detta som jag skrev interpellationen, för att bättre förstå hur det S-ledda styret ser på de stora variationerna. Det tycker jag inte framgår helt i svaret, och jag hoppas att socialborgarrådet kan utveckla det.

Jag tycker inte heller att jag riktigt fick svar på hur man ser på att det bara var 28 av 60 platser som fylldes när man gjorde pilotprojektet Skolsociala team plus, något som måste sättas in i kontexten att vi har en bit över 1 000 barn med problematisk skolfrånvaro. Då är det märkligt att 60 platser inte blev fyllda.

För att kunna förbättra utvecklingen framåt vore det intressant att höra var socialborgarrådet tror att det brast och vad man kan göra åt det.

Anförande nr 16

Borgarrådet O j a n n e (S): Fru ordförande! Det är trevligt att vara tillbaka här.

Jag ska börja med att rätta till historieskrivningen, Andréa. Ni ska ha lite av äran för skolsociala team, men det var inte under den förra mandatperioden utan under den förrförra, när Anna König Jerlmyr var socialborgarråd, som projektet påbörjades. Därefter togs det vidare och utvecklades av Åsa Lindhagen, som var socialborgarråd. Sedan byggdes det ut under Jan och därefter under mig. Där har vi hela historiken om hur det kom till.

De två stadsdelarna valdes ut för att vi ville ha en stadsdel i innerstaden och en i ytterstaden för att kunna jämföra resultat och se hur det fungerade mellan olika stadsdelar och om det var någon skillnad. Det är klart att 28 av 60 platser inte är det mål vi vill nå upp till. Samtidigt lades det väldigt mycket tid i början på att definiera gruppen, och det tog ett tag att komma i gång.

Yttranden 2026-09-21

Det är en gammal utvärdering som vi håller på att debattera just nu. Efter det har det omarbetats och gjorts ett nytt projekt som nu håller på att utvärderas. De utvärderingarna tar vi med oss.

När det gäller frågan om huruvida det var biståndsbedömt i olika delar av staden ska det i den nya socialtjänstlagen bli tydligare att vi ska jobba likadant i hela staden. Vi ska ha *en* socialtjänst i Stockholm. Det är också en insats som inte kommer att vara biståndsbedömd i framtiden, utan rektorer kommer att kunna rekommendera elever att ta del av stödet. Framför allt blir det vårdnadshavarna man vänder sig till.

Jag hoppas att det var svar på dina frågor, Andréa.

Anförande nr 17

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Ja, det var det till viss del, men socialborgarrådet får rätta mig om jag uppfattade fel. Jag hörde honom säga att hela Stockholm kommer att ha motsvarande SST+ inom en förhållandevis snar framtid, oavsett var man bor. Om det är rätt uppfattat är det väldigt positivt.

Det jag funderar på är hur man ska nå de elever som börjar få en problematisk skolfrånvaro men som vi uppenbarligen inte når. Socialborgarrådet nämnde att man har omarbetat projektet och utvärderar det igen. Finns det något att säga där?

En annan fråga som vi har haft uppe i både socialnämnden och utbildningsnämnden är hur man ska jobba med de yngsta respektive de äldsta eleverna. I dag når man inte gymnasieelever. Kommer det att bli så att SST når gymnasieelever i större utsträckning? I dag kan vi se att de inte får SST i den utsträckning som yngre elever får, och man erbjuder inte distansundervisning, vilket man gör till grundskoleelever. Det skulle kunna förklaras med att det är en frivillig skolform.

Samtidigt ligger det i allas vårt intresse att de elever som har valt att gå i gymnasiet och vill fullfölja men som av olika anledningar inte kan det får stöd och möjlighet att göra det. Går det att se några överlappande effekter av detta?

Anförande nr 18

Borgarrådet O j a n n e (S): Det var väldigt många frågor. Jag ska försöka svara på dem i den ordning jag uppfattade dem.

När det gäller om det här kommer att finnas i hela staden kommer det att kunna implementeras från och med januari 2027, om utvärderingen av projektet går som vi tror och så som det verkar. Exakt hur detta ska ske – om det blir på en basnivå – och hur stor kapaciteten blir är ytterst en budgetfråga som vi kommer att behöva återkomma till i budgetdebatten så småningom.

Det man har gjort är att gå ifrån SST och SST+ som två separata stuprör för att i stället jobba med en sammanhållen skolsocial stödkedja. Det tror jag är väldigt positivt. Andréa pratade om äldre åldrar. Det vi har sett är att det har varit ett större problem att

Yttranden 2026-09-21

man kommer in för sent i yngre åldrar, men nu kan vi börja jobba redan från lågstadiet med den gruppen.

Nu missade jag säkert någon fråga, men på det stora hela hoppas jag att det var svar på frågorna.

Anförande nr 19

Borgarrådet H e d i n (M): Jag tackar för svaret och ser fram emot att höra mer i budgetdebatten. Jag hör att det ändå finns en samsyn kring att det här är en av de viktigaste förebyggande åtgärder vi kan göra för barnen i den här staden – att komma in tydligt så att de klarar skolan.

Jag känner en viss oro över att det fortfarande kan finnas skillnader mellan stadsdelar och att det finns en tendens till lotteri. Jag hoppas verkligen att det inte blir så utan att man säkrar ett jämnt stöd utifrån behov i hela Stockholm.

§ 4 Interpellation av Dennis Wedin (M) till trafikborgarrådet Lars Strömgren (MP) om att återuppta utredningen om en överdäckning av Nynäsvägen

Anförande nr 20

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Jag ber att få hänvisa till det utdelade svaret.

Anförande nr 21

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Jag får inleda med att tacka alla inblandade för en god valrörelse.

Nynäsvägen är en av Sveriges mest trafikerade vägar, med upp till 76 000 fordon varje dygn. Det är en barriär rakt igenom Gamla Enskede i Johanneshov som varje dag påverkar människors boendemiljö med buller och avgaser.

I sitt svar säger trafikborgarrådet att utförliga kalkyler har genomförts för flera scenarier. Problemet är att dessa kalkyler inte har presenterats, därav denna interpellation, ordförande. Vi har inte fått se kostnaderna, intäkterna, jämförelserna eller vilka antaganden som ligger bakom slutsatsen att inget alternativ går ihop för att få till en överdäckning av Nynäsvägen. Det här är viktigt för många lokalt.

Inte för att väcka nya frågor eller för den delen frågeställningar, men jag noterade i valrörelsen att man exempelvis gjorde utspel som handlade om att i princip stänga av halva Centralbron. Där finns det uppenbarligen pengar att satsa. Problemet är att de oftast satsas på att förhindra trafiken i stället för att fokusera på boendemiljön och på att motverka avgaser genom att exempelvis göra den här typen av satsningar. Jag är rädd för att man politiskt helt enkelt inte vill prioritera detta och att det är det enda underlag som finns här.

Yttranden 2026-09-21

Vi vill ha en transparent diskussion om det här. Upp med det på bordet! Se till att vi ser vad det faktiskt handlar om! Vi måste fatta beslut om fakta transparent i trafikpolitiken och inte bara gå fram med symbolpolitik som hela tiden försvårar för Stockholmstrafiken.

Anförande nr 22

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Tack så mycket, Dennis Wedin, för interpellationen! Jag vill också tacka för en bra valrörelse.

Det stämmer att Nynäsvägen är en hårt belastad väg, och det stämmer att vi i Miljöpartiet och i den här staden har som mål att biltrafiken ska minska. Det är både för att negativa effekter av utsläpp och buller och att biltrafiken tar mycket plats och så vidare är något som moderna städer jobbar med att hantera och för att vi vill att transportsektorn ska ställa om till mer elektrifierade och effektiva transporter.

För att återgå till frågan eller interpellationen har området Gullmarsplan-Nynäsvägen utretts under fem års tid, mellan 2020 och 2025, inom ramen för ett programarbete. Man har studerat olika alternativ med olika investeringsnivåer för att se om det går att ekonomiskt försvara en stadsomvandling i området där man försöker minska Nynäsvägens barriäreffekter.

Det är en komplex miljö, och att lägga ett lock på en väg som Nynäsvägen är inte det enklaste. Därför har man studerat olika alternativ och försökt hitta billigare lösningar. Under 2022 hade projektet arbetat fram en överdäckning från Johanneshovsmotet till Globen, i kombination med en tunnel under T-banans Farstagren. Tanken var att det som skulle vara ovanpå själva överdäckningen skulle utformas som en stadsgata, lite som Nynäsvägen såg ut från början.

En ekonomisk kalkyl genomfördes 2022, och därefter gjordes en omfattande byggbarhetsutredning och även en traditionell kostnadskalkyl 2023. Men hur man än vänder och vrider på det är de byggrätter som tillskapas i och med överdäckningen väldigt små i relation till kostnaden.

Man har inom ramen för projektgruppen konstaterat att det här inte är genomförbart. Därför beslutade styrgruppen för Söderstaden, som jag själv inte ingår i därför att den inte ligger på min rotel, under våren 2025 att avbryta arbetet med Gullmarsplan-Nynäsvägen före programsamråd, just för att man konstaterade att det inte går att försvara, även om man naturligtvis förstår att trafiken där är omfattande och har effekter som är negativa för boende i närheten.

§ 5 Interpellation av Emelie Wassermann (SD) till stadsbyggnads- och idrottsborgarrådet Jan Valeskog (S) om Svedmyrabadets strandsatta badgäster

Anförande nr 23

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Jag hänvisar till utdelat svar.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 24

Emelie Wassermann (SD): Tack så mycket för ordet, fru ordförande, och tack, Jan Valeskog, för svaret!

När jag skrev interpellationen i februari visste vi ännu inte hur det skulle bli med Svedmyrabadet. Vi visste inte då att det inte skulle öppna igen, men det vet vi i dag.

Jag började ställa frågor om det här badet redan i början av år 2024, och då fick jag höra av idrottsborgarrådet att det inte fanns någon anledning till oro och att alla personer som använde Svedmyrabadet skulle kunna fortsätta att använda badet efter en renovering. Nu blev det inte så. Svedmyrabadet har stängt för gott. Något likvärdigt ersättningsbad har inte kommit på plats, och det har inte gått att bada på Sandsborgsbadet för de personer som har behov av tempererad bassäng.

Jag vill därför fråga Jan Valeskog: Tycker du fortfarande att den oro som vi lyfte upp redan 2024 var obefogad? Och när insåg ni att Svedmyrabadet inte skulle kunna öppna igen?

Anförande nr 25

Borgarrådet Valeskog (S): Detta har vi diskuterat flera gånger i fullmäktige – det är helt korrekt. Under de här åren har vi dessvärre, med tanke på de senaste beskeden, fått olika besked om vilka kostnader det handlar om.

När vi diskuterade det här för ett par år sedan hade vi en siffra på omkring 40 miljoner för att kunna hantera och rusta upp badet. Jag tyckte faktiskt, som jag också sa i fullmäktige, att det var en hanterbar kostnad för ett sådant bad. Det var också inriktningen.

Sedan har det tyvärr visat sig handla om betydligt mer pengar i verkligheten. Det är inte första gången det händer i ett projekt. Jag vet inte om Emelie Wassermann har varit och tittat på badet, vilket jag har gjort, men om man gör det förstår man att de 40 miljonerna inte är i närheten av vad det verkligen kostar.

I våras hade vi tertiärrapport 1 här i fullmäktige, och där fanns en text som jag inte vet om Sverigedemokraterna reagerade på då. Det står i alla fall så här:

”I kommunfullmäktiges budget för 2025 fanns ett uppdrag att utreda om Svedmyrabadet skulle kunna renoveras och bli ett bad för äldre och andra grupper i behov av uppvärmda bassänger. Utredningen slutfördes under våren 2026 och visar att det är mycket svårt att upprusta och iordningsställa anläggningen i dagsläget, med hänsyn till kostnader och tekniska förutsättningar. De framtagna kostnadsuppskattningarna bedöms vara i underkant och tar inte hänsyn till de omfattande anpassningar som krävs för att tillgodose krav på brandskydd och arbetsmiljö. Utredningens rekommendation är därför att inte renovera Svedmyrabadet i dagsläget. I stället bör Svedmyrabadet utredas vidare i ett helhetsperspektiv i samband med planeringen av kommande simanläggningar.”

Yttranden 2026-09-21

Det här verkar inte så många ha reagerat på. Som jag sa förstår man vid ett besök på platsen att det inte bara handlar om badet utan om hela den delen av fastigheten. För att klara tillgängligheten för dem som sitter i rullstol och för att klara brand- och arbetsmiljöfrågorna krävs betydligt mer pengar. Jag tror att alla partier, även Sverigedemokraterna, tycker att vi ska få så mycket bad som möjligt för pengarna.

Vi har ett antal bad där vi håller på att planera och diskutera för att genomföra projekt. När det gäller Sandsborgsbadet, som är ersättningsbad och som också har högre vattentemperatur än stadens andra simhallar, kommer också den, precis som sägs i interpellationen, att bli föremål för en upprustning där vi kommer att skapa möjligheter. Det ärendet var uppe i maj i år, och jag rekommenderar läsning av det.

Anförande nr 26

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Fru ordförande! Jag har varit och besökt badet, och jag hoppas att den som lade fram de första preliminära kostnaderna också har varit på besök där. Det låter inte riktigt så nu. Om det är så som sades här, att man ser att beloppet inte är rimligt om man tittar på badet, kan man undra om personen som angav beloppet hade varit på badet. Men det är en annan fråga.

Vi har hela tiden fått höra att Sandsborgsbadet ska vara ett ersättningsbad som är rimligt för de berörda personerna, men vi vet, vilket även står i svaret, att Sandsborgsbadet inte uppfyller tillgänglighetskraven. Det har heller inte gjorts några justeringar där för att möta det behovet.

Sedan behöver Svedmyrabadets målgrupp inte bara en bassäng, utan det ska vara en tempererad bassäng som håller minst 34 grader om den här målgruppen ska kunna nyttja badet. Det handlar om människor som har smärtproblematik och funktionsnedsättningar och som inte har haft ett bad sedan september 2024.

I stället för att lyfta upp att det är ett problem har man lagt fokus på att säga att Sverigedemokraterna sprider obefogad oro. Jag tycker fortfarande att det är illa att man lägger fram informationen på det sättet – att problemet inte är att vi inte har en plan för alla människor med smärtproblematik och rehabiliteringsbehov utan att Sverigedemokraterna stressar folk eller gör dem oroliga för att de inte ska ha någonstans att ta vägen. Nu har det visat sig att de inte har någonstans att ta vägen.

Jag undrar fortfarande: Var ska dessa besökare bada nu, när vi inte har Svedmyrabadet och vi inte har någon tillgänglighetsanpassning i tillräcklig utsträckning på Sandsborgsbadet, som dessutom ska renoveras?

Anförande nr 27

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Som sagt tror jag att ett besök på platsen vore nyttigt för alla som är engagerade i det här.

Vad jag förstår avsåg beräkningen på 40 miljoner själva bassängen. Bassängen är en sak, men när det gäller den slanten är det klart att vän av ordning kanske borde ha insett tidigare att det inte bara handlar om bassängen utan också om att ha tillgänglighet

Yttranden 2026-09-21

för folk med rullstol. Där borde säkert några vara självkritiska. Flera våningsplan måste byggas om, och därutöver finns brandregler och arbetsmiljöfrågor för den personal som ska jobba där. Det handlar säkert om minst dubbelt så mycket pengar.

Jag brukar jämföra med Liljeholmsbadet, som var aktuellt för några år sedan och som då skulle kosta 100 miljoner kronor att renovera. De pengarna lades i stället på Järvabadet, och vi fick mycket mer bad för pengarna. Om ni i Sverigedemokraterna hade haft ansvaret för den här frågan tror jag att ni också hade resonerat så – att man ska få så mycket bad som möjligt för pengarna.

Den här anläggningen – Svedmyrabadet – är ju helt uttjänt; det är till och med farligt att vara där i dag. Att då lägga enorma pengar på något som man får väldigt lite bad för tror jag inte vore ansvarsfullt av någon politiker. Om det hade räckt med den gamla summan på 40 miljoner hade det absolut varit en möjlighet, men så ser dessvärre inte verkligheten ut. Detta redovisades också i tertialrapporten, som det inte var någon större diskussion om då.

När det gäller alternativen är det Sandsborgsbadet som gäller nu. Där är det högre vattentemperatur, och vad jag förstår har man också vidtagit en del tillgänglighetsåtgärder som ska underlätta för funktionshindrade.

När det gäller upprustningen av Sandsborgsbadet var ärendet uppe i fastighetsnämnden och idrottsnämnden i maj. Det finns en tydlig tidsplan, och det anges också tydligt vilka åtgärder som krävs för badet. Det kommer naturligtvis att behöva stänga, så helt naturligt blir det ett pussel som måste läggas för den här gruppen för att ta hänsyn till deras behov.

Som tur är har vi genomfört stora projekt med badanläggningar i Stockholm. Vi håller på för fullt, och det kommer fler. Om det är något som har skett under den här mandatperioden som vi är stolta över är det alla dessa badprojekt som pågår, som har initierats eller som kommer att starta tämligen snart. Ett av dessa är Sandsborgsbadet.

Anförande nr 28

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Fru ordförande! Jag vänder mig mot uttrycket att man får lite bad för pengarna. Jag tycker att det är anmärkningsvärt att uttrycka sig så när det handlar om en målgrupp som inte har något annat alternativ.

Det här handlar inte om någon som ska motionssimma i största allmänhet eller om barn som ska gå och leka i en bassäng, utan det handlar om personer med smärtproblematik och personer med funktionsnedsättningar som inte har något annat bad att tillgå i Stockholm.

Det här är Sveriges huvudstad, och vi kan inte erbjuda personer med smärtproblematik eller funktionsnedsättning rehabilitering. Det handlar om människor som gått på det här badet i åtskilliga år, som har blivit markant bättre och som har kunnat gå upp i arbetstid men som nu mår både psykiskt och fysiskt dåligt. Och så pratar man om att man är stolt över alla renoveringar man har gjort och att man vill ha mycket bad för pengarna.

Yttranden 2026-09-21

Jag förstår att det kostar pengar, men här är det tydligt att pengar är viktigare än människors välbefinnande. Det här är en sårbar grupp som oftast inte orkar protestera själva. Där känner jag att jag vill göra vad jag kan, men nu kommer vi inte längre. Nu har vi alla de här människorna som inte har någonstans att ta vägen.

Man hänvisade till ett bad som inte fungerade för den här gruppen, och nu ska även det badet stängas. Men i vänsterstyret är man ändå stolt över alla renoveringar man har gjort för människor utan funktionsnedsättningar. Jag tycker att det är viktigt att våra medborgare vet att det är den prioriteringen man gör.

Människor med smärtproblematik och människor med funktionsnedsättningar, som inte har något annat alternativ, är inte så viktiga därför att de inte är så många. Om de hade varit några fler så att det hade blivit lite mer bad för pengarna hade man kanske fokuserat på den gruppen, men nu är de inte så många. Det blev inte så mycket bad för pengarna. Därför struntar man i den här gruppen – personer med funktionsnedsättningar och smärtproblematik. Jag tycker att det är riktigt illa.

Anförande nr 29

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Det intressanta är att om Emelie Wassermann hade fått styra hade det inte funnits något bad över huvud taget för den här gruppen. Badet var ju helt uttjänt, och det var farligt att över huvud taget vistas där. Så ser läget ut oavsett vem som styr.

Man antyder att Sverigedemokraterna hade kunnat trola fram ett bad på kort tid eller trola så att badet är i funktion, men det är naturligtvis helt osant. Om man vill satsa på idrott över huvud taget, så som vi gör, och på de här baden ska man tillhöra den nuvarande majoriteten, som har fördubblat investeringarna i idrottsanläggningar och också satsat stort på bad.

De flesta av baden i Stockholm är byggda på 70-talet, så det faller sig ganska naturligt att många av dem renoveras. Det gör vi med högsta fart och med hög prioritering. Den här gruppen är självklart högt prioriterad, för det är precis på det viset att de har speciella krav på bad när det gäller både tillgänglighet och vattentemperatur. Nu har vi en lösning under en tid, men självklart tillhör även Sandsborgsbadet dessa bad – så ser verkligheten ut.

På den här punkten kan Sverigedemokraterna inte trola så att badet plötsligt är upprustat. Man måste hålla sig till verkligheten och inte ge sken av något annat, för det tror jag inte att folk går på. Om man har varit på de olika bad som finns och som är äldre förstår man att de måste rustas upp. Detta gör vi också väldigt ambitiöst, för att alla de grupper som vi prioriterar, bland annat den här gruppen, ska få möjlighet att bada.

Det handlar om hundratals miljoner som skulle läggas på något som bara några få kan utnyttja. Den här gruppen är ganska stor och behöver större kapacitet, och då är det otroligt viktigt att få mer bad för pengarna. Det gäller särskilt den här gruppen, så att de får tillgång till bad som är anpassade till dem och som har tillgänglighet när det

Yttranden 2026-09-21

gäller tider och annat, personal och allt som är viktigt. Där skapar vi en möjlighet, i motsats till hur Sverigedemokraterna resonerar.

Yttranden 2026-09-21

§ 8 Frågestund

Fråga nr 1. Skolskjuts

Anförande nr 30

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Höstterminen har börjat på ett helt oförsvarligt sätt för Stockholms mest utsatta elevgrupp. Jag talar om de elever som går i anpassad skola och som, om de bor i Hägersten, Älvsjö eller Skärholmen, har mötts av ett komplett kaos. Återigen är det barn som missar lektioner, personal som får stå kvar efter arbetstid och vänta med elever och föräldrar som får hem fel barn. Det här är dock bara början. Om en och en halv vecka får samma aktör ansvar för ytterligare 720 barn i Hässelby, Vällingby, Bromma och Järva, och detta till absolut lägsta ersättning.

Min fråga till nuvarande skolborgarråd, det aspirerande finansborgarrådet, är: Hur ska ansvar för fler till absolut lägsta möjliga ersättning ge bättre resultat?

Anförande nr 31

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack, Andréa Hedin, för frågan! Det är fullständigt oacceptabelt att skolskjutsen i den här staden och på många andra håll brister. Vi vet hur otroligt viktigt det är för barn med en trygg skolskjuts, och det är det även för deras vårdnadshavare och för skolpersonalen. Det är viktigt att man kan lita på att skolskjutsen kommer i tid och att man möts av utbildade förare som kan bemöta barn med särskilda behov efter just deras behov.

Tyvärr ser vi fortsatt oacceptabla brister. Jag pratade så sent som alldeles nyligen med en förälder vars barn hade blivit lämnat på Telefonplan i stället för hemma vid dörren. Det är självklart att den typen av brister får konsekvenser. Med det sagt: Staden för en intensiv och aktiv dialog, vilket Andréa Hedin också har fått redovisat, via utbildningsnämnden även om ansvaret ligger hos servicenämnden, för att få ordning på den bristande skolskjutsen. Eftersom vi har sett att de oacceptabla bristerna har fortsatt och att de har funnits även tidigare år – detta är en problematik som nu snart har funnits i decennier – har vi påbörjat en utredning för att se hur vi kan bygga upp en kapacitet för att erbjuda en trygg och pålitlig skolskjuts i egen regi så att vi har ett alternativ när de upphandlade aktörerna inte levererar.

Just nu sitter vi fast i den marknad som finns. Den upphandlingslagstiftning vi har gör att de som vinner en upphandling också är de som tilldelas områden, vilket är en utmaning som vi behöver få bättre ordning på. En fördel med det nya avtal som nu kommer är att vi får en möjlighet att helt enkelt ta in en alternativ aktör i det fall bristerna inte åtgärdas. Men jag hoppas såklart fortfarande att det blir bättre.

Anförande nr 32

Borgarrådet H e d i n (M): Ordförande! Jag håller med om att det är oacceptabelt. Problemet är att vi nu har hört skolborgarrådet säga ”oacceptabelt” så många gånger,

Yttranden 2026-09-21

i P4, i Mitt i och i den här talarstolen, att det faller platt. När det gäller egenregi vet jag inte vilken nytillträdd ledamot det är du ska övertyga om att detta är genomförbart eller ens en ambition. Du och ni tecknade ju ett nytt avtal i februari i år! Det är det vi går in i nu, och det är ett avtal med samma aktörer som brister, som missköter sig och som gång på gång skickar fel barn till fel hem med fel föräldrar. Det är dessa aktörer som får fortsätta att sköta sin egen avvikelserapportering. Varför? När vi har talat om tilläggsavtal säger ni nej. Varför upphandla till lägsta pris i stället för med kvalitet?

Anförande nr 33

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Precis som jag inledde med att säga är det här ett område som har brister och som har haft brister under alldeles för lång tid. Vi ser hur det har varit med de upphandlingar som har gjorts. Nu sitter vi fast i den upphandling som ni gjorde, och även den upphandling som vi hade dessförinnan visade återkommande problem. Vi behöver ha ett ytterligare alternativ i de fall de leverantörer som har upphandlats enligt den lagstiftning vi har inte klarar av att leverera en trygg och säker skolskjuts för våra barn.

Jag tycker ändå att det vore fint om även Andréa Hedin kunde erkänna att vi behöver bygga upp en kapacitet som ger oss en möjlighet att kliva ur upphandlingar i de fall som de inte levererar en trygg och säker skolskjuts för våra elever med allra störst behov.

Anförande nr 34

Borgarrådet H e d i n (M): Den som lyfte behovet av att titta på egen regi var ju jag! Det gjorde jag i den här talarstolen när min motion debatterades och när ni just höll på att teckna de nya avtalen. Du gör ju samma fel om och om igen! Vi har haft en mandatperiod med jättestora brister, och nu är vi på väg in i en mandatperiod med ännu större brister därför att man upphandlar till lägsta pris. Ryktet säger att man sänker ersättningarna med 30 procent.

Hur ska detta leda till bättre kvalitet? Det förtjänar de här föräldrarna, som slår knut på sig själva, som har ont i magen och som blir sjukskrivna, att få veta. De mejlar inte mig för att de är moderater. De mejlar inte mig för att jag är ytterst ansvarig. De mejlar mig för att de söker någon som kan hjälpa dem framåt. De är utom sig, för de får hem fel barn! Vad svarar du dem?

Anförande nr 35

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Precis som jag inledde med att säga svarar jag dem på samma sätt som jag har svarat varje gång jag har pratat med enskilda föräldrar som har hamnat i den här fruktansvärda situationen där deras barn inte har en trygg skolskjuts: Det är oacceptabelt. Det är just vad det är, och det är precis därför vi behöver bygga upp ett alternativ där vi kan garantera barn som har stora behov en trygg och säker skolskjuts till och från skolan. Vi ska inte vara i händerna på en marknad som uppenbarligen är dysfunktionell i detta läge.

Yttranden 2026-09-21

Nu svänger Andréa Hedin lite fram och tillbaka, men om det är så att vi kan enas om att det här är ett viktigt behov och att vi faktiskt har denna kapacitet tror jag att det vore bra. Jag tror att vi som stad då blir en starkare part i att kunna säkerställa detta. Då kan vi ställa höga krav på leverantörerna men också ta ansvaret själva om det är vad som krävs.

Fråga nr 2. Skolrenoveringar i Bromma

Anförande nr 36

L i n n é a V i n g e (SD): Ordförande! När jag öppnade mejlkorgen i morse hade jag, precis som skolborgarrådet, ett hundratal mejl från oroliga föräldrar på Olovslundsskolan i Bromma. Deras oro består av att staden har gått ut med att deras barn ska flyttas till Vällingby under två års tid medan Olovslundsskolan renoveras. Dessutom ska totalt fyra skolor i området evakueras samtidigt eller i direkt anslutning till varandra. Det här gör det i stort sett omöjligt för ett barn i området att undgå en evakuering.

Hur har ni egentligen tänkt här? Varför ordnar ni inte en evakueringslösning i närområdet när det är så många barn som berörs?

Anförande nr 37

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan! Vår stad har väldigt många skolor som byggdes under ungefär samma tid och som nu står inför omfattande underhållsbehov. Vi har redan haft en situation med en skola som tvingades akutstänga därför att man inte längre kunde garantera en god inomhusmiljö för barnen. Den typen av akutstängningar vill vi såklart verkligen undvika, för de kastar ut barn och föräldrar i en mycket osäker tillvaro.

Därför har vi nu gjort ett omfattande arbete med att komma åt den underhållsskuld som tyvärr har negligerats alldeles för länge. Vi har gjort en ordentlig planering för att klara av att se till att vi har moderna, fungerande och väl rustade skolor som barn kan gå i under lång tid framöver.

Jag förstår att det blir oro när barnen behöver skolskjuts under den tid som evakueringen sker. Det har vi sett på flera skolor som har renoverats tidigare och där man har ordnat skolskjuts för de barn som evakuerats en bit ifrån närområdet. Det är därför vi, innan vi fattar några som helst beslut, gör omfattande barnkonsekvensanalyser och kommer att prata med alla klasser i skolan. Det är det arbete som pågår nu. Det finns alltså inga beslut fattade i ärendet, utan det pågår en förberedelse för att helt enkelt reda ut hur den här perioden ska se ut.

Kärnan i detta är att vi ska se till att Olovslundsskolan för framtiden är en fungerande och välskött fastighet så att många barn i decennier framåt kan få en bra undervisning där. Under tiden måste vi självklart göra detta på ett sätt som gör att det mesta av våra skolpengar kan stanna hos lärare och annan pedagogisk personal så att barnen får den bästa undervisningen, både under renoveringen och när den är färdig.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 38

L i n n é a V i n g e (SD): Jag ifrågasätter verkligen inte att de här skolorna behöver renoveras. Tvärtom är de ju, precis som skolborgsrådet säger, kraftigt eftersatta. Men det är just därför det är så oerhört märkligt att man inte verkar ha samplanerat alla renoveringar i området. Du kan ju inte på allvar mena att det är bra planerat att totalt 2 500 barn ska behöva stiga upp tidiga morgnar för att bussas till Vällingby! Har inte ni ett ansvar för att hitta en rimlig lösning under tiden som renoveringarna pågår? Är det inte bättre att flytta barackerna från Vällingby än att varje dag busa eleverna dit?

Anförande nr 39

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Utbildningsförvaltningen har undersökt möjligheten att ställa upp paviljonger, som vi brukar kalla dem, på närliggande mark. Det skulle innebära att man behöver göra omfattande markarbeten med vatten, avlopp och elarbeten. Men det räcker inte heller med befintliga paviljonger, utan för att man ska kunna ha en fungerande skola behövs specialsalar, matsalar och allting som en skola innehåller för att kunna fungera. Det är därför man nu tittar på alternativen för vilka befintliga skolor vi har som kan användas under perioden. Vi har flera exempel i staden där vi har anordnat skolskjuts under evakueringstiden och där både föräldrar och barn har varit oroliga inför detta men där det har gått bra.

Vi kommer nu att undersöka det här ända ned till botten. Barnkonsekvensanalysen ska göras, och dialog kommer att hållas innan utbildningsförvaltningen återkommer med ett konkret förslag till nämnden.

Anförande nr 40

L i n n é a V i n g e (SD): Jag tror inte att det är själva renoveringen som föräldrarna är oroliga för, utan det är den kommunicerade evakueringen som innebär bussning till Vällingby, 6,5 kilometer bort.

Avslutningsvis skulle jag vilja veta vad du har att säga till de här föräldrarna. Det är ett hundratal föräldrar som just nu känner stor oro, inte bara för sina barns kontinuitet utan också för hur de själva framöver ska få ihop sitt livspussel. Flera av dem som mejlat oss är NPF-föräldrar. Tycker du att det är okej att ett barn med autism eller ett barn vars föräldrar redan i dag kämpar varje morgon för att få i väg barnet till skolan ska behöva stiga upp tidiga morgnar och sätta sig på en buss i rusningstrafik till en annan stadsdel? Återigen: Är det inte bättre att flytta paviljongerna till Bromma än att flytta barnen till Vällingby?

Anförande nr 41

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Det jag säger till föräldrarna som hör av sig är att jag förstår att det finns en oro och att det är därför utbildningsförvaltningen nu kommer att göra en ordentlig barnkonsekvensanalys och ha en dialog med eleverna och med personalen på skolan. Målet är att hitta en lösning där kärnan är att vi ska kunna renovera Olovslundsskolan så att det blir en fungerande god skolmiljö för Stockholms barn och de närboende barnen i kommande decennier.

Yttranden 2026-09-21

Fråga nr 3. Kommer den regionala särskilda undervisningsgruppen (RSU) på Södermalm att få stanna kvar i sina väl anpassade lokaler?

Anförande nr 42

G u l a n A v c i (L): Fru ordförande! Liberalerna har varit drivande bakom systemet med särskilda undervisningsgrupper eftersom även elever med omfattande stödbehov har rätt till en skola där de kan lyckas.

För drygt en vecka sedan, fru ordförande, besökte jag en välfungerande RSU-grupp på Södermalm. Där finns engagerad personal och lokaler som dessutom nyligen har renoverats för miljonbelopp och anpassats just för elever med NPF. Nu har de fått besked om att avtalet för lokalerna ska sägas upp. Personalen vet fortfarande inte vart verksamheten ska flytta eller om de ens kommer att finnas kvar som i dag. Samtidigt har Socialdemokraterna lovat RSU-grupper i hela staden.

Min fråga till skolborgarrådet Emilia Bjuggren är därför: Kommer den regionala särskilda undervisningsgruppen på Södermalm att få stanna kvar i sina väl anpassade lokaler? Om inte – kan skolborgarrådet då garantera att gruppen hålls samman och får likvärdiga lokaler på Södermalm?

Anförande nr 43

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack för frågan! Vi delar engagemanget för våra särskilda undervisningsgrupper. Det är otroligt viktigt att de barn som har behov av särskilt stöd kan få det med utbildad personal och även i mindre undervisningssammanhang. Det är därför vi under den här mandatperioden har byggt ut våra särskilda undervisningsgrupper med 60 procent i staden för att säkerställa att elever med behov av särskilt stöd verkligen får det.

Parallellt arbetar vi varje dag för att se till att så mycket av våra skolpengar som möjligt kan gå just till lärare och till pedagogisk personal, inte minst till speciallärare, som är extra viktiga för just den här målgruppen. Samtidigt har vi minskade elevgrupper, vilket innebär att alltmer av skolpengen nu försvinner till tomma lokaler. Ett steg i att se till att så mycket av resurserna som möjligt går till just lärare och elever är att minska inhyrningen i externa lokaler, för att helt enkelt minska lokalkostnaderna på totalen. Det här är en del att titta på. Kan den här gruppen rymmas i våra egna lokaler i stället för i den externa inhyrningen? Vi vet ju att vi har väldigt många tomställda lokaler, inte minst på Södermalm, där elevminskningen är som störst.

Det finns inga beslut fattade, och detta är ett beslut som fattas av grundskolenheterna och inte av nämnden. Det finns definitivt inga beslut om att avveckla den här gruppen, utan vi har tvärtom, som jag inledde med att säga, under den här mandatperioden byggt ut de särskilda undervisningsgrupperna med 60 procent. Där är de regionala undervisningsgrupperna en väldigt viktig del. Vi ska se till att de har väl anpassade lokaler, men jag kan inte garantera att det kommer att fortsätta vara just i en extern inhyrning.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 44

G u l a n A v c i (L): Ordförande! Min fråga handlade inte om huruvida det finns RSU-grupper runt om i hela staden, utan min fråga handlade om just den här specifika undervisningsgruppen på Södermalm. Jag undrar om skolborgarrådet har varit där. Om borgarrådet har varit där och besökt den fantastiskt fina och viktiga verksamheten skulle hon veta att lokalerna är specialanpassade efter elever som just har NPF-diagnoser. För de här eleverna krävs kontinuitet och trygghet. Det krävs att de är i en miljö och kan få vara med i undervisningen utifrån de förutsättningar och de särskilda behov som de har.

Min fråga handlade alltså inte om huruvida det finns särskilda undervisningsgrupper i andra delar av staden, för det vet jag att det gör. Men om nu verksamheten inte är hotad, kan då skolborgarrådet här och nu ge ett löfte just till den särskilda undervisningsgruppen på Södermalm om att de kan få vara kvar i de här lokalerna? Här handlar det om själva arbetsmiljön för eleverna.

Anförande nr 45

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Som jag sa kommer vi att fortsätta utveckla grupperna i sig och se till att de finns väl spridda över hela staden. Men jag kan inte i dagsläget lova att de kommer att vara kvar just i de här lokalerna. Med det sagt är det självklart att om vi flyttar en regional undervisningsgrupp eller någon annan skolverksamhet från en lokal till en annan måste den nya lokalen anpassas efter gruppens behov. Det är en del i helheten.

Kärnan här handlar just om hur vi använder våra gemensamma lokaler så effektivt som möjligt så att så mycket av resurserna som möjligt kan gå till fler lärare, fler specialpedagoger och mer personal i våra skolor. Det är genom göra den tuffa prioriteringen som vi under den här mandatperioden har kunnat öka lärartätheten i hela skolan men framför allt ökat tätheten av speciallärare, som är otroligt viktiga just för den här målgruppen.

Anförande nr 46

G u l a n A v c i (L): Fru ordförande! Nu har skolborgarrådet haft två möjligheter att faktiskt svara på min specifika fråga, och hon ägnar sin dyrbara tid åt att prata om alla andra satsningar som man har gjort på skolområdet. Det är väldigt bra. Men just den här gruppen är en grupp av elever som har väldigt svårt att anpassa sig till och med i de lokala särskilda undervisningsgrupper som finns i andra skolor. Om de här eleverna inte kan få vara kvar i den här miljön i det här sammanhanget, där man faktiskt har lagt ned ganska mycket pengar på att renovera skollokalerna, kommer sannolikt alternativet att bli att de kommer att bli hemmasittare. Det kan inte rimma med det kompensatoriska uppdraget, som Socialdemokraterna gärna slår sig för bröstet för och säger att vi värnar för att alla elever ska lyckas i skolan.

Jag ställer min fråga återigen, och det här blir den sista möjligheten för skolborgarrådet att ge ett tydligt svar: Får RSU-gruppen på Södermalm vara kvar och få likvärdiga lokaler?

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 47

Borgarráðet B j u g g r e n (S): De regionala särskilda undervisningsgrupperna är just regionala. Det innebär att de är ett delområde av staden, och de kommer att finnas kvar i det delområdet av staden.

Jag upplever, tvärtom mot vad Gulan Avcı antyder, att jag tre gånger har svarat specifikt på frågan. Nej, jag kan inte lova att de kommer att finnas kvar i specifikt den här inhyrda lokalen. Men vi ska ha anpassade lokaler i vårt bestånd för våra regionala särskilda undervisningsgrupper. Det är självklart, för det här är en av våra viktigaste prioriteringar. Det är också därför vi har byggt ut verksamheten under den här mandatperioden med 60 procent. Det har vi gjort för att elever i behov av särskilt stöd ska kunna få det på ett riktigt bra sätt.

Fråga nr 4. Problemen med skolskjuts

Anförande nr 48

C l a e s N y b e r g (C): Ordförande! För elever och föräldrar där skolskjutsen är en förutsättning för skoldagen och livet i stort är situationen fortsatt ohållbar. Trots ett år med stora problem ser höststarten ut att bli lika svår. När det nya avtalet strax träder i kraft finns det risk för att det kan bli värre utifrån hur upphandlingen var upplagd och hur tilldelningen blev.

Min fråga till skolbörjanare året är därför: Vilka konkreta åtgärder vidtar ni nu inför det nya avtalet, så att hösten blir bättre?

På den talartid jag har kvar här under mitt sista kommunfullmäktigemöte tänkte jag också passa på att tacka alla ledamöter som har passerat under de här de här åtta åren. Det har varit en ynnest, i det politiska klimat vi har, att verkligen vara på en plats med en annan ton, där sakfrågorna nästan alltid kommer i första rummet. Jag vill även säga tack till presidiet och till KF:s alla tjänstemän för detta. Tack!

Anförande nr 49

Borgarráðet B j u g g r e n (S): Jag får såklart börja med att säga tack till dig, Claes Nyberg, både för frågan och, framför allt, för de här åren av fullmäktigedebatter! Nu avslutar du med att ställa mig till svars, som sig bör, men jag har verkligen också uppskattat våra konstruktiva samtal och vårt samarbete.

Med det sagt delar jag din oro för skolskjutsen. Det är därför vi nu, kanske i senaste laget, har återkommande redovisningar av detta på utbildningsnämndens sammanträden trots att det är servicenämndens ansvarsområde. Vi vet att detta påverkar så många av de barn i våra skolor som har absolut störst behov på ett fruktansvärt negativt sätt när det inte fungerar. Jag delar också oron för hur det ska gå framåt.

Det är därför vi nu har veckovisa avstämningar med den leverantör som har flest brister. Där jobbar vi också stenhårt på att få en bättre samordning även inom staden

Yttranden 2026-09-21

så att vi levererar våra beställningar i tid och på ett korrekt sätt så att leverantören också har en chans att möta kraven i upphandlingen. Men givet de problem som har varit och givet hur länge – i årtal – som vi har haft utmaningar med skolskjutsen är det min bedömning att vi behöver bygga upp någon form av kapacitet att också själva kunna kliva in och utföra denna tjänst som stad när det inte fungerar så att vi kan garantera en trygg och säker skolskjuts för de allra mest utsatta eleverna i vår stad.

Anförande nr 50

Claes Nyberg (C): Tack för svaret! Vi har ju fått information löpande, och det är tacknämligt att man nu verkligen har veckovisa möten. Men det här borde kunna ha skett mycket tidigare, och jag är förvånad över att man inte har ställt de kraven under det senaste året.

Vi har haft diskussionen om upphandlingen i fullmäktige ganska många gånger. Om inte annat har jag och Svante varit rätt besvärliga och pratat om stadens grundläggande problem med egen digital infrastruktur. Det handlar om att verkligen bestämma över de data vi behöver för att kunna hjälpa våra medborgare. Detta har man faktiskt inte gjort något åt inför den här upphandlingen, trots alla problem med plattformar. Man har inte heller gjort särskilt mycket åt det i just det här fallet trots att vi vet att den operatör som har störst problem också har grundläggande problem just med sin tekniska plattform. Men man har inte ställt några egentliga krav i upphandlingen för att göra det här bättre.

Min fråga är därför: Varför tar ni inte parallellt itu strukturellt med den frågan? Om ni ska ta över i egen regi lovar jag att ni kommer att behöva utveckla detta. Och det kommer att ta tid, med tanke på stadens brister.

Anförande nr 51

Borgarrådet Bjuggren (S): Det stämmer att vi har en resa att göra när det gäller hur vi hanterar plattformar. Vi har tyvärr smärtsamma exempel på när våra försök att bygga upp egna digitala lösningar inte har fallit ut väl. Det är därför man hittills har landat i att hellre använda leverantörernas digitala lösningar. Men precis som du beskriver, Claes, är vi nu i en situation där inte heller dessa fungerar. Det försätter oss i ett väldigt sårbart läge.

Jag ser inte att vi har något annat val än att tänka om. Jag tror att fördelen framåt är att vi nu ändå möjliggör att bryta hela eller delar av avtalet och ta in en annan leverantör om vi fortsatt ser oacceptabla brister i upphandlingen. Det ger staden lite större rådhighet. Men givet de många åren av utmaningar och hur viktigt det är att det här fungerar på ett tryggt och säkert sätt tror jag att vi parallellt måste ha en beredskap att leverera den här tjänsten själva.

Anförande nr 52

Claes Nyberg (C): Det är faktiskt första gången jag hör majoriteten säga att det finns någonting att jobba med här, och det gläder mig. Däremot är jag ganska säker på att svaret på frågan inte är att byta grundläggande driftsform. Det finns

Yttranden 2026-09-21

undersökningar som har gjorts. Göteborgs stad har utrett detta och konstaterat att kostnaden skulle i det närmaste fördubblas. Det kan man i så fall kunna tycka vore en tydlig prioritering, men frågan är också om det är realistiskt. Var ska vi hitta alla de här förarna som ska göra det här kvalificerade arbetet och som branschen redan i dag har väldigt svårt att hitta? Vi vet också att regionen har svårt att lösa det här för färdtjänsten. Där kan man tänka sig att det säkert skulle kunna finnas mer som man kan göra och samnyttja.

Grunden är ändå att det har tagit oss väldigt lång tid att ens få reda på hur stort problemet är. Man har inte heller ställt krav på att alls få reda på detta och att äga tillgången till data om avvikelser och vad som görs. Är ni beredda att gå in och ställa det kravet i nästa upphandling?

Anförande nr 53

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Nu är vi ju några år ifrån nästa upphandling, så jag kanske ska vara lite försiktig i uttalanden om den. Däremot ser jag att vi, precis som du förtjänstfullt beskriver, har en riktig resa att göra. Det gäller vår rådighet kring upphandling och hur samarbetet inom staden fungerar givet att det, som i det här fallet, är en nämnd som är upphandlare och en annan nämnd som är helt beroende av upphandlingen. Det handlar också om hur vi ser på data och använder den data som vi antingen har själva eller som leverantörer till oss samlar in. Jag ser fram emot att förhoppningsvis få vara en del i att göra ett sådant arbete i den här staden under de kommande fyra åren.

Anförande nr 54

O r d f ö r a n d e n : Jag vill passa på att tacka Claes Nyberg så jättemycket från presidiets sida, om vi nu inte hinner göra det mer i kväll – vi får se!

Fråga nr 5. Kommunalt drivna restauranger

Anförande nr 55

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Jag vill prata om tillagningsköket på Södermalm, och jag vill börja med att vara tydlig: Jag har inga invändningar mot att vi ordnar ett tillagningskök för äldreomsorgen på Södermalm. Det är en del av kommunens uppdrag.

Min fråga gäller i stället den öppna restaurangen. I Södermalms egen kalkyl ligger självkostnaden på ungefär 76 kronor per måltid, samtidigt som staden tar på sig 3 miljoner i årshyra och 5 miljoner i utrustning och andra gemensamma kostnader.

Hur ska restaurangen bära sin fulla andel av hyran, investeringarna, personalen, organisationen och köksutrustningen? Det undrar vi. Kommer ni att kunna redovisa detta separat så att stockholmarna kan se att restaurangverksamheten inte subventioneras via äldreomsorgens budget eller av skattebetalarna?

Yttranden 2026-09-21

Upplysningsvis: Från 2027 ska alla offentliga säljverksamheter särredovisas. Då gäller det finansiering, intäkter, kostnader och principer för kostnadsfördelningen, som det inte finns redogjort för i dag.

Anförande nr 56

Borgarrådet B o u c h e r (V): Tack för frågan! Jag har sett att det förekommer en debatt om det här. Det är ändå roligt att du tycker att det är bra att vi skapar ett tillagningskök, för det tycker jag också. Det kommer att kunna servera äldreomsorgen, äldreboenden och hemtjänst, närproducerad vällagad mat i stället för att vi upphandlar matlådor från Småland.

Bredvid det här köket finns alltså ett utrymme som har stått tomt ganska länge – lite för länge – och där ingen privat aktör har anmält något som helst intresse för att driva någon som helst servering. Där öppnar vi en matservering. Det är alltså en plats dit personer kan ta sig med rullator och träffa anhöriga och vänner i en anpassad miljö, men utanför själva äldreboendet. Det finns ett starkt förebyggande perspektiv i idén att ha en öppen servering. Det finns inte någon à la carte-menü, och det är inte en finare restaurang, utan det är en matservering som använder sig av de resurser som finns i det större tillagningsköket. Man använder alltså tillagningsköket för att också kunna starta en matservering.

Framför allt skulle jag vilja påpeka att det här inte är något nytt som vi just har kommit på, utan tvärtom. Detta att äldreboendena också har öppna matserveringar dit man kan gå och äta även som utomstående har funnits hur länge som helst. Första gången jag gjorde det var nog på 80-talet när jag var i 20-årsåldern, på Väduren på Norrmalm. Där fanns ett stort servicehus som också hade en servering dit vem som helst kunde gå. Så har det sett ut i decennier efter decennier. Det har förändrats lite grann under tiden, men det är definitivt inte någon nyhet.

Anförande nr 57

J o n a s N i l s s o n (M): Fru ordförande! Det är helt riktigt, och det är bra att borgarrådet understryker att detta verkligen inte är ett nytt problem. Det här är inte heller bara en fråga för Södermalm. I Enskede-Årsta-Vantör finns den så kallade kostenheten, som är ett tillagningskök med lunchrestaurang. Enligt stadsdelens redovisning återtogs kostenheten i kommunal regi i mars i år. När staden marknadsförde Restaurang Senioren tidigare var den öppen för alla. Seniorer betalade då 65 kronor för lunchen och övriga gäster 75 kronor. De kan ha justerat priserna den senaste tiden, men Södermalms kalkyl säger nu att 76 kronor är självkostnad per måltid.

Min fråga är därför: Vad är priset för allmänhetens lunch i den kommunala restaurangen i Enskede i dag? Ger lunchpriset verklig kostnadstäckning? Kan du garantera det? Om man går runt i Farsta kan man se att en lunch där kostar mellan 130 och 150 kronor. På Södermalm är det klart mer eftersom man har högre hyror där, kan vi anta. Det är rätt illa att kommunen konkurrerar med halva priset.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 58

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det är uppenbart att ingen annan har velat gå in i den här lokalen och driva någonting annat. Detta är en väldigt speciell typ av restaurang, som jag inte vet om du själv har besökt. Jag har genom alla år haft tillfälle att besöka sådana här restauranger. Jag har varit på Väderkvarnen, som sagt, och jag har varit på Serafen och på Fridhemmet på grund av att jag känt äldre som har bott där. Jag har varit med min mamma på Vasaträffen, som är en träffpunkt som också har en restaurangservering. Det är lägre priser, och det finns också bara en rätt om dagen. Det är en serveringslokal som är anpassad och som 90-åringar med rullatorer kommer till. Det är liksom inte en tjusig krog, och det är inte massa musik som är störande. Man får hjälp av personalen att sätta sig någonstans. Det är alltså ganska speciella omständigheter i den här typen av restauranger. Det finns ett starkt förebyggande perspektiv i detta.

Kommunen får inte ta ut vinst, men de kalkyler som jag har fått till mig visar att det här kommer att gå runt. Det kommer inte att vara några problem. Men vi får alltså inte ha höga priser, enligt kommunallagen.

Anförande nr 59

J o n a s N i l s s o n (M): Ordförande! Jag undrar också vad stadens jurister egentligen har sagt om det här. I år träder den nya lagen om offentlig säljverksamhet i kraft. Konkurrensverket kan förelägga kommunen att upphöra med otillbörlig säljverksamhet och vid en uppsåtlig och oaktsam överträdelse besluta om en marknadsstörningsavgift på upp till 20 miljoner kronor.

Södermalms tjänsteutlåtande daterat den 14 augusti säger att ärendet har behandlats av stadsledningskontoret. Jag undrar: Vilket skriftligt juridiskt råd fick du och kommunstyrelsen? Har stadsledningskontorets jurister bedömt att den öppna restaurangen är förenlig med den nya lagen? Om ja, är du beredd att redovisa den bedömningen? Om inte, varför går staden vidare med det här? Sist men inte minst: Har ni prövat om något individuellt ansvar kan aktualiseras, såväl politiskt ansvar som tjänstemannaansvar?

Anförande nr 60

Borgarrådet B o u c h e r (V): Det enda jag vet är att juristerna fortfarande tittar på frågan. Personligen tycker jag att det skulle vara otroligt tråkigt om den här lagen verkligen förhindrar staden att ha tillagningskök som även öppnar upp för de enkla serveringar som vi pratar om och som detta trots allt handlar om. Det är serveringar som är tillgängliga för äldre med rörelsehinder som behöver hjälp att gå utanför det egna boendet för en trevlig men överkomlig stund med vänner och anhöriga i anknytning till boendet. Vi har haft flera frågor här som handlar om funktionsnedsattas olika rättigheter i samhället. Även 90-åringar med rullatorer behöver anpassade miljöer, och det här är en anpassad miljö.

Yttranden 2026-09-21

Jag tycker att ni skulle behöva skämmas om det här innebär att vi är tvungna att stänga den här typen av träffpunkter för våra seniorer i Stockholms stad. Det är allt jag kan säga om det.

Fråga nr 6. Vilka evakueringsalternativ utreds för Olovslundsskolans renovering?

Anförande nr 61

G u l a n A v c i (L): Fru ordförande! Jag är inte den enda som är angelägen om att få höra hur skolborgarrådet ser på nedläggningen av Olovslundsskolan. Jag hörde svaret till den tidigare frågeställaren om att man kokar ned det här till att man ska göra en barnrättsanalys. Men samtidigt har vi en situation där både jag och skolborgarrådet Emilia Bjuggren och alla andra ledamöter i nämnden har fått väldigt många mejl av mycket oroad föräldrar.

Jag tänkte att det vore lämpligt att jag tar frågan vidare och ställer denna fråga till skolborgarrådet: Utöver den barnrättsanalys som man nu tänker göra – finns det några andra sätt att förhindra evakueringen? Problemet här är att det är en ganska långvarig evakuering. Ska de här upprörda och uppgivna föräldrarna behöva ägna de två kommande åren åt att transportera barn mellan olika stadsdelar? Skulle skolborgarrådet kunna bli mer konkret när det gäller hur hon tänker gå vidare med frågan?

Anförande nr 62

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Tack så mycket för frågan! Gulan Avci satt inte i utbildningsnämnden när vi hade frågan om Björnbodaskolan uppe. Det är en skola som tvingades akutstänga på grund av bristande underhåll under alltför lång tid. Skolan var inte längre tjänlig att ha barn eller pedagoger i. Det är precis den typen av situationer som vi nu har jobbat mycket hårt med under den här mandatperioden för att förhindra att vi hamnar i igen. Vi måste alltså ta tag i den stora underhållsskuld som vi står inför. Vi har helt enkelt alldeles för många skolor i den här staden som inte har renoverats när tiden har gått.

Vi har därför försökt göra en ganska omfattande plan och lägga ett pussel för att kunna lösa frågan om upprustning av våra befintliga skolor. Det här handlar alltså absolut inte om en nedläggning av Olovslundsskolan, utan det handlar om en renovering för att den ska kunna finnas kvar som skola även kommande decennier.

Under den tid som renoveringen görs måste barnen som går där evakueras. Då har man tittat på paviljonger på närliggande mark. Det skulle innebära stora investeringar både i markförberedelser, i att dra ledningar och vatten och i att bygga upp specialsalar. Det handlar helt enkelt om en hel skola, fast i paviljongform, som därmed skulle äta mycket resurser från skolpengen, som i så stor utsträckning som möjligt behöver gå till pedagoger och pedagogisk verksamhet. Därför tittar man nu på alternativet att förflytta barnen under renoveringstiden till en evakueringsskola. Om det också blir beslutet kommer i så fall skolskjuts att erbjudas barnen. Det är alltså inte meningen att föräldrar

Yttranden 2026-09-21

ska behöva sitta och pendla med sina barn, utan man ska ha skolskjuts fram och tillbaka för de barn som behöver det under den tid som renoveringen pågår.

Anförande nr 63

G u l a n A v c i (L): Fru ordförande! Jag är väl medveten om vilken dag jag klev in i Stadshuset igen. Det var för bara tre månader sedan, och det stämmer att jag inte har varit med under den tidigare processen. Men jag skulle aldrig ställa mig i den här talarstolen om jag inte hade gått igenom hur processen har hanterats. Mig veterligen varnade Liberalerna tillsammans med övriga allianspartier för bara lite mer än ett år sedan, både i ord och handling men också i en skrivelse, för vad som skulle hända om man inte gör en konsekvensanalys. Det handlar, precis som skolborgarrådet säger, inte om en nedläggning. Det handlar om en renovering. Problemet är att det handlar om två år. I stället för att titta på alternativa skolor som barnen kan gå i under den här perioden har man tagit den lätta vägen och vill nu bussa barn till en annan stadsdel. Man gör därmed livet väldigt svårt för småbarnsföräldrar.

Hur tänker skolborgarrådet gå vidare nu? Tänker man, förutom barnrättsanalysen, titta på närliggande skolor så att man inte behöver skicka ungarna till Vällingby?

Anförande nr 64

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tror att de flesta tycker att den lätta lösningen hade varit att kunna ha barnen i närliggande skolor under tiden. Det är självklart att man tittar på det alternativet i första hand. När det inte finns plats, vilket har varit förvaltningens analys i detta fall, tittar man på alternativa lösningar, och då är evakueringsskolor eller tillfälliga paviljonger de två lösningar som står till buds.

Det är klart att man får avväga vad som blir bäst skolmiljö och det som gäller kostnadsfrågan så att så mycket som möjligt av resurserna kan gå till lärare och till undervisningen. Det får inte försvinna alldeles för mycket resurser ut i lokalkostnader. Det är såklart en avvägning. Innan man presenterar ett förslag på beslut för nämnden ska det göras en presentation av alternativet till föräldrarna, så att man kan göra barnkonsekvensanalysen innan beslut fattas.

Anförande nr 65

G u l a n A v c i (L): Fru ordförande! Jag dristade mig till att läsa en intervju med Emilia Bjuggren i Mitt i-tidningen från juni förra året. Redan då uttalade skolborgarrådet att man skyndsamt skulle titta på de olika alternativen. Ändå står vi här i dag, där det enda alternativet är att barnen ska till Vällingby.

Jag vill säga en annan sak också. Självklart hade alla, oavsett vilka som hade suttit vid styret, i och med det sviktande elevunderlaget behövt göra besparingar. Man hade behövt lägga ned vissa skolor och så vidare. Problemet är att man inte verkar ha lärt sig av det som hände med Observatorielundens skola. Jag är själv en av de föräldrar som på ett drastiskt sätt påverkades eftersom jag hade en av mina ungar där. Man har inte dragit lärdom av det man gjorde fel där, och man upprepar återigen ett misstag

Yttranden 2026-09-21

och skapar oro bland minst 500 föräldrar. Det är det som är kärnan i det här, och det är den tryggheten som man nu rycker undan för så många familjer.

Anförande nr 66

Borgarrådet B j u g g r e n (S): Jag tror tyvärr att det inte finns något sätt att undgå oro när det sker förändringar i barnens skolmiljö. Skolan är en av de viktigaste platserna för våra barn utanför hemmet, så det är klart att det blir oro under en evakueringsperiod. Det är därför det är så viktigt att barnkonsekvensanalysen faktiskt hinner göras ordentligt innan några beslut fattas. Det gör att informationen också går ut innan beslut har fattats. Man kan ju inte göra en konsekvensanalys om det inte finns ett alternativ på bordet att ta ställning till.

Med det sagt tror jag att det är viktigt att orka se den stora bilden. I slutändan är det fråga om huruvida Olovslundsskolan ska kunna finnas kvar som en modern, fungerande skola i framtiden. Då behöver renoveringen göras, och då behöver vi på bästa möjliga sätt lösa frågan om en evakuering under de år som renoveringen pågår.

Yttranden 2026-09-21

§ 9 Mötet öppnas

Anförande nr 67

O r d f ö r a n d e n : Kära vänner! Det har blivit dags för mig att förklara denna del av sammanträdet för öppnad. Det är en väldigt speciell kväll för detta fullmäktige eftersom det är sista gången, vad vi vet, som vi kommer att sammanträda i denna konstellation. Det har varit fyra väldigt fina år, med god stämning, många bra debatter och en respektfull ton här inne. Det är många andra fullmäktigeförsamlingar som är avundsjuka på den stämning och den professionalitet vi har här och på den effektivitet vi har – vi har Stockholmseffektivitet men också Stockholmsrespekt för varandra.

Nu undrar ni vad som kommer att hända under den här kvällen – det kan vi läsa i dagordningen, naturligtvis. Ni ska använda en del av mötet åt att rensa era lådor. Det som finns kvar i lådorna kommer att dna-testas och skickas till Stadsmuseet. Så fundera på vad ni vill lämna kvar och inte! Detta gäller även omvalda ledamöter. Ni kanske hittar jättespännande saker. Ni kanske inte ens har förstått att ni har varsin låda, men det har ni faktiskt. Ni kanske hittar saker som är tolv år gamla. Nu ska i alla fall intendenten göra ett ryck och tömma alla lådor, så nu har ni chansen att hitta lite godsaker – karameller som gick ut för tio år sedan och så.

Sedan hör det till vår goda tradition att avtacka varandra på ett bra sätt. Det kommer vi att göra under punkten om valärenden i kommunfullmäktige, som vi ser till att behandla efter alla andra beslutsärenden.

Därefter kommer det inte att behandlas några motioner. Jag förstår att många blir väldigt besvikna nu och undrar: Vad ska jag göra med mitt liv i kväll under de två timmar då jag inte får lyssna på motionsbehandlingen eller delta i den? Men så blir det, och då kan man hålla sådana här Fidel Castro-tal som avtackning i stället, om man är gruppleddare och ska avtacka en annan gruppleddare.

Jag vill också säga, för att det inte ska kännas för smärtsamt i kväll, att presidiet i sin eniga vishet har beslutat att vi ska införa en nyordning: Första julmiddagen efter ett val inbjuds alla avgångna ledamöter att komma hit och bli avtackade kollektivt, tillsammans med det nyvalda fullmäktige som har sammanträtt den kvällen. Det blir alltså lite som en skiftesmiddag. Om detta faller väl ut kanske vi har skapat ett nytt protokoll och får en gång vart fjärde år chansen att sitta ned tillsammans, glädjas åt de fyra år som har gått och önska lycka till. Ni kan alltså vänta med att överlämna era bästa råd till personer som ska fortsätta här, framför allt era nyvalda efterträdare, till den kvällen; det blir måndagen den 30 november. Då är det nämligen ett ordinarie fullmäktige som vi inte tror blir superlångt eftersom det är i början av mandatperioden. Så ni som är avgående ledamöter – skriv in det datumet i kalendern redan nu! Det kommer en ordentlig inbjudan sedan.

Jag tror att det var detta jag behövde säga inledningsvis.

Yttranden 2026-09-21

§ 14 Revisionsberättelser rörande räkenskaper och förvaltning år 2025 för vissa institutioner utanför den egentliga kommunalförvaltningen (bihang 2026:2)

Anförande nr 68

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (L): Ordförande! Jag yrkar bifall till vår reservation.

Yttranden 2026-09-21

§ 16 Kulturstrategiskt program för Stockholms stad

Anförande nr 69

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag är glad och stolt över att vi i dag kan klubba igenom det kulturstrategiska programmet i den här salen. Om det så är det sista jag gör i detta fullmäktige, vilket det med största sannolikhet också är, yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag till kulturstrategiskt program. Jag är otroligt glad över att jag fick göra detta innan jag slutar.

Det första kulturstrategiska programmet antogs 2021. När det nu har uppdaterats har ett flertal nämnder och bolag involverats i arbetet och blivit mer inkluderade i programmet. Engagemanget har varit väldigt stort från styrelser och nämnder. Vi har haft en bred remissrunda. Men även det fria kulturlivet och andra utanförstående instanser har varit väldigt engagerade, och vi har fått flera remisser som kommit in på eget initiativ. Engagemanget har som sagt varit stort, och jag tycker att det är särskilt roligt att även det fria kulturlivet visat så stort intresse och uppmärksammat det kulturstrategiska programmet.

Stockholm är en rik kulturstad tack vare ett brett och levande kulturliv som bärs upp av många aktörer som tillsammans utgör ett kulturellt ekosystem, där delarna är beroende av och stärker varandra och bildar en helhet. Därför behövs också en kulturpolitik som ser till hela helheten. Detta är viktigt eftersom kulturens villkor ofta formas långt utanför kulturnämnden. Det kan handla om stadsplanering, lokalförsörjning, skola, äldreomsorg, offentliga rum – det är ganska många saker som påverkar kulturlivets möjligheter att utvecklas. Programmet tydliggör därför hela stadens ansvar.

Särskilt viktigt är att programmet slår fast kulturens frihet, men också bättre ekonomiska förutsättningar för kulturlivet och behovet av förutsättningar för konstnärligt nyskapande och återväxt. Samtidigt måste kulturpolitiken också vara en del av stadens jämlikhetsarbete. Kultur ska finnas i hela Stockholm och vara tillgänglig oavsett var man bor och vilka ekonomiska förutsättningar man har.

De kreativa och kulturella branscherna behöver också vara en självklar del av denna helhet. De bidrar till Stockholms kulturella utveckling, innovation och attraktionskraft och är också en viktig del av stadens kulturliv.

Sammantaget skapar det nya programmet bättre förutsättningar för en sammanhållen kulturpolitik, där stadens egna verksamheter, det fria kulturlivet, föreningslivet och de kreativa branscherna ses som delar av en helhet. Stockholm ska växa med kultur genom att låta kulturen vara en självklar del av stadens utveckling och ge hela kulturlivets bredd möjlighet att bidra till en stark, fri, jämlik och levande kulturstad. Så grattis, fullmäktige, till att ni nu har ett nytt kulturstrategiskt program!

Anförande nr 70

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, Stockholmare och ledamöter! Stockholm ska vara en stad där kulturen får ta plats, både i centrum och i ytterstaden, på de stora

Yttranden 2026-09-21

institutionerna och på den lilla scenen, mitt i människors vardag och långt in på natten. Därför välkomnar vi från Centerpartiet det nya kulturstrategiska programmet. Det bygger verkligen vidare på det program som vi var med och tog fram under den förra mandatperioden. Nu blir målen tydligare och ansvaret lättare att följa upp, och det är bra. Ett strategiskt program ska trots allt vara mer än vackra ord i en pärm.

Kulturens frihet är grundläggande. Politiken ska skapa goda villkor för kulturen men inte bestämma vad den ska innehålla. Armlängds avstånd ska givetvis gälla. Det fria kulturlivet, föreningarna och de kreativa företagen är alla viktiga delar av Stockholms kulturella ekosystem.

Kulturen måste också ha en självklar plats i stadsutvecklingen. Den ska inte läggas till sist, när husen redan är byggda och någon upptäcker att en levande stadsdel behöver mer än bostäder och parkeringsplatser. Kultur, restauranger och nattliv ska kunna utvecklas sida vid sida med bostäder, och bullerfrågorna måste därför hanteras tidigt, genom klok planering och tekniska lösningar. Befintliga verksamheter ska inte begränsas i efterhand, och dessutom ska stadens tillståndsprocesser bli enklare och mer samordnade.

Till sist, ett varningens ord: Förmånliga hyror i stadens egna lokaler får inte bli ett indirekt kulturstöd. Stöden måste vara transparenta och likvärdiga och ska inte avgöras utifrån vem som råkar äga lokalen.

Nu när du, Torun, säger dig ha hållit ditt sista inlägg i talarstolen vill jag verkligen tacka dig för din tid som kulturborgarråd. Vi har alltid haft en spänstig och hög debatt, men med respekt för varandra och för kulturens innehåll. Stort tack för det, Torun, och för den respekt vi har visat varandra som personer!

Med de orden vill jag yrka bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 71

Borgarrådet B o u c h e r (V): Tack för ordet! Jag lovade inte att det skulle vara mitt sista anförande; jag lovade bara att det skulle vara mitt sista yrkande.

Jag tänker bara säga att hyresnivåerna är en komplex fråga. Jag vet att du inte håller med om det här. Men med tanke på hur regeringen och Statens fastighetsverk saboterar precis alla hyreslokaler för alla institutioner i Stockholm är jag personligen stolt över att vi ändå har gått flera steg framåt och till exempel, som ett första steg, har tagit bort överskottskravet från fastighetskontoret. Det är otroligt viktigt att staden inte själv saboterar kulturverksamheter, som Statens fastighetsverk trots allt gör. Jag tycker att vi ska fortsätta jobba för att vi åtminstone som stad tar ansvar för att våra kulturverksamheter kan vara kvar. Det gäller både det fria kulturlivet och våra egna kulturverksamheter.

Anförande nr 72

J o n a s N a d d e b o (C): Jag trodde inte att det skulle bli debatt om mitt anförande. Men jag tror verkligen att detta är viktigt. Det är inte bara Centerpartiet

Yttranden 2026-09-21

som tror det här, utan även förvaltningen har varit väldigt tydlig med att man inte ser det som en positiv väg framåt när hyressubventioner blandas in till de kulturaktörer som råkar finnas i stadens fastigheter. Jag försvarar absolut inte det som har gjorts på nationell nivå när det gäller Statens fastighetsverk. Jag tror att det också är en missbedömning.

Jag tror att vi behöver stärka resurserna till kulturaktörer så att de kan vara kvar även i en stad som växer och där hyrorna faktiskt ökar. Men om man tar sig vidare på den här vägen och gör detta på ett ganska icke-transparent sätt tror jag att hela kulturstödet riskerar att skadas. Därför tycker jag att transparensen är det viktigaste när det gäller kulturstöd, inte att vi stöder enskilda lokaler på det sätt som ni gör.

Anförande nr 73

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag glömde att även jag säga tack till Jonas. Det är sant – vi har haft många roliga debatter. Jag ville bara lägga till det.

Anförande nr 74

M a r t i n H a n s s o n (MP): Ordförande! Jag vill först yrka bifall till kommunstyrelsens förslag. Det här kommer att bli mitt sista anförande i kommunfullmäktige efter tolv år. Jag vet att avtackningarna av borgarråden sker efteråt. Jag är själv inte borgarråd, men jag vill ändå säga några ord efter att ha suttit tre mandatperioder i kommunfullmäktige.

Jag minns det första anförandet – det var faktiskt mot SD. Vi debatterade huruvida vikingarna var mångkulturella eller inte. Efter detta har debatterna kanske fördjupats.

Jag har faktiskt haft förmånen att sitta i majoritet alla dessa tre mandatperioder. Det är lite oklart hur det påverkar en när man hela tiden ska försvara och backa upp ärenden. Jag tror att jag har blivit väldigt förvaltande med åren. Det har blivit mer att man alltid ser helheten i staden – det kommer på något sätt naturligt. Det har alltså ändå gett sin prägel.

Jag hoppas att MP sitter kvar nu kommande mandatperiod; allt talar ju för det. Skulle vi göra det kommer det faktiskt att bli första gången sedan 1940-talet som ett parti sitter fyra mandatperioder i majoritet i kommunfullmäktige.

Jag tycker att det har varit ett väldigt bra debattklimat. Det har varit en artig ton och väldigt mycket fokus på sakpolitiken i Stockholm hela tiden, vilket är roligt och uppskattat.

Om man funderar på vilken som är den största förändring som har skett genom åren skulle jag nog säga att det är betydligt färre voteringar numera än det var förr; det var betydligt vanligare då. Den tråkigaste förändringen tycker jag är att vi inte ser några på pressläktaren längre. Det var liv i luckan där förr i tiden och hände mycket mer. Det hoppas man verkligen ska komma tillbaka på något sätt.

Yttranden 2026-09-21

Jag tycker att det genomgående har varit stabila, duktiga presidier, som man alltid har kunnat lita på – det har känts väldigt tryggt.

Med det skulle jag vilja tacka för dessa år. Jag har hört att man kan gå med i olika föreningar, Gamla Tyranner och sådana. Det funderar jag på att göra nu. Stort tack, alla!

Anförande nr 75

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Detta är vår enda chans att tacka dig, Martin Hansson, offentligt. Jag har uppskattat samarbetet med dig oerhört mycket. Det har varit fantastiskt att ha dig som gruppleadare. Det var bara det jag tänkte säga. Och så tänkte jag överrätta en blomma, och en icke-blomma.

Anförande nr 76

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag är osäker på vad kommunfullmäktiges ordförande tycker om att vi kapar debatten så här. Men jag har jobbat väldigt många år ihop med Martin i olika positioner, och jag är så otroligt tacksam, Martin, för de här åren. Du är klok, du är handlingskraftig och du kan kompromissa när det krävs. Du kan alltid hitta vägar framåt, och du är otroligt rolig. Jag har skrattat ihop med dig väldigt många gånger under de här åren.

Du är en av ganska få människor som jag känner att jag verkligen kan luta mig mot, så jag vill verkligen säga ett stort tack till dig för det, Martin. Jag är så tacksam över att jag fått arbeta ihop med dig. Och, Martin, du har alltid varit i politiken av rätt skäl: inte för att få en fin position utan för att göra skillnad för stockholmarna.

Jag vill framföra mitt varmaste tack för att jag fick förmånen att jobba ihop med dig och för allt som du har gjort för Stockholm.

Anförande nr 77

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Det är lätt att tappa bort sig här bland alla avtackningar, känner jag. Men vi tycker att det här programmet innehåller många höga ambitioner, som vi ställer oss bakom. Det är dock alldeles för lite information om ansvar, uppföljning och kontroll. Samtidigt visar underlaget att det redan i dag finns brister i hur staden följer upp bidrag och kontrollerar hur skattemedel används. Innan man satsar mer pengar måste man ha kontroll över de pengar man redan har spenderat.

Detsamma gäller den offentliga konsten. Den får en framträdande roll i programmet, vilket den ska ha. Men vi vet att vi sedan många år har brister i kontrollen av det egna konstinnehavet, vilket har påtalats.

Vi känner alltså att ett kulturstrategiskt program inte bara ska innehålla höga ambitioner, utan det måste också vara tydligt vem som har ansvar, hur resurserna ska

Yttranden 2026-09-21

följas upp och hur stockholmarnas skattepengar klokast ska spenderas. Kulturpolitiken ska präglas av kvalitet och tillgänglighet men också av ansvar och respekt för skattebetalarnas pengar.

Anförande nr 78

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande! Jag har tagit till min uppgift att förlänga debatten i kväll, märker jag.

Jag har läst era reservationer och så vidare. Jag tänker att jag mer håller med Moderaterna – kulturen behöver nog mer frihet snarare än mer styrning.

Men det är viktigt att komma ihåg att det här kulturstrategiska programmet är ett paraplyprogram. Alla nämnder, bolag, styrelser och så vidare ska ta fram egna linjer och egna program för sina verksamheter. Det är vad det här programmet syftar till. Vi ska alltså inte låsa fast alltför mycket i det här programmet. Det tror jag är viktigt att komma ihåg.

När det gäller den offentliga konsten vet jag att ni har väldigt mycket olika åsikter om den, men jag skulle vilja påstå att den åtminstone är extremt populär. Vi gjorde en undersökning, och 80 procent av stockholmarna tycker att offentlig konst är jättebra. Det var roligt. Vi håller precis just nu på att utreda hur vi ska styra upp uppföljningen av den offentliga konsten.

Anförande nr 79

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Vi är överens om att den offentliga konsten är viktig. Det är inte den vi vänder oss emot, utan det är bristen på kontroll, som även har påtalats. Vi är alltså överens till stor del.

Anförande nr 80

A l m a C a r l s s o n (S): Ordförande och fullmäktige! Kulturen ska finnas i stockholmarnas vardag, för nyfikna turister och för att vi ska kunna vara kulturaktörer i Sverige och världen – för både besökaren och kulturarbetaren. Det uppdaterade kulturstrategiska programmet gör så att vi fortsatt kan värna en friare, mer jämlik och mer levande kulturstad. Jag yrkar därför bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jag vill också passa på att tacka oppositionen för det här arbetet och för den här mandatperioden. Det har varit ett fantastiskt fint samarbete. Tack!

Anförande nr 81

H a n n a W e r n e r (M): Ordförande och kära ledamöter! Hej, åhörare! Programmet säger att staden ska skapa bra villkor för kulturverksamhet i våra egna lokaler och att hyrorna ska ligga på en hållbar nivå. Samtidigt pekar fastighetsnämnden på både juridiska och ekonomiska begränsningar. Man kan inte subventionera hyrorna för externa kulturaktörer och lyfter att flera av programmets ambitioner kräver antingen nya modeller eller andra lösningar när det gäller kostnadsansvaret.

Yttranden 2026-09-21

Detta väcker ganska självklara frågor till majoriteten: Delar ni fastighetsnämndens bild? Om ni gör det, vilka förändringar är ni beredda att göra den kommande mandatperioden för att genomföra dessa ambitioner så att det här styrdokumentet kan bli verklighet, vilket jag misstänker är huvudanledningen till att vi har det här framför oss?

Anförande nr 82

A l m a C a r l s s o n (S): Tack för frågan! Självklart ska vi inte bryta mot lagen – steg ett. Under rådande mandatperiod har vi påbörjat ett arbete med att implementera ett system liknande det som idrotten använder sig av. Det rör en liten del av kulturfastigheterna. Men självklart behöver vi se till att vi hittar system som gör att Kulturstockholm också har tillgång till lokaler, inte bara de fastigheter som vi nu har börjat titta på. Vi ska inte göra något som är olagligt, och vi ska inte göra något som innebär dolda hyressubventioner.

Anförande nr 83

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (L): Herr ordförande och fullmäktige! Jag tänkte börja lite kort med det kulturstrategiska programmet, som jag tycker är ett utmärkt dokument som vi började med under den förra mandatperioden. Ni har tagit över stafettpinnen på ett väldigt bra sätt, tycker jag. Som opposition kan man alltid tycka att man skulle kunna göra saker och ting bättre, men jag tänker inte ägna tid åt detta i kväll. Förmodligen kommer ni att få fortsätta arbeta med de här frågorna. Ta dem vidare, utveckla dem ännu mer och se till att kulturen lever i Stockholm! Jag tycker att vi är på så himla god väg. Jag är så stolt över Stockholms kultur.

Jag har haft den stora äran att vara vice ordförande i kulturnämnden och vill också passa på att tacka Torun för ett väldigt nära och fint samarbete. Ni som känner mig lite bättre vet att jag är en ganska dålig oppositionspolitiker. Jag försöker alltid hitta lösningar tillsammans och inte hålla på och bråka så mycket. Det finns andra som får göra det i stället, för jag har aldrig tyckt om att göra det.

Jag vill också tacka förvaltningen. Jag vet att förvaltningens direktör Maria sitter där uppe på åhörarläktaren; jag har sett henne. Det har också varit väldigt roligt att arbeta nära kulturförvaltningen. Det är en jättedynamisk, intressant organisation som faktiskt hela tiden, oavsett om vi sitter i majoritet eller i opposition, vill verka och hitta samarbeten över partigränser för att göra Stockholms kultur bättre. Det tycker jag är ett utmärkt sätt att arbeta på.

Martin, du sa att du hade suttit tre mandatperioder. Jag har suttit sedan 2010 – blir det fyra då? Jag har alltså suttit 16 år i fullmäktige. Jag pratade med min dotter som faktiskt fyller år i dag. Grattis, Lovisa Palmqvist, på din födelsedag! Jag sa att det är lite ledsamt för mig att gå hit och prata inför er i dag. Men då sa min dotter: Men mamma lilla, det är väl ändå dags att göra något annat? Och hon har ju rätt.

Jag vill också, när jag står här, passa på att hälsa Gulan Avcı välkommen till vår bänk. Du har härliga år framför dig. Det är ett fantastiskt uppdrag att få sitta i

Yttranden 2026-09-21

kommunfullmäktige i Stockholms stad. Det är en ära som jag alltid kommer att bära med mig. Så tack så mycket!

Anförande nr 84

K r i s t i n a L u t z (M): Jag blev så rörd över allt det här, så jag sjönk in i det här mjuka.

Detta är också mitt sista sammanträde i kommunfullmäktige för den här gången. Jag säger inte att jag slutar, utan jag tar en paus, brukar jag säga. Jag har också gjort tre mandatperioder sedan 2014 men varit lokalpolitiker i Stockholm på olika sätt i 20 år. Under de här 12 åren har jag haft förmånen att sitta i en kombo: kulturnämnden och stadsbyggnadsnämnden. Den senaste mandatperioden har jag gjort det tillsammans med Jonas, som också har den kombon – vi är typ de enda som har den.

Jag är en superformalist, som alla som känner mig vet, så jag måste börja med att yrka bifall till vår reservation så att det är gjort.

På det stora hela är vi väldigt mycket för det kulturstrategiska programmet. Det har varit en fantastisk resa att få vara med om detta under ganska många år. Jag satt som sagt här förra mandatperioden, när vi började med det här. Det har blivit ett väldigt bra dokument. Vi har några viktiga punkter som ni kan läsa om i vår reservation – så behöver inte jag stå här och läsa upp alltihop.

Det gäller tryggheten; utan trygghet kan vi inte få den kulturmiljö som vi vill ha. Och det gäller också äldre. Jag hoppas verkligen att vi kan få igenom Kulanpremien för de äldre. Vidare handlar det om att uppmuntra kreativa unga och om det här med lokalerna, som Hanna tog upp, bland annat. Vi tycker också att det finns mycket mer att göra när det gäller regelkrångel i staden. Det är lite för krångligt att vara kulturutövare än så länge. Vi hoppas alltså att vi kan göra mycket mer. Och så finns det en diskrepans mellan det man kanske säger politiskt och det man gör i faktisk handling. Det var det – ni får läsa reservationen.

Nu tänker jag använda mina återstående 30 sekunder till att säga några andra saker. Torun, du har varit fantastisk att jobba med. Gud, vad vi har haft kul! Du har verkligen varit ett jättebra kulturborgarråd. Och vi i kulturnämnden har haft otroligt trevligt tillsammans, även här i kommunfullmäktige varje gång vi haft debatter. De har varit tuffa, inte minst budgetdebatterna på hösten. Men vi har alltid hållit en god ton, tycker jag, så tack för det! Och tack till alla andra som jag har fått jobba med under de här 12 åren när det gäller det kulturstrategiska programmet och kulturfrågorna.

Anförande nr 85

Borgarrådet B o u c h e r (V): Jag kunde inte låta bli att begära replik. Hade du inte sagt något om de äldre hade jag tagit det i nästa anförande. Men Kulan för äldre finns redan. Det var ni som fattade beslut om den, förra mandatperioden. Det är lite kul ändå, tycker jag. Det heter kultur för äldre, och det är verkligen något som ökar kontinuerligt. Det är kulturprogram som riktar sig till vård- och omsorgsboenden, servicehus,

Yttranden 2026-09-21

träffpunkter och dagverksamheter. Det är 62 unika kulturprogram inom olika genrer. Det är bra – det var ett bra beslut ni tog förra mandatperioden.

Anförande nr 86

K r i s t i n a L u t z (M): Ja, fast vi ville utöka detta. Jag var faktiskt ute på studiebesök på några äldreboenden i Skarpnäck. Det här är så uppskattat bland de äldre. De får dansa och sjunga, fira midsommar och titta på teater. Det handlar verkligen om hälsa. Kultur bidrar till hälsa – det är vi alla överens om. Man mår bättre när man får tillgång till kultur.

Anförande nr 87

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande och fullmäktige! Det hänger tydligen på mig hur lång tid det här fullmäktigesammanträdet tar, för detta verkar vara den enda punkt där det eventuellt blir en lång diskussion. Så jag utnyttjar det till fullo!

Jag ska bara kort avsluta med att säga att jag håller med flera föregående talare om att vi har haft väldigt trevligt i kulturnämnden. Det har varit konstruktiva diskussioner. Det har också varit otroligt roligt att vara kulturborgarråd; man får vara med om väldigt mycket.

Jag vill säga några korta saker som avslutning. Kultur kostar faktiskt väldigt lite men ger väldigt mycket för pengarna. Kom ihåg detta nu under nästa mandatperiod! Kultur bidrar till gemenskap, trygghet och folkliv. Att vi har kunnat säkra kulturen från nedskärningar under den här mandatperioden, då nedskärningar verkligen legat som ett stort svart moln över kulturen generellt i hela landet, betraktar jag själv som en arbetsseger. Stockholmarna har svarat genom att gå man ur huse och bidra med rekordsiffror när det gäller alltifrån utlånade böcker till besökare på kulturfestivalen. Vi investerar lite, men vi får väldigt mycket för pengarna. Kom ihåg det!

Yttranden 2026-09-21

§ 17 Program för evenemang Stockholms stad

Anförande nr 88

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Tack så hemskt mycket, Torun Boucher, för ditt jobb som borgarråd och kulturborgarråd! Det här ärendet går väl lite hand i hand med den kulturstrategiska planen, för nu ska vi prata om evenemang i Stockholms stad. Det handlar också till stor del om kultur.

Stockholm är verkligen en stad där människor vill mötas, och det är en av våra stora styrkor: att många kommer till Stockholm och att vi stockholmare gillar att det hålls evenemang i Stockholm. Vi vet att varenda konsert, varenda festival, varje idrottstävling och varje kulturevenemang betyder att det är en stad som lever. Det är detta människor vill besöka, och det är där människor känner stolthet över att bo.

Men evenemang handlar om mer än själva upplevelsen. De skapar jobb, och de fyller våra hotell, restauranger och butiker. De stärker Stockholms attraktionskraft internationellt. De skapar rörelse och gemenskap, och de skapar möten som annars kanske inte hade blivit av.

Stockholm behöver därför ett tydligt och långsiktigt program för hur staden arbetar med evenemang. Det är därför vi nu lägger fram det här programmet. Jag är väl medveten om att oppositionen kritiserar detta och menar att det inte är tillräckligt. Det är väl en liten del i politikens gnista – att man alltid vill lite mer.

Vi ser att evenemangen i vår stad ger oerhört många besökare. Bara kulturfestivalen i somras hade kring 2 miljoner besökare. Vi ser att kulturnatten slog rekord med över 300 000 besök. Och när Stockholm visade herrlandslagets matcher i fotbolls-VM samlades 55 000 stockholmare i Järva, Skärholmen och innerstaden för att uppleva fotbollsfesten tillsammans. Stockholm fungerar som bäst när människor möts. Det är också därför vi behöver olika evenemang.

Det här handlar om att finna en långsiktighet. Det handlar om vad vi står som arrangörer för och vad vi medfinansierar men också om evenemang som helt står på egna ben. Det kan vara den stora konserten eller festivalen på torget – ja, det kan vara oerhört mycket.

Det här handlar om tillit för Stockholm – att vi står enade kring många evenemang för Stockholm i framtiden. Så, bifall kommunstyrelsens förslag till beslut!

Anförande nr 89

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet, och tack, Karin! Vi kommer att få anledning att rikta oss lite mer till dig på slutet.

Jag instämmer verkligen i att evenemang är en viktig del av Stockholms konkurrenskraft. Varje gång vi kan attrahera artister, sport och andra evenemang till Stockholm stärks just vår konkurrenskraft. Kristdemokraterna ser därför

Yttranden 2026-09-21

evenemangsfrågan som en naturlig pusselbit i näringslivspolitikerna för vår stad men befarar att styrets politik och förslag till beslut inte når hela vägen.

Jag skulle vilja peka ut fyra särskilt viktiga områden för att lyckas attrahera evenemang till Stockholm och behålla evenemang i Stockholm.

För det första handlar det om mötesplatserna och arenorna. Om Stockholm ska kunna vara värdstad för mästerskap måste vi ha arenor som klarar av högklassiga arrangemang. Vi anser att detta inte är möjligt om vi inte också bjuder in andra samarbetspartner för att bygga – tar hjälp av fler för att bistå i att bygga nya arenor.

För det andra: Om människor ska vilja ta del av våra evenemang måste vi också titta på trygghetsaspekten. Tryggheten på väg till och från kollektivtrafikens anslutningar måste stärkas. Därför efterfrågar vi kristdemokrater fler ordningsvakter och mer kameraövervakning för att alla ska kunna känna sig trygga i att delta i evenemang i Stockholm.

Det tredje området handlar om att vi, om Stockholm ska kunna konkurrera globalt, också måste skapa förutsättningar för såväl stora som små evenemang. Både världsartisterna och det nystartade bandet ska ha en scen att spela på i Stockholm. Vi kristdemokrater vill därför se möjlighet för fler popup-mötesplatser, fler gatufester och fler arrangemang som prövar nya saker. Vi anser att det krävs enklare och snabbare tillståndsgivning och tydligare målsättningar gällande detta inom förvaltningarna.

Avslutningsvis: Om artister, idrottslag och besökare ska kunna ta sig till evenemang i Stockholm måste det vara möjligt att ta sig till Stockholm över huvudet. Därför går det enligt oss kristdemokrater inte att prata om dessa frågor utan att också prata om flygets tillgänglighet och behovet av flyglinjer till och från vår stad. Ingen artist ska riskera att behöva välja bort Stockholm för att det är enklare att flyga till Köpenhamn.

Vi hade därför velat se ett program för evenemang som bättre belyser arenorna, tryggheten, tillståndsgivningen och flygförbindelserna. I övrigt yrkar jag bifall till Kristdemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Anförande nr 90

E m e l i e W a s s e r m a n n (SD): Herr ordförande! Jag vill börja med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i kommunstyrelsen.

Stockholm ska självklart vara en stad där det händer saker och där det finns ett brett utbud av evenemang. Men stadens uppgift är också att se till att evenemangen genomförs på ett tryggt och ansvarsfullt sätt och att stockholmarnas skattepengar används där de gör mest nytta. Det här programmet fokuserar mycket på tillväxt, attraktivitet och positionering men betydligt mindre på trygghet, ordning och konsekvenser för dem som bor i de områden där evenemangen genomförs. Vi ser också brister i dialogen med arrangörer och branschaktörer, och där anser vi att det finns väldigt stor kunskap inom stadens egen evenemangsavdelning som man kan dra nytta av. Stadens resurser ska dessutom prioriteras till evenemang som kommer många stockholmare till del, stärker det lokala näringslivet och bidrar till sammanhållningen.

Yttranden 2026-09-21

Vi vill därför se ett program som är bättre verklighetsförankrat, med tydligare trygghetsfokus och mer ansvarsfull användning av stockholmarnas skattepengar.

Anförande nr 91

Borgarrådet W e d i n (M): Ordförande! Vi behöver bli en ännu roligare stad, och lyckligtvis har vi väldigt goda förutsättningar att bli en av Europas ledande evenemangsstäder. Detta vill Moderaterna, och därför välkomnar vi såklart ett uppdaterat program för evenemangsfrågorna. Vi måste arbeta strategiskt och samordnat för att kunna både attrahera de stora internationella evenemangen och styra upp de lokala evenemangen på ett bra sätt. Så får vi fler arbetstillfällen, turism och tillväxt, och livet blir också lite roligare för fler stockholmare.

Ett program kan inte fastna vid enkla och vackra formuleringar. För att stärka positionen behöver vi konkret handlingskraft. Detta är ett medskick från Moderaterna. Det behövs en öppenhet för samfinansiering och externa partnerskap. Det behövs en pigghet och en iver i att verkställa när folk kommer och vill arrangera saker i vår stad. Där är vi inte tillräckligt bra och rappa i dag i Stockholms stad, och det märker man när man pratar med dem som jobbar mycket med detta.

Som Nike var inne på är det avgörande att vi får till en flygplats värd namnet. Vi måste ha ett styre i Stockholms stad som verkligen värdesätter flyget och dess betydelse just för att vi ska kunna ha större arrangemang. Arenor hör såklart också till.

Men jag vill också lyfta festivalerna så att vi inte glömmer bort dem. Det ska bli enkelt. Vi skulle kunna peka ut platser som är outnyttjade i dag och uppmuntra aktörer att arrangera festivaler.

Och när staden väl arrangerar festivaler, konkurrera då inte med andra! Nu senast hölls exempelvis kulturfestivalen samtidigt som filmfestivalens Sommarbio i Rålis; de krockade. Spånga marknad krockade med Tensta marknad. Det var säkert ett påhitt från Anders Österberg, misstänker jag. Men de här krockarna kan vi inte ha när det gäller arrangemang och festivaler, så där tror jag att vi måste bli bättre från Stockholms stads sida. Och kanske kan en ny majoritet, oavsett vilken det nu blir, överväga Vattenfestivalen. Skulle inte det vara något fantastiskt för den nostalgiske?

I och med att jag inser att detta är sista gången som finansborgarrådet är tvingad att lyssna på mig vill jag bara berätta två minnen jag har av henne från just den här salen.

Jag minns när hon kom upp som ny gruppleddare för Socialdemokraterna. Vi hade inte riktigt koll på henne då, men jag kommer ihåg hur hon med väldigt yvigt rött hår hoppade upp i den här talarstolen. Jag tänkte: Fantastiskt, fler rödhåriga med framträdande positioner! Och det blev ju bra till slut.

Det kan också konstateras att det väl var med en viss bitterhet i rösten som Karin, när jag blev borgarråd i majoritet, sa ungefär: Nu kommer du att få jobba! Det var efter viss frustration när jag i opposition kanske hade haft det lite enkelt. Och det kan jag faktiskt säga att jag fick göra. Därmed vet jag att också hon har jobbat hårt i de ansvarsroller hon har haft under lång tid. Jag vill tacka för många trevliga debatter.

Yttranden 2026-09-21

Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation.

Anförande nr 92

L i n n B e s s n e r (C): Jag har ett flertal gånger stått i den här talarstolen och talat mig varm för vikten av att Stockholm ska vara en levande stad. För att få en levande stad behöver vi ha ambitionen att stärka Stockholm som bland annat evenemangsstad. Evenemang bidrar till just en levande stad men även till arbetstillfällen och tillväxt. Titta bara på vad som hände i somras när Bad Bunny kom till staden – eller nästgårds i alla fall. Hotell, restauranger och nattliv i Stockholm fick ett kraftigt uppsving, vilket ledde till att Stockholm slog flera andra europeiska storstäder när det gäller besökssiffror.

Evenemang ska givetvis inte enbart vara av denna kaliber; mångfald är ju bäst, som vi alla vet. Centerpartiet menar att Stockholm förtjänar mer än ett visionsdokument. Ska staden på allvar stärka sin position som evenemangsstad krävs skarpa reformer, tydliga prioriteringar och en organisation som levererar resultat.

Det här programmet stannar lite vid fina ord och allmänna ambitioner, men det behövs styrning och mål. Vi behöver konkret peka ut vart vi ska och hur vi ska komma dit, och detta bör göras övergripande. Programmet innehåller inga indikationer, tidsmål eller uppföljningsmekanismer. Därmed saknas förutsättningar att följa upp om arbetet faktiskt leder till fler evenemang, bättre service eller ökad attraktivitet. Dessutom: Frågor om buller, trygghet, tillståndsgivning och avvägningar mellan boendes intressen och stadsliv berörs endast ytligt. Ska staden på allvar stärka sin position som evenemangsstad krävs starka reformer, tydliga prioriteringar och en organisation som levererar resultat.

Jag yrkar bifall till Centerpartiets förslag till beslut.

Anförande nr 93

I s a b e l S m e d b e r g P a l m q v i s t (L): Herr ordförande och fullmäktige! Liberalerna yrkar i första hand på återremiss i det här ärendet.

Evenemang är verkligen en central del av stadens utveckling. De bidrar till tillväxt, precis som har sagts tidigare. De stärker besöksnäringen, och de gör staden levande. Staden *är* levande. Det pågår evenemang i den här staden hela tiden – det är så häftigt efter att den varit en betydligt tystare stad. Vi som har några år på nacken kommer ihåg hur det har varit.

Därför tycker jag också att det är väldigt positivt att man försöker samla evenemangsfrågorna i ett gemensamt program. Vi är i grunden väldigt positiva till det. Vi anser dock att det finns ett principiellt fel i hela programmet, nämligen att man inte har förankrat det med den bransch som berörs, brett ut i branschorganisationerna. Det tycker vi är problematiskt, för det är i evenemangsbranschen som mycket av kunskapen sitter. De har örnkoll på hur tillståndsprocesserna verkligen påverkar deras verksamhet, på hur kostnaderna faller på de olika verksamheterna och inte minst på logistiken, som är ett himla bök i Stockholm.

Yttranden 2026-09-21

Liberalerna är av övertygelsen att detta behöver bli bättre förankrat. Därför behöver hela det här programmet återremitteras innan beslut fattas. Men i huvudsak är vi naturligtvis för detta. Det kan bara bli ännu bättre, som vi har uppfattat det.

Jag har några minuter kvar. Jag tänker sno dem och säga tack till Karin Wanngård. Vi har följts åt i många år. Vi har inte alltid tyckt lika, men jag har stor respekt för det sätt på vilket du har tagit ansvar för Stockholm och haft ett ledarskap för både majoritet och opposition. Stort tack, och lycka till i framtiden!

Anförande nr 94

Borgarrådet B o u c h e r (V): Ordförande, kommunfullmäktige och åhörare! Jag har ingenting att tillägga till Karin Wanngårds anförande – jag höll med om precis allting. Så jag tänkte bara säga att Vänsterpartiet naturligtvis också står bakom kommunstyrelsens förslag till beslut.

Och tack så hemskt mycket, Karin! Du står för de stora evenemangen, och jag står för de något mindre evenemangen. På det sättet har vi också kompletterat varandra.

Yttranden 2026-09-21

§ 19 Genomförandebeslut för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2a

§ 22 Detaljplan för fastigheten Kylhuset 26 m.fl., projekt Slakthusområdet etapp 2A, Kulturkvarteren i stadsdelen Johanneshov (kontor, centrum, gymnasieskola och verksamheter, m.fl.) Dp 2019-06180

Anförande nr 95

M a r i a - E l s a   S a l v o (S): Ordförande! Slakthusområdet ska utvecklas till en urban och levande stadsdel, där bostäder, arbetsplatser, handel, kultur, restauranger och nattliv samsas med nya parker och torg – en ny destination i Stockholm med fokus på mat och kultur, i nära anslutning till Globenområdet.

I området planeras det för cirka 3 000 bostäder och cirka 15 000 nya arbetsplatser. Befintliga byggnader omvandlas varsamt för att anpassas till dagens behov utan att förlora sitt kulturhistoriska värde. Kvarter förtätas varsamt genom på- och tillbyggnader anpassade till nuvarande förutsättningar och platsens historia. Planen syftar också till att bekräfta befintlig detaljplan för ny tunnelbanelinje genom området. Hela området beräknas bli klart 2033.

Med det här förslaget tar Slakthusområdet nästa steg för att bli en levande blandstad med fokus på kultur, nöje och nattliv – ett inspirerande arbetssätt för övriga staden att hämta mycket lärdom från.

Avslutningsvis vill jag, eftersom vi sambehandlar detta med exploateringsnämndens ärende, också nämna att exploateringen i Slakthusområdet som helhet bedöms ge ett överskott till Stockholms stad. Försäljningsinkomsterna beräknas till 24,2 miljoner kronor.

Jag vill avsluta med att säga att Slakthusområdet med det här förslaget tar nästa steg för att bli en levande blandstad. Bifall till kommunstyrelsens förslag!

Anförande nr 96

J o n a s   N a d d e b o (C): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Slakthusområdet ska bli en tät och levande stadsdel, med bostäder, arbetsplatser, parker, restauranger och kultur. Vi i Centerpartiet välkomnar givetvis att de här kulturkvarteren nu kan ta nästa steg. Här finns mycket som är bra. Äldre industribyggnader bevaras och får nytt liv. Arenavägen ska bli en stadsgata med attraktiva bottenvåningar, och kopplingarna till Globenområdet stärks. Detta skapar goda förutsättningar för en blandstad med en tydlig egen identitet.

Men visionen bygger på att kulturen och nöjeslivet faktiskt kan finnas kvar. Det räcker inte med att bara skriva kultur, mat och nöjen i visionsdokumenten. Musiken måste också få höras när området är färdigbyggt. Det är därför bra att staden har uppmärksammat risken för konflikter mellan bostäder och befintliga musik- och evenemangsverksamheter. Samtidigt bygger många av lösningarna fortfarande till stor del på framtida projektering, kontrollmätningar och tekniska åtgärder. Det finns lite

Yttranden 2026-09-21

för mycket av inställningen att detta får lösas senare. Erfarenheten visar att senare ofta blir för sent.

Centerpartiet har föreslagit att kulturljudzoner ska provas. Det skulle ge tydligare och mer långsiktiga regler. Den som flyttar in i ett område som är känt för konserter, evenemang och nattliv måste förvänta sig att staden låter dessa verksamheter leva vidare. Slakthusområdet ska inte bli ännu ett bostadsområde där kulturen först används för att göra platsen attraktiv och sedan trängs undan när klagomålen kommer.

Vi stöder genomförandet, men vi kommer att fortsätta bevaka kulturens och nöjeslivets långsiktiga villkor. Slaktis måste få leva och låta. Trots dessa ord yrkar jag bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 97

B j ö r n L j u n g (L): Ordförande, fullmäktige och åhörare! Jag har varit med i några år, några mandatperioder, i den här salen. Redan innan jag befann mig i den här salen hade Karin Wanngård och jag ett samarbete och ett utbyte i nämnder som nu är nedlagda. Slakthus- och saluhallsstyrelsen var en av dem. Sedan har vi haft ganska hårda men vänliga debatter här. Än hårdare och ibland inte riktigt lika vänliga debatter har Jan Valeskog och jag haft. Men med åren blir vi väl lite gamla och gråhåriga så att vi blir lite lugnare och har haft väldigt trevligt i talarstolen. Jag vill tacka er båda två och även Torun Boucher, som jag har uppskattat väldigt mycket som borgarråd. Åsa Lindhagen har ju kommit och gått.

Martin! Du släpade med mig på någon ramenrestaurang en gång, och det var ju bedrövligt. Det var stark soppa som var jättevarm, och inte tusan blev man mätt heller. Det var något nytt ineställe här på Kungsholmen. Trevligt hade vi, men maten var inget vidare.

Jag har också två fullmäktigekamrater som jag tycker så himla mycket om men som tyvärr nu lämnar den här salen: Isabel Smedberg Palmqvist och Christina Tufvesson. Isabel och jag har haft enormt mycket samarbete genom åren. Jag har tyckt väldigt mycket om dig och om hur vi har kunnat jobba ihop.

Bland det första som jag hade som uppdrag i valberedningen i Liberalerna var att försöka övertyga den unga entusiastiska Isabel Smedberg Palmqvist om att hon inte kunde få bli gruppleddare i den här nämnden utan fick nöja sig med att bli ersättare. Den diskussionen var inte himla lätt att ta med dig!

Christina Tufvesson gör ett enormt jobb i bakgrunden men får sällan rubrikerna. Hon har gjort ett jättefint arbete i arbetsmarknadsnämnden. Hon hade haft en karriär inom EU-kommissionen och tyckte sedan att det skulle bli så roligt att sitta i Stockholms kommunfullmäktige. Jag vill verkligen ge en särskild honnör till dig för det. EU-kommissionen är inte kattskit, vet ni.

Vad handlade ärendet om? Jo, vad häftigt det är! Slakthusområdet är på plats 15 i 2026 års guide till de coolaste platserna i världen i *Time Out*. Bara det är värt en stor applåd. Tack ska ni ha allihop!

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 98

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Herr ordförande, fullmäktige och eventuella åhörare! Jag vill påpeka att vår bakgrund på skärmarna ser annorlunda ut än tidigare, och jag välkomnar det. Det är mycket bättre, mycket tydligare och mycket mer läsbart. Tack!

Planen för Slakthusområdet innehåller kontor, gymnasieskolan som finns, mindre verksamheter, gator, torg och plats för kultur. En skyfallspark ska anläggas, vilket är bra. Anknytningen till Globenområdet blir mycket bättre. Det behövs verkligen. Kulturmiljön värnas genom att många av de vackra industriella byggnaderna återanvänds och blir publika – de blir öppna för offentlig verksamhet med kultur, restauranger och sådant. Klubbar och kultur får plats. Planeringen är smart för att minska konflikter mellan nattliv och boende. Det här är en plan för en stor del av Slakthusområdet. Slakthusområdet har verkligen alla förutsättningar för att bli en riktigt attraktiv blandstad. Vi från Miljöpartiet välkomnar naturligtvis det här, som är oerhört attraktivt. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Jag kan passa på att tacka Karin Wanngård så mycket. Vi har inte haft så himla mycket med varandra att göra, men du har levererat ett bra arbete. Jag vill också tacka Torun Boucher. Det har varit ett nöje att lyssna på Torun under kvällarna här i kommunfullmäktige. Även Isabel Smedberg-Palmqvist vill jag tacka. Vi hade ett gott samarbete i Bromma, och jag uppskattar dig som politiker och person. Kristina Lutz – jag vet inte om du också ”försvinner” och vart du i så fall tar vägen. Vi får se. Tack så hemskt mycket för samarbetet i Skarpnäcks stadsdelsnämnd! Tack till alla – många nämnda och säkert en hel del glömda. Janne har jag tackat av tidigare. Åsa går ju vidare uppåt. Henne kommer jag att ha kontakt med. Jag yrkar åter bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Anförande nr 99

G a b r i e l K r o o n (SD): Tack så mycket för ordet! Jag yrkar bifall till vår reservation i kommunstyrelsen. Vi vill att Slakthusområdet även ska kunna ha inslag av klassisk arkitektur. Det här skulle kunna vara ett bra område för detta.

Yttranden 2026-09-21

§ 20 Reviderat genomförandebeslut för projekt Herbariet i Liljeholmen

Anförande nr 100

H a n n a W i s t r a n d (L): Ordförande! Till slut kommer det här att bli en mycket bra plats för både skola och idrott. Men det finns en tydlig kontrast i det här projektet. De delar som genomfördes av den externa aktören – den nya skolan och de tre idrottshallarna, Tellusborgshallarna – stod klara i tid och inom budget. Brännkyrkahallarna valde den rödgröna majoriteten att återta och renovera i egen regi. Den nu kraftigt försenade renoveringen har fått följd effekter. Entrétorget kan inte färdigställas, vilket bidrar till att hela Herbarieprojektet dras ut till hösten 2027. Samtidigt har kostnaderna ökat från 49 till 71,1 miljoner av flera olika orsaker. Vi ser att man framöver måste arbeta mer kostnadseffektivt men också mer tidseffektivt, för tid är pengar. Och vi alla vet att en ofärdig idrottshall inte är någon idrottshall.

Jag vill också tacka Isabel Smedberg-Palmqvist, min mentor. Det var du som fångade upp mig i Brommaföreningen och fick mig att våga ta steget till att bli fritidspolitiker. Föga anade jag vad det skulle leda till. Du kommer att fattas mig här, men du kommer inte undan. Vi fortsätter dialogen och samtalen.

Anförande nr 101

M a r i a - E l s a S a l v o (S): Ordförande! Vi har pratat om det här många gånger förut, Hanna Wistrand. Jag får helt enkelt bara upprepa att anledningen till att man avvaktade med att sätta igång med renoveringen av Brännkyrkahallarna var att man skulle använda dem som evakueringshallar under tiden man byggde Tellusborgshallarna. Vad tycker du och Liberalerna? Anser ni att man inte skulle ha inväntat en smidig evakueringslösning för idrotten?

Anförande nr 102

H a n n a W i s t r a n d (L): Det är klart att man behövde en evakueringslösning för det här, Maria-Elsa Salvo. Men oavsett evakueringslösningar är ju hela projektet kraftigt försenat.

Anförande nr 103

O r d f ö r a n d e n : För er som fortfarande undrar vad ett herbarium är kan jag säga att det har stora likheter med kommunfullmäktige. Pressade och torkade blommor och plantor – är det inte så vi känner oss efter fyra år? Snart ligger vi i en bok allesammans.

Yttranden 2026-09-21

§ 21 Reviderat inriktningsbeslut gällande Stockholm Vatten och Avfall AB:s projekt Centrala Bromma, Riksby

Anförande nr 104

A n d e r s E d i n (SD): Herr ordförande! Jag skulle vilja börja med att yrka bifall till vår reservation i kommunstyrelsen.

Det togs ett inriktningsbeslut i ärendet under 2020, då man hade räknat upp den här utgiften till 192 miljoner kronor. I dag ska man ta ett nytt inriktningsbeslut, och kostnaden kommer att ligga på 636 miljoner kronor. Det finns mycket att säga om det. När det gäller SVOA har vi från Sverigedemokraterna varit ganska kritiska till de stora utgiftsposter som funnits. Man har ingen direkt kostnadskontroll, och man har ingen direkt samordning i den här verksamheten. Ett av de andra problemen är att många av underskotten och utgifterna kommer ganska tidigt i de här stora projekten. Någonstans måste man börja se över det här och ta tag i det. Det är inte bara att skapa stora underskott och sedan skicka notan till skattebetalarna, utan man måste börja se över ekonomin, som i alla andra verksamheter, så att man har en noggrann kostnadskontroll av sina utgifter.

Förutom det skulle jag vilja säga att vi i och med att vi inte sitter med i SVOA:s styrelse och inte är med vid beredningen av ärendena inom området kommer att yrka avslag på majoritetens förslag i det här ärendet.

Anförande nr 105

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande, fullmäktige och stockholmare! Det här ärendet handlar på papperet om vatten och avlopp. Men siffrorna berättar en hel del mer, även en större historia om hur vänsterstyret har hanterat utvecklingen av Riksby.

År 2020 beräknades SVOA:s investering till 192 miljoner kronor i dagens prisnivå. När vi nu får det här ärendet är kostnaden 636 miljoner kronor inklusive förväntad prisutveckling. Det är tre gånger så mycket. Visst – det händer saker på vägen. Det kan vi konstatera. Det finns tekniska förklaringar, och det finns en massa argument för detta. Men det är ändå inte ett frikort för att hantera det på det här sättet. Det sätter verkligen fokus på hur staden brister i samordningen. Det har ju hänt förr, och det händer även i detta ärende. SVOA och exploateringskontoret måste arbeta mer integrerat från början. Prognoserna måste bli bättre, och kostnaderna måste följas upp tidigare, innan problemen har vuxit sig så här stora.

Det går heller inte att prata om det här beslutet utan att titta på helheten i Riksby. Uppemot två tredjedelar av de planerade bostäderna i Brommaprogrammet försvinner. Samtliga nya idrottsytor har strukits, inklusive den planerade hallen för konståkning och gymnastik, SALK:s tennissatsning och rugbyfältet. Det är en dubbel förlust för Stockholm: både färre bostäder och noll nya idrottsytor, samtidigt som vatten- och avloppsnotan har mer än tredubblats. Vi i Centerpartiet vill utveckla Riksby. Det kräver såklart vatten och avlopp, men också ekonomiskt ansvar, fler bostäder och plats för barns och ungas idrott. Vi kan inte godkänna detta förslag, som har gått åt helt fel

Yttranden 2026-09-21

håll. Därför yrkar jag bifall till vår gemensamma reservation från Centerpartiet, Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Anförande nr 106

A n n a C e d e r s c h i ö l d (M): Ordförande, ledamöter och åhörare! Vi i Moderaterna är positiva till att utveckla Riksby och skapa fler bostäder och verksamhetsytor i Bromma. Men vi kan inte ställa oss bakom förslaget i den här formen. Som man redan varit inne på handlar det om en betydande kostnadsökning. Det är återkommande bristande styrning och bristande samordning. Det måste helt enkelt bli bättre, och det måste börja fungera i ett mycket tidigare skede.

Samtidigt har det rödgröna styret valt att stryka samtliga idrottsytor i programmet. Det motsatte vi oss när Brommaprogrammet behandlades tidigare i år. Stockholm behöver såväl bostäder och verksamhetslokaler som fungerande idrotts- och rekreationsytor. Därför menar vi att det här förslaget delvis ska avslås. Innan staden går vidare behövs det helt enkelt bättre ekonomiska prognoser och tydligare riskhantering. Samordningen behöver bli mycket bättre mellan SVOA och exploateringskontoret. Jag yrkar bifall till Moderaternas reservation.

Jag vill också tacka för de här åren i kommunfullmäktige. Jag kom in 2010, och detta är mitt sista sammanträde i fullmäktige. Det har varit en ära att sitta här. Någon frågade mig: Vad kommer du att sakna mest? Jag känner att det alla gånger blir budgetdebatterna, för det är där vi får möjlighet att skapa spänniga debatter och tydliggöra skillnader i politiken. Det är någonstans det som politik handlar om. Därför vill jag passa på att ta det här tillfället att i mångt och mycket tacka ”min opposition” för bra debatter. Jag har lärt mig att jag i politiken har väldigt svårt att sätta punkt, så jag säger helt enkelt tack och på återseende.

Anförande nr 107

N i k e Ö r b r i n k (KD): Jag ska fatta mig väldigt kort. Det här är ett område som vi har haft uppe till debatt många gånger i den här salen. Vi delar den kritik som har förts fram av våra kollegor i Centerpartiet och Moderaterna. Jag yrkar därmed bifall till den gemensamma reservationen i kommunstyrelsen.

Anförande nr 108

S a r a S v a n s t r ö m (L): Ordförande! Liberalerna är självklart positiva till ett utvecklande av detta område. Men liksom föregående talare anser jag att det är jätteallvarligt att kostnaderna har tredubblats under de här åren. Det är ett återkommande problem att vi har bristande samordning och att det finns brister i våra processer för den här typen av stadsutvecklingsprojekt. Det är skälet till att Liberalerna tillsammans med Moderaterna, Kristdemokraterna och Centern har reserverat sig i kommunstyrelsen. Vi är också väldigt kritiska till att alla idrottsytor har strukits. Ska vi göra den här typen av utvecklingsprojekt måste vi säkerställa att det finns idrottsytor i området.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 109

Thomas Ehrnström (V): Ordförande, ledamöter och stockholmare! Stockholm Vatten och Avfall är djupt involverat i detta projekt. Trots minskad exploateringsomfattning innebär det fortsatt mycket stora investeringar för bolaget. Det reviderade inriktningsbeslutet innebär dock en betydande förbättring. Det innebär att täckningsgraden förbättras kraftigt, från tidigare 9 procent per lägenhet till cirka 43 procent. SVOA:s styrelse beslutade att enhälligt ställa sig bakom detta beslut. Under året har bolaget aktivt stärkt samarbetet med stadens tekniska förvaltningar. Områdesmöten mellan SVOA, exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret har etablerats och kommer att vidareutvecklas nästa mandatperiod. Syftet är tydligt: Väförutsättningarna ska in tidigt i planeringen. Detta projekt är ett konkret resultat av det arbetet. Vi vet att det kan vara besvärligt att revidera tidigare beslut, men ibland behöver man göra om för att göra rätt.

Ordförande! Vi tar ansvar för ekonomin, förbättrar lönsamheten och stärker stadens långsiktiga planering. Det är det som detta beslut handlar om. Vänsterpartiet yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Anförande nr 110

Borgarrådet Linda Hagén (MP): Ordförande! Vi har jobbat väldigt intensivt den här mandatperioden med att stärka investeringsstyrningen. Det har funnits ett stort behov av det. Vi har också haft en stor diskussion kring vårt viktiga SFA-projekt. Det finns nu en mycket starkare styrning av våra investeringar, vilket jag tror kommer att vara otroligt viktigt framöver. Det kommer att ge resultat och få betydelse för de investeringar vi gör och hur vi styr dem. Detta gäller även det här projektet. Vi har skickat tillbaka det, vilket jag tycker att man bör påminna sig om, eftersom vi skickar en tydlig signal från politiken om att man måste pressa de här kostnaderna ytterligare. Det är det förslaget som har kommit tillbaka, och där har det gjorts ett jobb.

Det här är ett viktigt projekt. Vi behöver fortsätta att utveckla staden, men vi behöver också ha en tydlig signal om att vi måste hålla i pengarna. Det har inte varit tillräckligt tydligt tidigare, om vi backar i tid och ser hur det varit under flera olika majoriteter. Det är alltså bra att det här jobbet har gjorts. Det är också bra att Stockholm Vatten och Avfall jobbar intensivt ihop med exploateringskontoret i ett närmare samarbete. Även där har man tagit viktiga steg framåt. Stockholm Vatten och Avfall måste in tidigt i exploateringsprojektet, så att vi verkligen jobbar nära ihop och ser till att väga in de här kostnaderna och se hur kan vi utforma våra exploateringsprojekt så att vi pressar kostnaderna för vatten och avlopp så mycket vi bara kan. Detta är ett viktigt projekt, och det är viktigt att vi har stärkt investeringsstyrningen framåt. Det är också viktigt, tycker jag, att vi har haft de här diskussionerna i kommunfullmäktige genom åren.

Yttranden 2026-09-21

§ 23 Detaljplan för fastigheten Djurgården 1:38 m.fl. (Beckholmen) i stadsdelen Djurgården (varvsverksamhet), Dp 2012-03013

Anförande nr 111

C e c i l i a O b e r m ü l l e r (MP): Herr ordförande och fullmäktige! Det här är ett intressant och komplext ärende. Jag tycker inte att man bara kan förbigå det.

Beckholmen ska fylla väldigt många funktioner samtidigt. Det handlar om att inrätta modern varvsverksamhet. Det ska vara ett öppet besöksmål för besökare från när och fjärran. Det utgör också en väldigt synlig front vid vattnet. Det är en del av nationalstadsparken och är definitivt en del av riksintresset för Stockholms innerstad. Kulturmiljön och utformningen av byggnaderna som tillkommer är något oerhört väsentligt.

Föroreningssituationen är spännande. Jag som miljöinspektör som arbetar med förorenad mark tycker att det här ärendet är spännande. Det är fortfarande väldigt mycket som ligger i sedimenten. De rör sig runt – varje gång det kommer in en stor färja rörs de, för färjorna backar in och rör runt i alla sedimenten där. Men det är ingenting vi kan göra någonting åt i det här detaljplaneärendet. Nu blir det i alla fall fler funktionella varvsbyggnader. Vi från majoriteten och Miljöpartiet har välkomnat att det blir högklassiga byggnader i fråga om utformande och materialitet. Jag yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag till beslut.

Yttranden 2026-09-21

§ 24 Detaljplan för fastigheten Liljeholmen 1:1 m.fl. vid kv. Stubinen i stadsdelen Liljeholmen (centrum, kontor och förskola), Dp 2018-14587

Anförande nr 112

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag yrkar bifall till Sverigedemokraternas reservation i stadsbyggnadsnämnden.

Yttranden 2026-09-21

§ 25 Valärenden i kommunfullmäktige

Anförande nr 113

O r d f ö r a n d e n : Jag vill tacka alla för den här mandatperioden. Jag sa det även inledningsvis, men det tål att upprepas. Jag själv är jättestolt att få ingå i det här 101-hövdade sammanhanget. Som jag sa tycker jag att vi alla ska vara stolta över hur vi behandlar varandra och hur vi driver utveckling i den här staden.

Naturligtvis vill jag rikta ett särskilt tack till alla er som i och med den här kvällen avslutar er tjänstgöring som fullmäktigeledamöter, även till er som tjänstgör som ersättare om ni är här för sista gången. En del har varit här i 4 år. Någon kanske kom in under mandatperioden på fyllnadsval. En del har varit här i 16 år, har vi hört, kanske någon i 20 eller 24. Den av de nu omvalda som har varit här längst och därmed blir ålderspresident är Björn Ljung, som kommer att få öppna nästa sammanträde med kommunfullmäktige för oss som är omvalda. Det blir fint!

Vi har ju en ordning där vi avtackar gruppleddare på ett särskilt sätt. Men innan vi gör det vill jag å hela kommunfullmäktiges vägnar tacka två borgarråd. Ni har haft era avtackningar där alla andra än vi i den här salen var och uppvaktade er.

Det här gillar du inte, Torun Boucher – och det är därför vi gillar dig! Du är nämligen en ödmjuk och varm person, vilket vi har fått vittnesmål om här i dag. Även om vi är väldigt artiga i allmänhet i den här salen är det inte alla som får de fina omdömen som du har fått i kväll från personer från många andra partier, även partier som är i opposition. Du kommer att bli saknad som en förebild i fråga om hur man kan föra debatt här. Du är skarp och vass ibland, och du är kul. Trots det är du så omtyckt.

Du har också gjort ett jättefint jobb i dina nämnder. Kultur brinner du för, liksom dina äldrefrågor, där andra personer har bistått dig. När avtackningen av dig ägde rum i de andra delarna av huset var det uppenbart att du är väldigt omtyckt och respekterad i vida kretsar. Ett stort tack för att du har varit ett av Stockholms stads ansikten utåt mot andra aktörer och samarbetspartner och mot staten! Jag vet också att du har träffat personer från många andra länder som genom dig har fått förstå ännu mer av hur Stockholm är en riktig kulturstad för alla generationer, oavsett om man är ung eller årsrik. En stor, varm applåd för dig, Torun!

Anförande nr 114

Borgarrådet B o u c h e r (V): Stort tack! Det har varit ett fantastiskt nöje att få vara i den här salen och debattera och ha alla de här uppdragen genom alla år. Stort tack även till presidiet!

Apropå presidiet måste jag bara berätta om första gången jag stod här. Det var enda gången jag fått en riktig blackout. Jag var ju scenkonstnär innan jag blev politiker. Jag har stått på ganska många scener och pratat för ganska många människor redan innan jag stått här. Den här salen är lite speciell. När jag stod här skulle jag säga att jag yrkade bifall till Vänsterpartiets reservation i kommunstyrelsen. Jag hade skrivit upp det på en lapp med stora bokstäver. Men jag kom inte ihåg någonting. Jag fick en total

Yttranden 2026-09-21

blackout. Karin Rågsjö, om ni kommer ihåg henne, satt och försökte teaterviska vad jag skulle säga. Problemet är att jag är nästan döv på högra örat, så att jag inte hörde vad hon sa. Jag hade en lapp, men jag såg inte vad som stod på den. Till slut sa jag någonting i stil med: Jag skulle yrka på vårt förslag, som vi har lagt fram någonstans. Det var Margareta Björk som var ordförande. Jag vet inte riktigt hur det gick till, men hon översatte det där så att det blev rätt någonstans, trots att jag sa helt fel. Jag brukar berätta det för nykomlingar. Det är helt enkelt okej – man kan göra bort sig. Men tack så hemskt mycket! Jag kommer att sakna er.

Anförande nr 115

O r d f ö r a n d e n : Jan "No bullshit" Valeskog – var det inte någonting sådant som Karin Ernlund döpte dig till, Janne? Du kommer också att bli väldigt saknad. Du har en helt annan framtoning än Torun, och det är tur det – det är tur att vi är olika. Du är också en unik person, som på ditt lite underfundiga sätt försöker få oss andra att förstå saker som vi inte alltid har förstått.

Jag kommer själv aldrig att glömma när jag skulle bli skolborgarråd och ta över efter dig som gruppleddare i utbildningsnämnden och du gav mig en pärm med alla viktiga ärenden som du tyckte att jag skulle ha koll på. Vi gick igenom det där, och du förklarade väldigt mycket för mig. Jag tror att det är få politiker som ger den gåvan till en efterträdare, och om du gav den gåvan till mig är jag säker på att du har varit lika bra mot dina andra efterträdare på olika områden genom åren. Nu har du Maria-Elsa Salvo, som du har jobbat nära.

Du har en intressant bakgrund, för du har verkligen tjänat den här staden i många olika roller. Att den här staden fick ta del av din långa erfarenhet och samlade kompetens under så många år som borgarråd är vi alla väldigt glada och tacksamma över. Vi pratade lite grann i matsalen om att alla får komma hit och betala för sin lunch – det är en offentlig matsal. Så småningom vet man vilket bord som är Jannes, för där kommer du att sitta och hoppas att någon av oss ska slå sig ned där, så att du får ge oss lite goda råd. Det hoppas vi i alla fall. Nej, du har ju mycket annat du ska göra. Du kommer inte att mata duvorna. Du har barnbarn och en fru och en massa olika intressen.

Tack för ditt sätt att bedriva debatt här! Du har ju också vågat vara lite salt och lite burdus ibland, så där på ett sätt som också är uppfriskande, så att det inte blir någon frikyrklig, smetig, kletig stil i den här salen. Det får det inte bli, utan Stockholm är ju raka rör, och det har du bidragit till. Tack så hemskt mycket till dig, Janne! Jag önskar dig allt gott i framtiden.

Anförande nr 116

Borgarrådet V a l e s k o g (S): Stort tack för de vänliga orden! Jag måste säga att jag har haft fantastiska år här. Jag har faktiskt suttit sedan 2002 i fullmäktige. Det är inte längst bland oss här, men det är lång tid. De sista nästan 13 åren, då jag har jobbat heltid med detta, har faktiskt varit de bästa.

Yttranden 2026-09-21

Jag måste medge – ordföranden var inne på det lite grann – att frågorna om stadsbyggnad, trafik, exploatering, spår, vägar, bostäder och sådana saker naturligtvis är väldigt kontroversiella. Men politik brukar ibland definieras som konfliktlösning. Jag kan lova att det finns mycket konflikter och motsättningar i de här frågorna. Det vet vi allihop naturligtvis, särskilt vi som har suttit i de här nämnderna. Det är många ärenden som vi har haft att hantera, och det finns naturligtvis sprängstoff i vart och vartannat av dem.

Jag tänker också på frågan om tydlighet. Jag har verkligen uppskattat att få jobba ihop med många kollegor från olika partier under de här åren, och när man lägger upp problemen på bordet har jag satt värde på att man inte är otydlig utan tydlig. Det var väl det du antydde att jag var också. Det tycker jag är en fördel; det brukar förkorta tiden när man ska försöka lösa konflikter i de här frågorna.

Utöver att vi har fantastiskt många duktiga politiker som jag har fått nöjet att jobba med från olika partier vill jag särskilt lyfta fram tjänstemännen i våra förvaltningar och rikta ett stort tack speciellt till dem. Vi har en väldigt professionell organisation. Det underlättar naturligtvis för politikerna att kunna få bra underlag, fakta, flexibilitet och annat.

Jag har ett avslutande budskap. Under de flesta av de här åren har jag upplevt att det rått en ganska stor enighet i infrastrukturfrågor av olika slag. Vi vill bygga Stockholm och utveckla Stockholm. Det har varit en stor styrka. Vi hoppas verkligen att det här kan fortsätta och att vi kan ha den här stora enigheten. Det tror jag är jätteviktigt. För att Stockholm ska kunna fortsätta att vara konkurrenskraftigt och framgångsrikt måste man vara enig i de stora och viktiga frågor som det här med infrastruktur faktiskt innebär. Lycka till, ni som är kvar! Ni kommer att göra ett stort jobb. Tack ska ni ha!

Anförande nr 117

O r d f ö r a n d e n : Då ska vi gå in på avtackningen av de två personer som vi tror oss veta kommer att sluta som borgarråd. Men man vet ju aldrig vad den helige ande kommer med för inspiration.

Som vanligt får de gruppledare som vill göra det gå upp och säga några ord till den gruppledare som slutar. Det är egentligen det att de är gruppledare som gör det väldigt speciellt. Jag kommer nu först att ge ordet till partierna i storleksordning uppifrån och ned. Därefter kommer jag att ge ordet i omvänd ordning.

Vi börjar med avtackningen av Åsa Lindhagen. Det är mycket jag skulle vilja säga till dig, Åsa, men det får jag inte göra nu.

Anförande nr 118

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Kära Åsa! I dag ska vi säga tack, och det är andra gången jag får möjlighet att tacka dig, Åsa, för ditt fantastiska arbete.

Yttranden 2026-09-21

Åsa! Det är inte helt lätt att sammanfatta din gärning i Stockholm på några minuter i talarstolen. När man tittar på din politiska resa ser man en person som under många år tagit sig an några av de absolut svåraste och viktigaste frågor som vi har. Du kom in i fullmäktige 2010, och fyra år senare blev du socialborgarråd. Då handlade mycket av ditt arbete om människor som befann sig i en utsatt situation: människor på flykt, ensamkommande unga, barn som behövde samhällets stöd och människor som mötte våld och förtryck. Det säger något om dig, Åsa. Du har alltid haft en stark övertygelse om att politiken måste göra skillnad för människor på riktigt – inte bara i debatten, utan i deras vardag.

När du sedan kom tillbaka till Stockholm 2022 som miljö- och klimatborgarråd tog du dig an en annan av vår tids stora utmaningar. Du har varit med och drivit på för att skydda mer natur och minska utsläppen och för en omställning där klimatarbetet också ska vara rättvist. Tillsammans har vi antagit ett nytt miljöprogram och en klimathandlingsplan med höga ambitioner och konkreta åtgärder.

Det finns något som förenar ditt politiska arbete på olika områden. Det är perspektivet på människan. För klimatpolitik handlar ytterst om människor – om våra barns framtid, om vilken stad vi lämnar efter oss och om att en renare, grönare och mer hållbar stad också ska vara en stad där människor lever ett gott liv.

Åsa! Ditt engagemang för Stockholm och stockholmarna har satt avtryck i vår stad. Du har stått upp för att vår stad ska vara öppen och för att människovärdet och anständigheten ska vara drivande. Du har varit en uppskattad kollega, även i stunder när du och jag kanske har tyckt olika där vi suttit vid förhandlingsbordet, för du är så tydlig med vad du tror på. Du är påläst, du är engagerad och du tar frågorna på allvar.

Nu går vi båda vidare från Stockholmspolitiken – någonting du har gjort förut. Vi hoppas verkligen att du gör minst lika stora avtryck på nationell nivå. Den här stunden är lite speciell. Vi har fått vara med under en tid då staden tagit viktiga steg framåt och viktiga kliv in i framtiden. När du nu lämnar över – känn den stolthet som du ska bära med dig över vad du har åstadkommit för Stockholm och stockholmaren, men också ödmjukhet inför det arbete som återstår!

Jag vill därför framföra ett varmt och innerligt tack till dig, Åsa. Tack för allt det du har gjort för Stockholm, och varmt lycka till i ditt nya uppdrag i riksdagen, eller förhoppningsvis regeringen! Stort tack, Åsa!

Anförande nr 119

Borgarrådet F j e l l n e r (M): Herr ordförande! Åsa! Jag har lite av en soft spot för starka kvinnliga miljöpartister – jag är ledsen, Martin och Lars – och det var du som fick mig att inse det. Visst – jag satt i Europaparlamentet ett antal år och jobbade väldigt nära och mycket med Isabella Lövin. Vi gjorde fiskepolitiken tillsammans och åstadkom ganska stora saker på det området. Men sedan träffade jag dig här. Jag träffade Amanda Lind i ett antal olika debatter som mest handlade om att vi hittade vad vi var ense och oense om och resonerade. I Miljömålsberedningen träffade jag Katarina Luhr, som jag vet att många av er här känner.

Yttranden 2026-09-21

Jag kan bara konstatera att det finns några saker som går som en grön tråd här. Det genuina engagemanget finns hos alla de här personerna. Det finns en pragmatism, en ärlighet och en resultatorientering. Man är väldigt långt borta från de politiska tjuvnypen och de elaka debatterna. Intresset är större för vad som förenar än för vad som skiljer åt. Det här är du för mig, Åsa. Jag tror att de som har lyssnat på dig i debatter här känner igen de här elementen i ditt sätt att vara.

Men jag skulle påstå att det inte bara gäller debatter här i talarstolarna, utan jag har också upplevt det i den relation som jag har haft till dig. Jag har ett minne – jag har verkligen försökt att gå tillbaka och hitta det här – av att du och jag pratade om att vi skulle skriva en gemensam debattartikel. Jag vet inte, men det var nog jag som sträckte ut handen och föreslog detta. Jag tror att det var på det socialpolitiska området. Det blev ingen debattartikel. Men jag tror inte att det var för att jag inte ville det eller för att du inte ville det, utan jag tror att det var andra människor, kanske någon hög potentat i mitt eller ditt parti, som sa: Det vore ju rätt olämpligt. Men jag tror inte att det hade varit olämpligt.

Jag tänker också på de samtal vi haft på ditt rum, när vi pratat om klimatpolitik och om hur Stockholm ska kunna minska sina utsläpp. Dessa samtal har varit utforskande. Det är långt ifrån så att vi är överens om allt – det är vi verkligen inte. Men det har funnits ett genuint intresse för att hitta de där punkterna där vi är överens. Är det någonting jag ångrar – det är i och för sig många saker jag ångrar från den här mandatperioden – är det att jag inte har tagit mig tid till fler av de samtalen med dig.

Nu är du på väg bort från det här huset och ska flytta till andra sidan vattnet. Jag har kommit fram till att jag hoppas att du flyttar två broar bort, inte bara en bro bort, att det blir Helgeandsholmen snarare än Rosenbad. Dels har jag ännu inte fullt ut gett upp hoppet om en moderat statsminister, och även med dina kvaliteter är det väl osannolikt att du skulle ingå i en sådan regering. Dels har jag, lite i likhet med vad ordföranden var inne på, inte heller helt gett upp hoppet om att du kommer tillbaka hit, och jag tror att den chansen är större om du sitter på Helgeandsholmen än om du sitter i Rosenbad. Om du skulle bestämma dig för att komma tillbaka hit kan vi ta de där samtalen, som jag tror hade varit fruktbara, både för dig och för mig. Tusen tack för den här tiden, och jag hoppas att jag får mer av dig i framtiden!

Anförande nr 120

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Åsa! Vi har följt varandra länge i det här huset. Det känns lite konstigt att det är ditt sista fullmäktigesammanträde, i alla fall för den här gången. Efter att du tillträtt som socialborgarråd satt jag i socialnämnden tillsammans med dig och många andra kloka personer hela mandatperioden. Vi var ett bra gäng som fick mycket gjort tillsammans i den nämnden. Vi var enade i kampen mot rasismen och för de utsatta i vår stad. Vi inrättade relationsvårdscenter för våldsutsatta kvinnor. Vi införde särskilda boenden för utsatta EU-migranter. Vi beslutade om stärkta rättigheter för papperslösa barn. Vi införde nya stödformer och jobbade tillsammans när flyktingkrisen kom. Det var en rolig period. Den var också tuff, men vi fattade väldigt många bra beslut som jag är stolt över än i dag.

Yttranden 2026-09-21

Du har alltid varit en trygg och inkluderande gruppleddare. Du har stått upp för ditt partis politik och för det du står för. Du viker dig inte när vindarna blåser, oavsett om det handlar om att stå upp för kampen mot rasismen eller för en rättvis klimatpolitik. När jag frågade min föregångare Clara Lindblom om hon hade några medskick eller minnen från er tid tillsammans lyfte hon framför allt ditt starka driv och ditt genuina engagemang. Hon uppskattade att kunna gå från debatter och förhandlingar – kanske lite högljudda och hetsiga, kan jag tänka mig – till att ändå vara vänner och bolla familjeliv kontra den politiska roll som ni båda delade.

Jag vill tacka dig, Åsa, för ett bra och gott samarbete under alla de här åren och önska dig ett stort lycka till å hela mitt partis vägnar.

Anförande nr 121

G a b r i e l K r o o n (SD): Jag tänkte ta allt i ett paket. Jag börjar med våra nomineringar: till Södertörns tingsrätt Marie Åhlund och Per Sörensson som nämndemän och till Stockholms tingsrätt Hans Nihlén, Nandi Rutgård och Freja Andersdotter som nämndemän. Så var det avklarat! Sedan tänkte jag ta våra avgående personer och även fullmäktige och köra allting som ett paket.

Till att börja med vill jag rikta ett stort tack till hela fullmäktige för de här senaste fyra åren. Jag tycker att alla verkligen har kämpat, gjort sitt yttersta, gjort sitt bästa och jobbat för det de tror på. Det är någonstans det viktigaste – vi alla är här för att vi tror att vår politik gör det bäst för människor. Sedan kanske vissa har rätt och vissa fel, det kanske skiljer sig i olika frågor och så vidare. Men alla som är här har ändå ett gott syfte, vill jag tro.

Sedan har vi ett litet gäng borgarråd som lämnar oss. Det är synd, för ni skulle kunna vara fler. Nej, jag skojar bara. Men ni lämnar oss, och även ni har kämpat, både borgarråd i opposition och borgarråd i majoritet. Det är respekterat och något som vi värderar – ni har kämpat för stockholmarna, för era väljare och för det ni tror gör Stockholm bättre. Det är en mycket viktig insats.

Med det sagt tackar jag å den sverigedemokratiska gruppens vägnar för de här senaste fyra åren. Jag tackar alla, men framför allt tackar jag våra avgående personer, både borgarråd och icke-borgarråd – vi är alla jämlika, eller hur?

Anförande nr 122

G u l a n A v c i (L): Herr ordförande! Bästa Åsa! Vi har ju suttit i kommunfullmäktige i ganska många år – det är inte alla som vet om det. Jag kom in 2006 i fullmäktige som fritidspolitiker, och du kom in 2010, så vi har funnits några år tillsammans i detta hus. Men sedan har du hunnit lämna Stadshuset många gånger fler än jag, och vi har växlat mellan de här två olika husen.

När jag var fritidspolitiker kommer jag ihåg att du och jag utgjorde ett gott exempel på hur två företrädare för två olika politiska partier som inte alltid landade i samma slutsatser i olika politiska frågor ändå kunde ha väldigt respektfulla debatter mot varandra. Det är något som jag har tagit med mig och använt som ett gott exempel på

Yttranden 2026-09-21

hur man kan företräda olika partier men ändå visa varandra respekt i talarstolen och också uppskatta varandras olika engagemang. Vi delar också ett väldigt starkt engagemang, inte minst när det gäller jämställdhet och utsatta grupper.

Jag ska nämna tre saker som jag alltid uppskattat med dig, Åsa – det här har också sagts av andra före mig i den här talarstolen: hur genuin du är, hur stridbar du är och hur orädd du är. Men samtidigt har du också den här mjuka sidan när du strider för de frågor som du tror på.

Jag ser fram emot att följa dig från sidan, nu när du ska tillbaka till andra sidan vattnet och den lagstiftande församlingen. Vi vet båda som har suttit här i olika perioder hur fantastiskt det är att få företräda stockholmarna men också väljarna i Sveriges riksdag. Nu när jag är i det här huset kommer jag att försöka föregå med samma goda exempel som du och jag ändå någonstans kanske lade grunden för under de där åren. Jag önskar dig all lycka till, oavsett vilken politisk roll du nu kommer att lämna Stadshuset för. Detta vågar jag uttrycka som vårt varma och starka lycka till från hela Liberalernas fullmäktigegrupp. Stort lycka till i din kommande viktiga gärning för demokratin!

Anförande nr 123

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Tack, Åsa! Du är nog den som jag får tacka av som har det absolut bredaste politiska cv:t. Det är ett minst sagt imponerande cv: socialborgarråd, jämställdhetsminister, finansmarknadsminister. Och nu i förra valet dansade du in i den här fullmäktigesalen och slog oss alla med häpnad när du blev miljö- och klimatborgarråd. Nu är det dags för riksdagen igen en sväng. Inför det vill vi såklart önska stort grattis och lycka till!

Vi har under mina år i fullmäktige alltid försökt övertrumfa varandra i politiska ambitioner för att göra Stockholm grönare. Vi har kämpat om att ha de absolut högsta ambitionerna för att skapa en klimativänlig stad. Du har med Miljöpartiet verkligen förflyttat positionerna. Under den senaste mandatperioden har det också skapats lite spänning i miljöpolitiken, där det tidigare mest funnits samsyn.

Jag vill också lyfta ditt engagemang för människor och grupper som inte alltid kommer till tals eller som inte alltid har den starkaste rösten i vårt samhälle. Jag minns tydligt många diskussioner där du som socialborgarråd tog ställning för EU-migranter och deras barn. Du tog självklart ställning för de allra mest utsatta. På ett liknande tema har du också stärkt arbetet för våra nationella minoriteter och deras rättigheter och inflytande i Stockholm. Det har inte bara handlat om fina ord och högstämda tal, utan det har handlat om att skapa strukturer för dialog och verklig delaktighet.

Jag tycker att detta säger någonting om dig som politiker, Åsa. Du har alltid haft blicken riktad mot dem som riskerar att hamna utanför. Du har alltid verkat för att Stockholm ska vara en stad där alla människor ska finna en plats som de kan kalla för sitt hem. För det ska du ha vårt varmaste tack. Och lycka till i riksdagen! Jag hoppas att du i hjärtat alltid ska känna att den viktigaste politiska kammaren i alla fall är här i Stockholms kommunfullmäktige.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 124

N i k e Ö r b r i n k (KD): Tack för ordet! Det här vet inte du om, Åsa, men första gången jag lyssnade till dig i debatt var inte i den här salen, i kommunfullmäktige. Det var år 2019. Vid den tiden arbetade jag i en helt annan roll i partiet, nämligen på partiets riksdagskansli som pressassistent åt vår partiledare. Jag hade fått i uppgift att undersöka hur du var som debattör inför en jämställdhetspolitisk debatt mot Ebba. Jag skulle lyssna på hur du lät, hur du förde dig och hur du pratade. Det är sådant man får pyssla med. När jag hade gjort min läxa och skulle komma tillbaka och rapportera hur Åsa Lindhagen var minns jag att jag beskrev dig som att du var saklig, kunnig och icke pajkastande och verkade snäll.

Under dessa fyra år då jag fått bekanta mig närmare med dig och fått följa ditt arbete har detta intryck bara stärkts. Jag skulle vilja påstå att ditt engagemang för miljö- och klimatfrågorna har varit minst sagt utbildande för oss andra. Jag minns särskilt ett av de anföranden du höll. Det var fem minuter långt – du nyttjade hela talartiden. Det var väldigt sent. Olle var orolig för huruvida alla skulle få åka taxi hem eller om vi skulle hinna klart i tid. Du höll ett långt anförande med beskrivningar av olika arter och träd. Jag tror till och med att du blandade in mossa som växte inne i något område som numera tillhör ett av stadens naturreservat. Och tur är det väl med det engagemang som du har för detta, för nu är ju de här arterna – träden och mossan och så vidare – skyddade.

Jag har också uppskattat hur du har lyft fram de nationella minoriteterna som en lika stor del av ditt uppdrag. Med tanke på det byråkratiska vet man ju att de frågor som inte har tillhörande stora nämnder och bolag lätt kan hamna i skymundan, inte minst i fullmäktigedebatten men också i det politiska arbetet. Men jag har fått intrycket att du har gjort det närmast till din plikt att sätta tonen i de frågor som rör våra nationella minoriteter och stå upp för alla människors lika värde i vår stad och att du inte minst har bidragit med att sätta ljus på det även här i fullmäktigesalen.

Avslutningsvis tänker jag lite särskilt på när du väldigt nyligen på en valdebatt på en gymnasieskola här i Stockholm berättade för eleverna att man faktiskt kan ha det väldigt trevligt och tycka om varandra trots att man inte håller med varandra politiskt. Jag tycker att det var väldigt fint och stort att du ville visa upp den viktiga delen av politiken på det sättet – en viktig del av politiken som du i allra högsta grad också är ett exempel på. Trots att man kan ha tydliga skiljelinjer i sakfrågor har du alltid visat på att politik inte behöver vara person och att man kan vara en saklig, kunnig och inte särskilt pajkastande debattör och dessutom verkligen vara just snäll.

Tack för ditt arbete här! Jag hoppas att vi ses igen. Stort lycka till i riksdagen!

Anförande nr 125

Borgarrådet S t r ö m g r e n (MP): Ordförande! Kära Åsa! När jag jobbat sent, vilket jag ofta gör, och öppnar dörren kommer jag ut i en alldeles nedsläckt korridor. Vakterna har hunnit gå och släcka alla lampor. Det tar ett tag innan ögonen vänjer sig vid mörkret. Varje gång tar jag vägen förbi korridoren där du har ditt rum. Ungefär när jag är framme där har ögonen vant sig vid mörkret. Ibland ser jag då en strimma av

Yttranden 2026-09-21

Ljus under dörren. Ett hopp väcks – kanske har Åsa jobbat sent och är också kvar? Jag knackar på. Ganska ofta är du där. Ganska ofta får jag då också slå mig ned vid ditt soffbord. Vi sitter och pratar, både om livet som borgarråd och utmaningarna i den rollen och väldigt ofta också om livet i stort och utmaningarna med livet.

Du är verkligen en strimma av ljus och hopp, Åsa. Det är många som vittnar om det. Inte minst har vi hört det i de tacktal som hållits nu. Du är en strimma av hopp för alla medarbetare och kollegor här i huset, men också för alla stockholmare och inte minst för dem som har det svårt. Det har du varit både i din roll som socialborgarråd mellan 2014 och 2018 och nu i din roll som miljö- och klimatborgarråd med ansvar för MR-frågor och nationella minoriteter. Du brinner verkligen för de frågor du tycker är viktiga, och du är genuin och ärlig i din strävan efter ett bättre samhälle.

Nu går du tillbaka till riksdagen, där du varit förut – tills den där kvällen när en strimma av ljus väcktes och det bestämdes att du skulle komma tillbaka hit och bli borgarråd. Jag är väldigt glad personligen för allt du har gjort och för att du har varit en sådan nära och varm vän och kollega. Men jag vill också tacka dig å Miljöpartiets vägnar och å kansliets vägnar – från alla som har varit inblandade i ditt arbete här under dessa år. Tack för allt du har gjort! Lycka till – vi ses!

Anförande nr 126

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Jag känner mig nästan lite överrumplad av alla vänliga ord. Jag tänker nästan att jag borde sluta oftare. Jag är otroligt tacksam över den här tiden i kommunfullmäktige och i den här staden. Att vara politiker i Stockholm är verkligen en ynnest, med en sådan kompetens, kunskap och drivkraft som finns inom staden men också med så engagerade politiker som finns i hela kommunfullmäktige, både i majoriteten och i oppositionen, och som verkligen genuint bryr sig om Stockholm. Att få arbeta med något av det viktigaste man kan arbeta med, att våra lokalsamhällen ska fungera och vara härliga och trygga samhällen att leva i och att Stockholm ska vara en härlig stad för dem som bor här, är sannerligen en ynnest. Jag känner mig starkt berörd, och jag tackar verkligen för era ord.

Varje politiskt uppdrag är ju bara till låns, och en dag ska det lämnas tillbaka. För mig och flera av oss här inne slutar resan nu. Jag vill verkligen säga det varmaste tack igen till alla er i kommunfullmäktige för de här åren, inte minst för den otroligt fina ton som finns i den här salen och som vår ordförande också inledde sammanträdet med att komplimentera fullmäktige för. Vi kan ha hårda diskussioner i kommunfullmäktige, men det finns alltid en värme och respekt för varandra i grunden. Jag tänker på Stockholmsandan som vi har – håll den vid liv i ett samhälle där polariseringen runt omkring oss ökar!

Jag tycker också att vi ska påminna varandra, som flera här inne så fint redan har gjort, om att vi kan ha olika åsikter i politiken och olika uppfattningar om vägen framåt men att vi alla har gått in i politiken för att vi vill göra samhället bättre. Det är väldigt fint att tänka på det. Jag kommer verkligen att sakna människor som jag har fått möta runt om i staden, såväl politiker, såsom er här inne, som chefer och medarbetare – i kommunfullmäktige, i våra nämnder, i miljöförvaltningen, på stadsledningskontoret,

Yttranden 2026-09-21

på Stockholm Vatten och Avfall och i flera andra förvaltningar och bolag. Jag kommer att bära med mig många möten i hjärtat framåt.

Jag skulle vilja rikta ett särskilt tack till Karin, Alexandra och Clara, som har varit mina gruppledarkollegor under de här åren. Tack för ett väldigt fint samarbete! Tack för alla samtal, alla diskussioner och alla förhandlingar, som alltid, alltid har landat i att vi har hittat en bra väg framåt för Stockholm!

Det känns vemodigt att stå här i dag och säga adjö. Men allra mest känner jag en enorm tacksamhet. Jag kommer för alltid att vara tacksam över att jag har fått vara borgarråd i den här fantastiska staden. Varmt tack till er!

Anförande nr 127

O r d f ö r a n d e n : Lycka till, Åsa!

När vi nu ska tacka av Karin Wanngård är det inte bara fråga om ett avgående finansborgarråd utan också om en ålderspresident. För fyra år sedan, när vi var nyvalda, var det Karin Wanngård som öppnade just denna fullmäktigeförsamlings första sammanträde. Bara det vittnar om en lång och trogen tjänst. Om det ska vi nu få höra fler ord.

Anförande nr 128

N i k e Ö r b r i n k (KD): Karin! Du har varit gruppledare sedan 2011, om jag förstår Wikipedia rätt. Då var jag 14 år gammal. Du valdes in i kommunfullmäktige 1994. Det var tre år innan jag föddes. Som konservativ och allmänt obekväm inför förändringar är det här såklart en ganska otäck situation för mig: Jag har alltså aldrig levt i ett Stockholm utan Karin Wanngård i Stockholmspolitiken!

När jag tog mig tid att gå till Stadsarkivet för att gräva fram i protokollen vad en ung Karin Wanngård drev för frågor här i kommunfullmäktige i mitten av 90-talet slogs jag väldigt snabbt av engagemanget för unga och deras möjlighet att få jobb. Jag försökte verkligen hitta någon riktigt sjuk motion eller annat som du hade skrivit. Men det har ändå varit valrörelse, och jag har haft lite annat för mig än att läsa dina gamla anföranden i kommunfullmäktige på Stadsarkivet. Det jag i alla fall slogs av när jag läste många av de här anförandena var engagemanget för vikten av att unga får jobb – för att inte förlora hoppet om sig själva, sa du, och hoppet om samhället och våra system. Sedan var det också någonting om att staden och ett kvinnoforum på Kungsgatan skulle få datortek. Jag har ingen aning om vad det är, men det var i alla fall tydligen väldigt viktigt på 90-talet för Karin Wanngård och förmodligen en del andra också när det handlade om jobbsökandet.

Under de här fyra år då jag har fått följa ditt politiska ledarskap närmare har jag sett en röd tråd. Jag har slagits av att du särskilt framhållit vikten av en huvudstad där unga som växer upp just känner att det finns hopp – hopp för dem om att ha någonstans att bo, hopp för dem om att förverkliga drömmar och hopp för dem om att det ska finnas en plats för dem i vår stad. Man ska kunna lita på vår stads samhälle och system och känna tilltro till att det finns ett politiskt engagemang för att unga som växer upp i den

Yttranden 2026-09-21

här staden ska känna sig hemma och kunna lyckas. Jag har också alltid upplevt att du som finansborgarråd och kommunstyrelsens ordförande företrätt vår stad på ett fint sätt i de tunga representativa delar som följer med ditt uppdrag. Att vara den yttersta representanten för huvudstaden kan jag tänka mig inte alltid är lätt, men du har skött det på ett väldigt värdigt och elegant sätt.

Avslutningsvis är det som sagt för mig som väldigt konservativ och därmed allmänt obekvämt inför förändringar med viss känsla av obehag som jag nu ska finna mig i att leva i en stad utan Karin Wanngård i Stockholmspolitiken för första gången. Men jag är tacksam över att engagemanget du har haft för att unga ska känna hopp och tilltro till vår stad fått en sådan plats i den här fullmäktigesalen genom dig. Vad gäller din efterfrågan på datortek kan jag säga att det lät kul och kanske blir någonting som KD kan motionera om framöver. Tack för ditt arbete, Karin!

(O r d f ö r a n d e n : Man kan konstatera att herbarierna överlevde datorteken.)

Anförande nr 129

Borgarrådet L i n d h a g e n (MP): Kära, kära Karin! En del av oss kommer att få en chans att tacka av dig snart igen. Det är jag så innerligt glad över, för du förtjänar ett stort, varmt och innerligt tack för allt som du har gjort för Stockholm.

Möjligheterna som vi får i Sverige att leva i fred och frihet i en demokrati, i ett av världens mest jämställda länder och i ett välfärdssamhälle där man får utbildning och sjukvård oavsett plånbok manar också till att fundera på vad vi kan ge tillbaka och vad vi kan bidra med för att försöka lämna den här världen lite bättre än den var när vi kom. Det har du alltid gjort, Karin. Du har bidragit till att den här världen och såklart Stockholm har blivit bättre – för företagen, för akademin, för civilsamhället, för stadens alla medarbetare och såklart för alla de människor som lever runt om i vår stad, inte minst de människor som har det tufft.

Att lyfta människor som lever i utsatthet och otrygghet och att utjämna skillnaderna i livsvillkor, så att alla barn ska kunna drömma om framtiden, har du verkligen kämpat för. Där har du också verkligen gjort skillnad. I arbetet med våra fokusområden har vi samordnat, samlat resurser runt om i staden och tagit ett helt nytt krafttag mot segregationen. Vi har stärkt människors livsvillkor. Jag känner en otrolig stolthet över att jag har fått vara en liten del i det arbetet, ett arbete som du har drivit på för och verkligen sett till att vi har fått på plats. Karin har drivit en politisk agenda som har skapat hopp och framtidstro hos både barn och vuxna. Kan man göra något finare än det? Jag vill säga det varmaste tack till dig, Karin, för det. Du har skapat hopp och framtidstro, och du har gjort det genom konkret och handfast förändring i människors liv.

Karin! Du är orädd. Det har jag sett även från insidan. Du vågar ta tuffa beslut. Det är en oräddhet som jag ser upp till hos dig. Du var en stark och stabil kraft när terrorn slog till mot Stockholm i april 2017. Du stod för handlingskraft när det inte minst 2015 och 2016 anlände människor på flykt som sökte efter trygghet i vår stad. Du är stark, stabil och handlingskraftig. Du är otroligt skarp. Du är också väldigt rolig – inte att

Yttranden 2026-09-21

förhandla med kanske, men på alla andra sätt. Jag har även uppskattat de samtal som vi ibland har haft bara du och jag – inte så ofta, då det är en väldigt hektisk tillvaro. Jag känner verkligen genuint i hjärtat att jag tycker så mycket om dig. Jag kommer verkligen att sakna att jobba ihop med dig. Att få jobba med dig som finansborgarråd har verkligen varit en ära för mig.

Du lämnar kommunfullmäktige nu, Karin, men det som du har åstadkommit under dina år i staden kommer att leva kvar och fortsätta att göra skillnad i människors liv under lång tid framöver. Tack för fantastiska år ihop, och tack för allt otroligt arbete som du har gjort i Stockholm, Karin!

Anförande nr 130

J o n a s N a d d e b o (C): Ordförande! Jag vill också såklart tacka dig, Karin. Var ska man börja? Du är ju nästan som Skalle-Per – du har alltid funnits där! Det är faktiskt nästan sant, för du kom in i fullmäktige när du var 19 år. Du blev borgarråd redan 2011, när jag var alldeles ny och färsk i den här fullmäktigeförsamlingen. Jag kan bara instämma med ordföranden – jag vet att jag faktiskt skrattade åt dig när jag insåg att du var ålderspresident. Jag kunde liksom inte riktigt få grepp om det – därav detta epitet.

Jag var faktiskt tvungen att kika lite på vad du sa att du ville åstadkomma när du blev heltidspolitiker i Stockholm. Dels ville du utrota barnfattigdomen, dels ville du minimera ungdomsarbetslösheten. Jag tror faktiskt inte att det är en slump att det var du som drev på arbetet med Skillnadernas Stockholm. Du ville också fokusera på vissa områden, något vi kan känna igen, både när det gäller Fokus Skärholmen och när det gäller Fokus Järva. Det kanske är övermaga att jag som oppositionspolitiker ska recensera om du har lyckats eller ej. Men tydlig var du redan då, och du visste vad du ville göra med vår stad. Du beskrev dig också som effektiv, och det kan jag verkligen gå i god för. Maken till effektiva möten som de med Karin får man nog leta efter. Din inre tydliga kompass och din känsla för politiken har du tagit med dig. Du har verkligen gjort ett avtryck. Jag tror faktiskt att det är ganska många här som kan vara lite avundsjuka på vilket avtryck du har gjort i Stockholm. Jag brukar säga att man måste ha ett enormt tålamod för att vara kommunpolitiker. Det tillsammans med din handlingskraft har verkligen gjort stor skillnad i vår stad.

Du bidrog också med valrörelsens absolut största skratt, Karin, när du på sociala medier lade ut dina fantastiskt söta små tvillingpojkar som sprang fram emot en valaffisch och trodde att de såg pappa när det i stället var Naddebo på affischen. Jag vill även i detta forum dementera å det strängaste. Men du ska ha Centerpartiets och mitt allra största tack, Karin. Tack för alla dina år i Stockholmspolitiken!

Anförande nr 131

G u l a n A v c i (L): Herr ordförande! Karin! När jag kom in i kommunfullmäktige 2006 var du redan här. Under många år följdes vi åt i den här salen, även om våra politiska uppdrag senare tog oss i olika riktningar. Jag lämnade kommunfullmäktige och var i exil i 13 år innan jag kom tillbaka hem till Stockholmspolitiken.

Yttranden 2026-09-21

Jag vill verkligen säga det här – det var lite som när jag pratade om Åsa också: Även om vi kommer från olika partier och ofta har haft olika uppfattningar om hur vi vill utveckla Stockholm har vi ändå alltid landat i någon form av gemensam nämnare, nämligen att vi vill alla stockholmares bästa och Stockholms bästa. Så ska det ju vara i en levande demokrati. Jag tycker verkligen att det ska bli så skönt att komma tillbaka till det här huset, där man kan ha debatter och samtal under sansade former. Så har det inte alltid varit i riksdagen, och jag blinkar åt Åsa – lycka till!

Över de politiska skiljelinjerna finns en stor respekt för dig. Jag har hört vad tidigare talare sagt. Du är som sagt ålderspresident här, och du har suttit under väldigt många år. Du har verkligen tagit ansvar för Stockholm under olika perioder, både i svåra tider och i goda tider. Du har alltid stått i väljarnas tjänst och ägnat en stor del av ditt liv åt vårt älskade Stockholm.

Jag vill nämna en sak som jag verkligen är stolt över och som du har bidragit till. När jag suttit i riksdagen under de senaste åren, inte minst som försvarspolitiker, har jag kämpat för att vi ska vara enade i vårt stöd till Ukraina. Jag har också sett det engagemanget härifrån. Det är värt all beundran och respekt att Stockholm har gjort så mycket, trots att vi är en kommun. Det har gjorts många insatser för det ukrainska folket här men också för det ukrainska folket i Ukraina.

Du har gjort ett väldigt tydligt avtryck i Stockholms politiska historia. För det vill jag och Liberalernas kommunfullmäktigegrupp tacka dig. Jag önskar dig varmt lycka till med det som väntar. Tack för ditt mångåriga engagemang för Stockholm i demokratins tjänst!

Anförande nr 132

Borgarrådet M a t t s s o n (V): Karin! Hur tackar man av en person som har suttit i den här salen sedan 1994? Många har nu nämnt det. Du kanske vill hålla för öronen nu, men att du har suttit i kommunfullmäktige sedan 1994 innebär nästan 600 sammanträden. Det är också väldigt många år av ens liv. Det är en otrolig bedrift. Det gäller även de insatser som du har gjort för demokratin och för Stockholms stad. Du har hela tiden lagt ned all den här tiden och allt det här engagemanget. Du tror på Stockholm, och du lyfter ofta fram stockholmarna. Då vet man också att det gäller alla stockholmare i hela Stockholm. Jag har känt att det funnits en stor samsyn och ett stort engagemang i fråga om att lyfta ytterstaden under den här mandatperioden. Det tycker jag faktiskt att vi har lyckats bra med, och det är ett arbete som ska fortsätta. Jag tycker att du som ledare har varit väldigt trygg och saklig. Du vill komma framåt utan att fastna i för mycket detaljer.

Jag har också lite hälsningar från mina föregångare. Ann-Margarethe minns särskilt era luncher. De verkar ha varit något speciellt. Hon menar att de var en start på Socialdemokraternas och Vänsterpartiets goda samarbete i Stadshuset, som finns än i dag. Kanske är det så. Jag vet också hur mycket Clara respekterade dig för ditt lugn, din långa erfarenhet och din förmåga att lyssna in, lösa knutar och komma ut på andra sidan. Jag kan tänka mig att det inte alltid var lätt. Hon hälsar och lovar att det nästa gång är hon som bjuder dig på bubbel. Sedan minns både jag och Clara kanske särskilt

Yttranden 2026-09-21

vårt internat här, när den här majoriteten bildades. Många kanske inte tänker på Karin, eller Wanngård som vi säger, som att det är jättemycket show. Men jag kommer nog ändå alltid att komma ihåg när Karin iklädd Gustav Vasa-kostym tillsammans med en annan högt uppsatt Stockholmsperson sjöng karaoke där sent på kvällen. Ursäkta, men jag var tvungen att nämna det. Det var väldigt kul.

Från Vänsterpartiets sida vill vi verkligen tacka dig, Karin, för ett jättegott samarbete genom de här åren och för det du har gjort för Stockholm och stockholmarna. Jag tror att varken den här staden eller Stockholmspolitiken hade varit samma sak utan dig. Jag önskar dig all lycka till i framtiden.

Anförande nr 133

Borgarrådet Fjellner (M): Karin! Jag får ibland frågan hur jag skulle vilja beskriva dig. Hurdan är Karin egentligen? Då brukar jag faktiskt säga så här: Hon är en rätt försiktig general. Jag som i någon mening är någon form av oppositionsledare här har ganska dubbla känslor inför det. Det gör mitt liv rätt besvärligt ibland att du är lite av en försiktig general. Det finns alltför få orimliga uttalanden att opponera mot, alltför få huvudlösa förslag att kritisera och alltför få radikala vänstersvängar att förfasas över. Misstolka mig inte – det är inte så att det rått brist på grejer att stå här och opponera mot. Men det kunde ha varit så många fler och så mycket mer.

Skälet till att jag har dubbla känslor inför det här är att jag samtidigt tror att det har varit bra för Stockholm och stockholmarna att du varit en ganska försiktig general. Men det är nog inte bara jag som har tyckt att det varit lite jobbigt ibland att du inte tar ut de där svängarna. Jag kan tänka mig att det finns en och annan vänsterpartist eller miljöpartist, kanske till och med några inom ditt eget parti ibland, som tycker: Lite mer drag under galoscherna kanske Karin kunde leverera! Men som sagt tror jag att vi som stockholmarna ska vara glada för hurdan du har varit i den här rollen.

Jag hade verkligen sett fram emot att få gå ut och driva valrörelse med dig, eller kanske snarare mot dig, nu inför det här valet. Nu blev det inte så av randiga och rutiga skäl. Men jag hade verkligen uppskattat det. Det må vara så att jag inte har suttit här i 16 eller 24 år, som vissa av er, men jag är ändå ingen duvunge i politiken. Jag har sett en hel del. Någon informerade mig om att jag är ålderspresident på ett enda ställe: i Moderaternas partistyrelse. Det är rätt orimligt, faktiskt, att jag är ålderspresident där. Men jag måste säga något som många återkommer till här. Just det politiska klimat vi har här, inte minst mellan majoritet och position, skulle jag säga, har jag aldrig stött på någon annanstans än i just den här församlingen.

Varför pratar vi om detta då? Jo, vet du vad, Karin – jag tror att du personligen, mer än nästan någon annan i den här salen, har skapat detta och bidragit till detta. Delvis är det rent objektivt. Du är som ålderspresident den som har burit kultur här längst av oss alla. Men jag har märkt detta väldigt tydligt inte bara objektivt utan även subjektivt. Jag har upplevt detta både i min professionella oppositionsroll och i min privata relation till dig. Vi ses med jämna mellanrum. Vi sågs på ditt kontor så sent som i dag rent av. Där pratar vi om de långa linjerna och de stora frågorna. Jag vet saker som du tycker och tänker men inte säger här, och jag vet att du vet saker som jag tycker och

Yttranden 2026-09-21

tänker men inte säger här. Och vet ni vad – jag tror att det är rätt viktigt och rätt värdefullt. Jag tror att det är bra för Stockholm. Jag har fått synpunkter av dig. Jag har fått råd från dig – vänliga, men framför allt ärliga råd. Det tror jag också är rätt viktigt.

Nu kommer du inte att fortsätta i den här rollen. Men jag hoppas att jag framgent, oavsett om jag fortsätter att befinna mig i opposition eller lyckas få styra den här staden, får fortsätta att ta fika med dig och få de där råden och de där synpunkterna, för det gör mig och Stockholm bättre. Låt oss fortsätta!

Anförande nr 134

A n d e r s Ö s t e r b e r g (S): Ordförande och fullmäktige! Finansborgarrådet Karin Wanngård! Kära Karin! Många av oss här känner dig väl. Ingen i den här salen har fattat så många beslut eller bär på ett lika långt perspektiv som fullmäktiges ålderspresident Karin Wanngård. Det går såklart inte att i ett anförande på några få minuter göra ditt långa engagemang rättvisa. Karin klev in i fullmäktige 19 år gammal. Sedan har du varit kvar. Du blev gruppleadare 2011. När du tog över som gruppleadare beskrevs Stockholm som förlorat för socialdemokratin. I dag står vi på tröskeln till att styra staden två mandatperioder i sträck för första gången på fyra decennier. Du har varit finansborgarråd två gånger: 2014 till 2018 och sedan igen från 2022. Få vinner tillbaka ett sådant förtroende. Det krävs uthållighet, och det krävs mod.

Vi minns det förfärliga terrordådet på Drottninggatan. Då var du inte ett borgarråd som läste innantill. Du var en människa som bar en stads rädsla och som ändå hittade orden – ord, men också handling. När det gällt har du aldrig tvekat. Flyktningmottagandet är ett annat exempel. När världen behövde oss såg du till att Stockholm var redo. Du har sagt det många gånger: Att vara finansborgarråd kräver att man vågar fatta beslut även när man önskar att det fanns mer underlag. Du är otroligt beslutsför.

Under dina år i kommunfullmäktige har Stockholm blivit en miljonstad. Samtidigt med denna befolkningsökning och en stabil ekonomisk tillväxt har de totala utsläppen av växthusgaser i Stockholm minskat med över 65 procent. Per invånare innebär det en minskning på över 75 procent. Vi har också gått från skillnadernas Stockholm via fokusområden till den alldeles färska trygghetsmätningen, som visar att otryggheten i staden nått den lägsta nivån sedan år 2011.

Jag vill rikta ett särskilt tack från de många boende i Järva som du har kämpat för utifrån ditt hjärta och övertygelsen om alla människors lika värde och rätt. Jag bad faktiskt några Järvabor att skriva några rader om vad du har betytt för dem. Jag bad dem att skriva kort, eftersom jag ville kunna citera någonting. Det var ingen som klarade av att skriva kort. Men jag läser avslutningen, bara några få ord, från ett av breven: Vi kommer aldrig att glömma dig – tack för det du har gjort!

Efter samtal med kollegor i både majoritet och opposition vågar jag säga att du är det borgarråd som har varit centralt i nära alla de stora steg som tagits för att utveckla stadens infrastruktur, samhällsservice och bostäder. Det handlar om Slussen, avloppsrening, vattenförsörjning – inte alltid roliga beslut, men absolut nödvändiga. Det handlar om en stor mängd nya idrottsanläggningar och omfattande renovering av

Yttranden 2026-09-21

stadens lokaler för kultur. Nära 65 000 bostäder har färdigställts sedan 2014, och city har genomgått enorma förändringar. Gatulivet har ökat, sår har läkts och kulturmiljövården har beaktats, bevarats och återskapats. Stockholm är numera Europas främsta stad för innovation – en enhörningsfabrik, för att uttrycka det på socialdemokratiska. Stockholm är ett givet turistmål och en stad som växer. Inget av detta har blivit verklighet utan en vilja till breda och långsiktiga uppgörelser med medborgare, föreningsliv, näringsliv och motståndare. Du vet att staden byggs av oss tillsammans. Redan från din första tid som kommunalt förtroendevald har du burit på en regel: Skilj på sak och person.

Vad har då egentligen varit ditt fokus, Karin? Jag tror att svaret är enkelt: att Stockholm ska vara vår stad, öppen och demokratisk, en stad för alla. Ditt Stockholm står för hopp, inte hat, öppenhet, inte rädsla, respekt, inte fördomsfullhet. Detta borde vara självklart för alla, men vi vet ju att så inte är fallet. Du slutar aldrig att kämpa för detta – ett Stockholm för alla, en stad med framåtanda. Du är alltid passionerad för Stockholms utveckling, för allas vår stad. Vi lovar dig att fortsätta att bygga på ditt arv. Tack, allas vår Karin!

Anförande nr 135

Borgarrådet W a n n g å r d (S): Ordförande och fullmäktige! Jag var ung, jag var arg, jag var rödhårig. Jag blev invald i fullmäktige 1994, som ni nu har hört till leda, som den yngsta i församlingen. Jag halkade väl in på ett bananskal. Jag var sista ersättaren från sjätte valkretsen: Vällingby, mitt kära Vällingby. Det här var när Anna Lindh blev miljöminister. Mycket vatten har runnit under broarna sedan dess. Jag blev gruppleddare 2011. Ojoj, vad tufft det var! Jag kom till ett kansli där partivännerna inte pratade med varandra men klöste ögonen ur varandra. Ingen trodde på att socialdemokratin någonsin skulle ta makten i Stockholm. Det var 15 år sedan. Mycket har jag gjort för att vi skulle komma dit där vi är i dag.

Politiskt har det alltid varit välfärden som stått i centrum för mig – rätten för alla stockholmare att färdas väl genom livet. Förskolan, vår kanske viktigaste investering för våra barn, är en hjärtefråga. Mina tvillingar går nu på världens bästa förskola. Det handlar också om gratis fritidsklubb, klimatfrågan, som är så central för jordens överlevnad, och bostäderna, en röd tråd i hela mitt politiska liv. Och så är det Järva – med Fokus Järva visar vi vägen. Vi bygger ett Stockholm för alla.

Under de här åren har vi prövats. Vi har hanterat en flyktingkris. Vi har stått i sorgen och chocken efter terrorattentatet på Drottninggatan. Vi drabbades hårt och snabbt av pandemin. I de stunderna är det inte bara politiken som det handlar om, utan det är ledarskapet. Det är sammanhållningen som prövas.

Jag får ofta frågan vad Stockholm är för mig. Jag tänker såklart på de stora besluten om infrastruktur, budgetar och reformer och hur vi steg för steg bygger staden. Men jag tänker också på den där fredagseftermiddagen i april 2017, när stockholmare öppnade sina hem för främlingar som inte kunde ta sig hem, när taxichaufförer körde gratis genom natten och när människor ställde sig i kö för att ge blod. Ingen behövde fatta ett politiskt beslut. Ingen behövde organisera detta, utan det bara hände.

Yttranden 2026-09-21

Stockholm är alla dessa fantastiska människor. Staden är så mycket större än vi enskilda personer. Staden är vi tillsammans.

Ordförande! Att styra Stockholm är inte lätt. Det handlar absolut inte om att ha rätt. Det handlar om att få 45 000 medarbetare att vilja nå samma mål. Det handlar om att vinna stockholmarnas förtroende. Det handlar om att ta besluten, även de svåra, och göra det som krävs. Jag har, som ni har hört, alltid varit den ledare som gillar att fatta beslut, gärna komplicerade beslut. Jag har i det här uppdraget haft en iver och glädje som ibland är så stark att jag vet att inte alla hänger med i svängarna. Men drivet har alltid gällt en sak, och det är att göra Stockholm bättre.

Ledamöter! Glöm inte glädjen – glädjen i uppdraget, glädjen i ansvaret att vara politiker och fatta beslut, glädjen i att få förbättra och förändra! Jag vet att alla ni här inne kämpar för ett bättre Stockholm varje dag på ert sätt. Så ha roligt! Jag vill verkligen lyfta fram den Stockholmsmodell som har nämnts här uppe i talarstolen. Diskutera och argumentera! Skilj på sak och person! Kom ihåg att ni är varandras arbetsmiljö! Ta också den där fikan! Lyssna på varandra! Skratta tillsammans! Det är kul att vara politiker. Ja, kul! Det har det varit varje dag när jag har haft mitt uppdrag för Stockholm.

Jag ser politiken lite som en bräcklig syskonrelation. Moderaterna är syskonet som gärna vill bestämma och tycker att familjen skulle fungera bättre om alla fick sköta sig mer själva. Det är ambitiöst och resultatinkänt och gör inte av med pengar i onödan. Vänsterpartiet är syskonet som alltid frågar om alla verkligen får lika mycket. Det är väldigt engagerat i rättvisa och kan bli ganska så irriterat om det är någon som får mer – allt åt alla! Sverigedemokraterna är det syskon som tycker att familjen kanske har förändrats för mycket, vill tillbaka till hur det en gång var och ofta kanske är mer konfrontativt i diskussionerna om vilka som egentligen hör till familjen. Miljöpartiet är syskonet som påminner resten om vad som händer om ingen tänker på framtiden. Det kan vara lite idealistiskt och envisas med att påpeka sådant som andra helst slipper att höra. Liberalerna är syskonet som pratar om regler, utbildning och frihet och om att människor måste få välja själva – men har mobilförbud. Centerpartiet är syskonet som helst vill att alla ska komma överens och som gärna hittar en egen väg mellan de andra. Förresten är det kanske en tvilling till Miljöpartiet. Kristdemokraterna är syskonet som ofta återkommer till familjer, ansvar och gemenskap och tycker att man måste tänka mer på hur familjen håller ihop, med mycket omvårdnad av far- och morföräldrar. Socialdemokraterna är det äldre syskonet som länge har haft ansvar för familjen, är vant att styra och kompromissa och få vardagen att fungera men ibland kan vara lite präktigt – allt för att få saker gjorda.

Jag vill tacka församlingen. Jag vill tacka kommunfullmäktige. Jag vill tacka stadens medarbetare och tjänstemännen som varje dag gör resan som finansborgarråd så mycket lättare. Tack, alla som jobbar i Stadshuset och underlättar vardagen! Tack, oppositionen – en bra opposition gör jobbet roligare! Tack, majoriteten! Jag är oändligt stolt över det vi har gjort tillsammans. Tack för de år vi delat! I Stockholm ska du kunna bli den du vill, vara den du vill och älska den du vill.

Yttranden 2026-09-21

Anförande nr 136

O r d f ö r a n d e n : Stort tack, Karin, Åsa, Janne och Torun! Och tack till alla er gruppleddare, som i kväll såg till att den här mandatperioden slutade på topp! Det tog oss tid, och det känns bra. Om det är någon som tvivlar på att Stockholm är speciellt – bäst – är det bara att gå in och titta på inspelningen av det här sammanträdet i kommunfullmäktige. Det är vad jag kommer att uppmana alla som råkar se de små filmklipp som läggs ut på intranätet, på Instagram och så vidare att göra: att lyssna på era fina tacktal till varandra. Det har känts oerhört bra.

Slutligen tackar vi i det här presidiet för oss själva efter de här fyra åren. Vi har väldigt kul ihop. När vi guidar runt här säger vi att vi har en gemensam motståndare i alla proffspolitiker som vi försöker hålla i schack, så att ni som inte är proffspolitiker ska få lite mer utrymme. Men vi har också ett jättefint samarbete som vi är glada för. Vi vet att vi sparrar varandra på bästa sätt. Då känns det ju extra bra att vi har bestämt oss för att hålla en skiftesmiddag. Annars hade det känts lite snöpligt – var det så här det skulle ta slut? Man skulle städa ur sin låda och ta bort lite gamla karameller och så där. Nej, vi kommer att träffas och äta färska karameller den 30 november som avslutning på en härlig julmiddag. Det känns jättebra.